

AGRARISCHE GEURGEBIEDSVISIE OSS 2013

GEMEENTE OSS

25 oktober 2012
076717344:0.3 - Definitief
B02012.000320.0100

Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Leeswijzer	4
2 Kaders voor het gemeentelijk geurbeleid	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Eigen normstelling en geurverordening 2008	8
2.3 Vaste afstanden en besluit landbouw	10
2.4 Achtergrondbelasting en kans op geurhinder	12
2.5 Overige kaders	12
3 Mogelijke ontwikkeling geurhinder bij ongewijzigd beleid	16
3.1 Inleiding	16
3.2 Huidige achtergrondbelasting	17
3.3 Mogelijke ontwikkeling van de veehouderij	18
3.4 Mogelijke ontwikkeling geurhinder	20
4 Streefwaarden voor de achtergrondbelasting	24
4.1 Inleiding	24
4.2 Een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in Oss	26
5 Naar een actualisatie van de geurverordening	30
5.1 Doelstellingen gemeentelijk geurbeleid	30
5.2 Focus actualisatie en integratie geurbeleid	30
5.3 Bouwstenen voor de ontwerp geurverordening 2013	32
5.3.1 Hoofdlijnen	32
5.3.2 Bestaande kernen en plangebieden	32
5.3.3 Plangebieden	34
5.3.4 Recreatiegebieden	35
5.3.5 Bedrijventerreinen	35
5.3.6 Landbouwontwikkelingsgebieden	36
5.3.7 Extensiveringsgebieden en verwettingsgebieden	36
5.3.8 Veehouderijen met een vaste afstand	36
6 Effecten ontwerp geurverordening	38
6.1 Inleiding	38
6.2 Mogelijke ontwikkeling geurhinder	40
6.3 Terugdraaien voorgenomen versoepeling geurnormen voor Maren-Kessel en Macharen	43
6.4 Vaste afstanden	44
6.5 Streef- en toetswaarden achtergrondbelasting	45
7 Inspraak en advies	46

7.1	Inleiding	46
7.2	Inspraakreacties	46
7.3	Advies GGD	47
7.4	Verwerking van de inspraakreacties en het GGD-advies	48
8	Geurverordening 2013 ter vaststelling	50
8.1	Voorgrondnormen	50
8.2	Effecten voorstel vaststelling nieuwe Voorgrondnormen	52
8.3	Streef- en toetswaarden achtergrondbelasting	54
8.4	Vaste afstanden	55
Bijlage 1	Huidige normstelling Wgv gemeente Oss	56
Bijlage 2	Kaart huidige achtergrondbelasting (2012)	58
Bijlage 3	Kaart indicatie milieuruimte geur bij huidige normen (2008)	60
Bijlage 4	Classificatie achtergrondbelasting op basis van voorstel streefwaarden gebiedsvisie (2 kaarten)	62
Bijlage 5	Achtergrondbelasting scenario nulgroei ontwerp verordening 2013	64
Bijlage 6	Achtergrondbelasting scenario groei ontwerp verordening 2013	66
Bijlage 7	Achtergrondbelasting scenario nulgroei verordening 2013 ter vaststelling	68
Bijlage 8	Achtergrondbelasting scenario groei verordening 2013 ter vaststelling	70
Bijlage 9	Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013 en beleidsregel "ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder 2013" t.b.v. vaststelling	72
Bijlage 10	Kaart behorend bij raadsvoorstel verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013	74
Bijlage 11	Evaluatienota	76
Bijlage 12	Inspraakreacties en advies GGD	78
Colofon		80

HOOFDSTUK

1

Inleiding

1.1

AANLEIDING

Deze rapportage is een onderbouwend document voor de integratie en actualisatie van de gemeentelijke geurnormering, via de vast te stellen “verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013” en de beleidsregel “ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder gemeente Oss 2013”.

Sinds 2007 is de Wet geurhinder & veehouderij (Wgv) van kracht. Deze wet biedt gemeenten, binnen wettelijke kaders, beleidsvrijheid om middels geurbeleid te sturen op de hoeveelheid geurgehinderden, de groeiontwikkelingen van intensieve veehouderijen en gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Zowel de voormalige gemeente Oss als de voormalige gemeente Lith is afgeweken van de landelijke normen en hebben in 2008 een gebiedsgericht geurbeleid vastgesteld.

De gemeente Oss is bezig met het actualiseren van haar agrarisch geurbeleid en de integratie van het geurbeleid van de voormalige gemeenten Lith en Oss tot een nieuw beleidskader. De wens tot integratie van de gebiedsvisies Wet geurhinder en veehouderij is vooral ingegeven door de gemeentelijke herindeling, maar er dient ook te worden ingespeeld op de ervaringen en aandachtspunten voor nieuw beleid.

De ervaringen met betrekking tot het gevoerde beleid zijn inmiddels geïnventariseerd (integratie geurgebiedsvisies fase 1). In opdracht van de gemeente Oss heeft het Regionaal Milieubedrijf de ontwikkeling van de geurbelasting door veehouderijen in de periode tussen 2008 en 2012 in beeld gebracht. Daarnaast is bij de gebruikers en belanghebbenden navraag gedaan naar de ervaringen en belevingen rondom agrarische geur. Al deze informatie samen is opgenomen in een evaluatienota die ter kennisgeving is aangeboden aan de gemeenteraad. De evaluatienota is in de bijlagen van deze rapportage opgenomen.

1.2

LEESWIJZER

Deze rapportage bevat een voorstel voor een actualisatie en integratie van de gemeentelijke geurnormeringen uit 2008 van de voormalige gemeente Oss en de voormalige gemeente Lith. De gemeentelijke normstelling is van belang bij het verlenen van vergunningen voor veehouderijen. Bij soepelere normen zijn er meer mogelijkheden voor groei van veehouderijen en is er meer kans op geurhinder dan bij strengere normen. Bij het vaststellen van geurnormen is er sprake van een weging van belangen en gemeenten hebben de mogelijkheid om, binnen een wettelijk bepaalde bandbreedte, eigen keuzen te maken.

In hoofdstuk 2 van deze rapportage zijn de kaders voor het gemeentelijk geurbeleid geschetst.

Daarna is in deze rapportage een beschrijving opgenomen van de mogelijke ontwikkeling geurhinder door veehouderijen:

- op basis van de geurnormen zoals die in 2008 zijn vastgesteld (hoofdstuk 3: mogelijke ontwikkeling geurhinder bij ongewijzigd beleid), en
- op basis van een voorstel voor de actualisatie van de geurnormen (hoofdstuk 5: ontwerp verordening en hoofdstuk 6: effecten ontwerp geurverordening).

De geurnormen zijn ook van belang voor ruimtelijke ontwikkeling. Daarbij gaat het niet alleen om de normen die aan de orde zijn bij de vergunningverlening, maar ook om de geurhinder van alle veehouderijen samen, de zogenaamde achtergrondbelasting. In hoofdstuk 4 is nader ingegaan op treef- en toetswaarden met betrekking tot de achtergrondbelasting en de vertaling daarvan in een beleidsregel voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Nadat de effecten van de voorgenomen integratie van de geurnormen zijn onderzocht, heeft het College het voorstel voor de nieuwe normstelling aangepast. De voorgenomen versoepeling van de geurnormen voor de kerken Maren-Kessel en Macharen (van 2 naar 6 Ou) is terug gedraaid (naar 2 Ou).

Dit aangepast voorstel, is gepubliceerd en heeft tussen 22 augustus en 3 oktober 2012 ter inzage gelegen. Ook zijn de stukken toegezonden aan de ZLTO, de Brabantse Milieufederatie, de dorpsraden, de burgemeenten en de Provincie Noord-Brabant. Daarnaast is aan de GGD gevraagd een advies uit te brengen over het voorgenomen beleid.

In hoofdstuk 7 zijn de inspraakreacties en het GGD-advies samenvattend beschreven. De inspraakreacties en het GGD-advies zijn in de bijlagen opgenomen.

In hoofdstuk 8 is het voorstel voor actualisatie van de geurnormen en het vaststellen van de beleidsregel voor ruimtelijke ontwikkelingen beschreven, zoals dat ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad van Oss op 13 december 2012. Op basis van de inspraakreacties stelt het College voor de norm van de kern Lithoijen te handhaven op 2 Ou en dus niet te versoepelen naar 6 Ou.

HOOFDSTUK

2 Kaders voor het gemeentelijk geurbeleid

2.1**INLEIDING**

Veehouderijen zijn mogelijke bronnen voor geurhinder en daarom gelden voor veehouderijen regels met betrekking tot aan te houden afstanden tot voor geurhinder gevoelige objecten zoals woningen. Omgekeerd hebben deze regels ook gevolgen voor de mogelijkheden om nieuwe voor geurhinder gevoelige objecten, zoals nieuwe woningen, te realiseren. Dit wordt ook wel de omgekeerde werking genoemd. Hierbij zijn de Wet Geurhinder en Veehouderij en het Besluit Landbouw op dit moment (juni 2012) de relevante kaders.

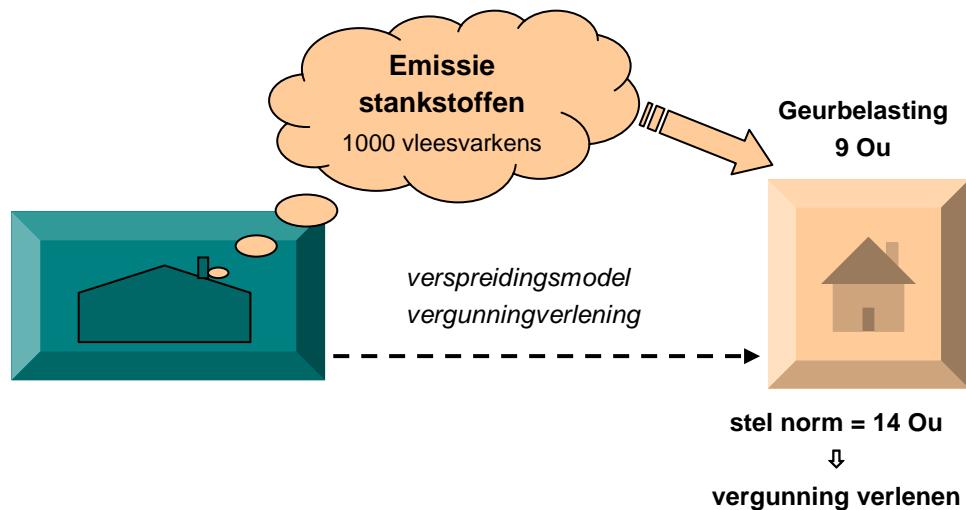
Geur is de eigenschap van organische stoffen die met behulp van zintuigen in de neus kan worden waargenomen. Geurhinder treedt op als de herhaaldelijk waargenomen geur als onaangenaam wordt beoordeeld en het welbevinden daardoor negatief wordt beïnvloed. Geurhinder kan bij mensen klachten veroorzaken, die in sterke mate worden bepaald door de geurbeleving. Mede om die reden wordt er in de wet een onderscheid gemaakt in de geurbelasting in gebieden met veel veehouderijen (concentratiegebieden) en de overige gebieden. Uitgangspunt daarbij is dat in gebieden met veel veehouderijen mensen minder snel geur als hinderlijk ervaren.

In de Wet geurhinder & veehouderij is sprake van een systematiek waarbij er één landsdekkend beoordelingskader is. Voor diercategorieën, waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld (zoals varkens en pluimvee), wordt de toetsingswaarde uitgedrukt in een ten hoogste toegestane geurbelasting op een geurgevoelig object. De geurbelasting wordt uitgedrukt in aantal Europese odeur units in een volume-eenheid lucht (Ou/m^3 : odeur units per kubieke meter lucht).

Eerst wordt de geuremissie berekend door het aantal dieren te vermenigvuldigen met de betreffende geuremissiefactor. Vervolgens wordt de geuremissie vanuit de gezamenlijke dierenverblijven - samen met andere variabelen zoals de afstand tot de dichtstbijzijnde gelegen geurgevoelig objecten - ingevoerd in een geautomatiseerd model waarmee de verspreiding van de geur in de omgeving wordt berekend. De uitkomst hiervan is de geurbelasting op basis van de vergunde dierplaatsen (op geurgevoelige objecten).

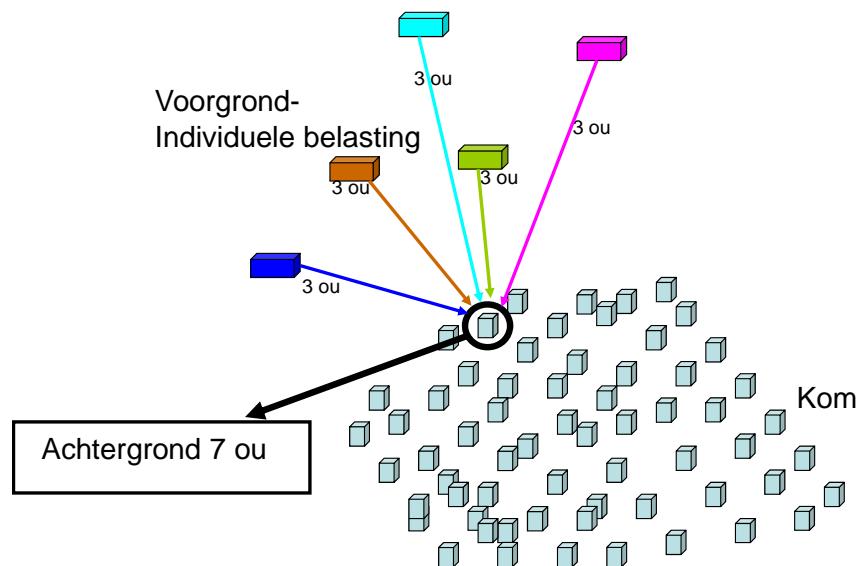
Voor bedrijven zonder geuremissiefactor, zoals melkveebedrijven en maneges, gelden vaste afstanden van 100 en 50 meter voor respectievelijk objecten binnen en buiten de bebouwde kom¹.

Figuur 2.1
Geuremissie en
geurbelasting en
vergunningverlening

De geurhinder wordt bepaald op basis van de achtergrondbelasting en de voorgrondbelasting. Met de voorgrondbelasting wordt de geurbelasting bedoeld van die veehouderij welke de meeste geurbelasting op een voor geurhinder gevoelig object veroorzaakt. De achtergrondbelasting wordt veroorzaakt door alle veehouderijen die rondom een geurgevoelig object zijn gelegen. De achtergrondbelasting is een goede maat om de effecten van geurhinder op het woon- en leefmilieu te kunnen beoordelen.

Figuur 2.2
Voor- en
achtergrondbelasting

¹ De Wgv stelt dat afwijking van deze afstanden mogelijk is tot respectievelijk minimaal 50 en minimaal 25 meter.

Geurgevoelig object

Onder een ‘geurgevoelig object’ wordt verstaan een gebouw, bestemd voor en volgens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of verblijf en die daarvoor permanent of regelmatig wordt gebruikt. Dit betekent dat in tegenstelling tot de oude wetgeving (voor 2007) terreinen voor dagrecreatie, zoals een golfbaan of een voetbalveld, niet als een geurgevoelig object worden gezien. Overigens worden gebouwen, zoals clubhuizen en kantines wél als geurgevoelig bestempeld. Een andere verandering is dat een gebouw dat in strijd met het bestemmingsplan als woning of verblijf wordt gebruikt geen wettelijke bescherming tegen geurhinder heeft.

Toepassing van technieken om de geurbelasting te verminderen

Ten opzichte van de oude regelgeving maakt de Wet geurhinder en veehouderij het mogelijk dat er bij de vergunningverlening veel meer rekening wordt gehouden met de technische uitvoering van stallen. Het betreft maatregelen om op bedrijfsniveau de geurverspreiding te beïnvloeden en daarmee de geurbelasting op een of meer geurgevoelige objecten te verminderen, zoals het toepassen van een schoorsteen. Daarnaast werd en wordt in de vergunningverlening rekening gehouden met de verschillen in geuremissies bij verschillende typen stalsystemen en de reductie van geuremissie die bereikt kan worden bij het toepassen van luchtwassers.

2.2

EIGEN NORMSTELLING EN GEURVERORDENING 2008

De Wgv maakt onderscheid in concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden.

De gemeente Oss is gelegen in een concentratiegebied. Gemeenten kunnen op grond van de Wgv binnen een bepaalde bandbreedte variëren met de bescherming van geurgevoelige objecten. Zowel de normen als de vaste afstanden kunnen worden bijgesteld.

De wettelijke geurnormen, vaste afstanden en de bandbreedte waarbinnen gemotiveerd afgeweken kan worden, zijn opgenomen in de onderstaande tabel. Bij de beoordeling of vergunningaanvragen van individuele veehouderijen verleend kunnen worden, dient bepaald te worden of de normen voor geurbelasting worden overschreden.

Tabel 2.1
Bandbreedte
gemeentelijke normering
concentratiegebied

Categorie geurgevoelig object	Wettelijke geurnorm (Ou/m^3 98 percentiel)	Range gemeentelijke geurnorm (Ou/m^3 98 percentiel)
CONCENTRATIEGEBIED		
Bebouwde kom	3	0,1 – 14
Buiten de bebouwde kom	14	3 – 35
Categorie geurgevoelig object	Wettelijke vaste afstand	Afwijking vaste afstand (minimale waarde)
Bebouwde kom	100 meter	50 meter
Buiten de bebouwde kom	50 meter	25 meter

In onderstaande tabel is de relatie tussen de (individuele) norm en de kans op geurhinder weergegeven (bron: Infomil, handleiding Wet geurhinder en veehouderij). De verschillen in de kans op geurhinder zijn gebaseerd op het geurbelastingsonderzoek dat ten grondslag ligt aan de Wgv. Hieruit blijkt dat inwoners in de niet-concentratiegebieden bij een gelijke geurbelasting gemiddeld eerder aangeven geurhinder te ervaren dan inwoners in de concentratiegebieden. Met andere woorden, in gebieden met gemiddeld genomen een hogere geurbelasting (concentratiegebieden) blijken inwoners minder snel een bepaalde belasting als hinderlijk te ervaren dan inwoners met gemiddeld genomen een lagere geurbelasting (niet-concentratiegebieden).

Tabel 2.2

Relatie voorgrondbelasting en kans op geurhinder, concentratiegebied

Geurbelasting (voorgrondbelasting, hinder door 1 veehouderij)	Kans op geurhinder (concentratiegebied)
1	4%
2	6%
3	8%
4	11%
5	12%
6	14%
7	16%
8	17%
14	25%
20	31%

Zowel de voormalige gemeente Oss als Lith hebben een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een eigen gebiedsgericht geurbeleid en uiteindelijk hebben de raden besloten tot de vaststelling daarvan. Onderstaand overzicht geeft hiervan een overzicht. In bijlage 1 van deze rapportage is een kaart opgenomen waarin deze normstelling uit 2008 is weergegeven.

Tabel 2.3

Geurnormen voor veehouderijen met een emissiefactor, geurverordeningen 2008

	Oss	Lith		
BEBOUWDE KOMMEN	Stad (Oss)	1,0 Ou	Alle bebouwde kommen	2,0 Ou
	Grote dorpskern (<i>Berghem, Megen, Ravenstein, Macharen</i>)	2,0 Ou		
	Kleine dorpskern (<i>Dieden, Demen, Haren, Huisseling, Deursen-Dennenburg, Neerloon, Overlangel</i>)	6,0 Ou		
BUITENGEBIED	Extensiveringsgebied	8,0 Ou	Extensiveringsgebied	8,0 Ou
	Verwevingsgebied	14,0 Ou	Verwevingsgebied	14,0 Ou
	LOG	14,0 Ou	LOG	20,0 Ou
OVERIG	Bedrijventerreinen	8,0 Ou	Bedrijventerrein Het Wargaren	3,0 Ou

	Oss	Lith		
PLANGEBIEDEN	Uitbreidingslocaties <i>Megen-Zuid, Herpen-West, Herpen-Wilgendaal, Ravenstein-de Kolk, Oss-West, Oss-Noord</i>	6,0 Ou	Plangebieden	6,0 Ou
RECREATIE			Recreatieterrein Lithse Ham	3,0 Ou

2.3

VASTE AFSTANDEN EN BESLUIT LANDBOUW

De Wet geurhinder en veehouderij en de daarop gebaseerde gemeentelijke geurverordening geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object. De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-stacks vergunning. Dit geldt alleen voor dieren (zoals varkens en pluimvee) waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor dieren zonder geuremissiefactor (zoals melkkoeien en paarden) gelden minimaal aan te houden afstanden.

In onderstaande tabel zijn de vaste afstanden uit de geurverordeningen uit 2008 weergegeven.

Tabel 2.6

Vaste afstanden,
geurverordeningen 2008

	Oss	Lith		
BEBOUWDE KOMMEN	Bebouwde kom	50 meter	Bebouwde kom	50 meter
BUITENGEBIED	BIO-gebieden	25 meter	Extensiveringsgebied	25 meter
OVERIG			Verwevingsgebied	50 meter
LOG			LOG	50 meter
PLANGEBIEDEN			Bedrijventerrein Het Wargaren	50 meter
RECREATIE			Plangebieden	25 meter
RECREATIE			Recreatiegebied (<i>Lithse Ham</i>)	50 meter

In de Wgv gelden aparte regels voor “de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij” (artikel 3, lid 2 en artikel 14 Wgv). Voor deze objecten gelden vaste afstanden en niet de geurcontouren. In de verordeningen Oss en Lith zijn er afwijkende afstanden opgenomen voor ‘voormalige agrarische bedrijfswoningen’ (VAB’s). Voor Oss gelden de afwijkende afstanden alleen voor de bij de huidige verordening bijgevoegde kaart 2 (de bebouwde kommen en de BIO-gebieden).

	Oss	Lith
VAB binnen beb. kom	50 meter	50 meter
VAB buiten beb. kom	25 meter	50 meter

Besluit Landbouw

Bedrijven tot 200 koeien (exclusief bijbehorend vrouwelijk jongvee tot 2 jaar), bedrijven met niet meer dan 50 geiten, voedsters, paarden of landbouwhuisdieren en bedrijven met niet meer dan 50 mestvarken eenheden vallen onder de werkingssfeer van het Besluit landbouw en zijn daarmee meldingsplichtig. Alle overige bedrijven hebben een vergunningsplicht.

In artikel 4 van het Besluit Landbouw milieubeheer is opgenomen dat de volgende afstanden gelden:

- Een afstand van 100 meter tot objecten in categorie I of II.
- Een afstand van 50 meter tot objecten in categorie III, IV en V.

De genoemde categorieën verwijzen naar de Brochure, Richtlijn en Wet stankemissie veehouderijen, die geldig waren voor invoering van de Wet geurhinder en veehouderij en ten tijde van het opstellen van het Besluit landbouw milieubeheer.

Op 1 oktober 2012 is in de Staatscourant de regeling Landbouwactiviteiten-besluit gepubliceerd. Hierin zijn de bepalingen uit de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) als uitgangspunt genomen, zodat voor inrichtingen die onder de werking van dit wijzigingsbesluit vallen dezelfde regels gelden als voor (omgevings)vergunningsplichtige bedrijven.

Na het in werking treden van dat besluit op 1 januari 2013 komt het huidige Besluit landbouw milieubeheer te vervallen en wordt de scheefheid tussen de Wgv en het Besluit landbouw milieubeheer rechtgetrokken.

2.4

ACHTERGRONDBELASTING EN KANS OP GEURHINDER

Bij het vaststellen van de eigen gemeentelijke geurnorm voor bedrijven met een geuremissiefactor, zoals varkens- en pluimveebedrijven, dient er rekening te worden gehouden met de geurhinder die meerdere bronnen samen (de cumulatieve belasting of de achtergrondbelasting) veroorzaken. De norm voor de maximale belasting door een individueel bedrijf (de zogenaamde voorgrendbelasting) bepaalt andersom ook de mogelijke ontwikkeling van de achtergrondbelasting (de geurbelasting van alle veehouderijen samen),

Op basis van gegevens van een methodiek van het RIVM (die ook is opgenomen in de toelichting bij de Wgv) is in onderstaande tabel de achtergrondbelasting vertaald in een kans op geurhinder en is hieraan een waardering van het woon- en leefklimaat gekoppeld (goed, redelijk goed, matig, tamelijk slecht, slecht, zeer slecht). Deze indeling, die afwijkt van de meer samenvattende indeling uit de gebiedsvisies uit 2008, is in deze rapportage gebruikt omdat met de indeling van het RIVM (en de toelichting bij de Wgv) meer gradatie in de geurhinderniveaus in beeld worden gebracht.

Tabel 2.4
Classificatie achtergrondbelasting, concentratiegebieden (bron: RIVM, toelichting Wet geurhinder en veehouderij)

Achtergrondbelasting (OU/m ³)	Kans op geurhinder	Beoordeling leefklimaat
0-3.0	<5%	Zeer goed
3.1-7.4	5-10%	Goed
7.5-13.1	10-15%	Redelijk goed
13.2-20.0	15-20%	Matig
20.1-28.3	20-25%	Tamelijk slecht
28.4-38.5	25-30%	Slecht
38.6-50.7	30-35%	Zeer slecht
>50.7	>35%	Extreem slecht

2.5

OVERIGE KADERS

Er zijn verschillende beleidskaders en wetten- en regels die van belang zijn voor de ontwikkeling van de veehouderij in de gemeente Oss.

Naast de eerder beschreven Wet geurhinder en veehouderij, het Besluit landbouw, de gemeentelijke geurnormering en de bestemmingsplannen buitengebied in Oss en Lith, gaat het vooral om:

- Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (SVRO) provincie Noord-Brabant;
- Verordening Ruimte provincie Noord-Brabant;
- Structuurvisie Buitengebied Lith (als basis voor het bestemmingsplan buitengebied Lith - 2013);
- Wet milieubeheer (onder andere eisen op het gebied van luchtkwaliteit);
- Wet ammoniak en veehouderij;
- Natuurbeschermingswet 1998;
- Provinciale verordening "stikstof en Natura 2000";
- IPPC-richtlijn;
- Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- Wet geluidhinder;
- AMvB huisvesting;
- Welzijnswetgeving voor dieren.

Het provinciale en gemeentelijk ruimtelijk beleid is samen met de Structuurvisie Buitengebied Lith een van de belangrijkste kaders voor het nieuwe bestemmingsplan buitengebied Lith - 2013. De provincie Noord-Brabant heeft de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (SVRO) waarin het nieuwe beleid tot 2025 (met een doorzicht naar 2040) wordt beschreven, op 1 oktober 2010 vastgesteld. De structuurvisie is zelfbindend voor de provincie, maar niet voor gemeenten, en geeft voor de opgenomen beleidsonderdelen het provinciale belang aan.

Wat betreft het buitengebied kent de structuurvisie een aantal wijzigingen ten opzichte van het daarvoor geldende provinciaal beleid die samenhangen met de zonering van natuur, landschap en landbouw. In de SVRO is in het hele buitengebied, buiten de ecologische hoofdstructuur, uitgegaan van een ‘ja-mits’ benadering (ontwikkeling kan onder voorwaarden van tegenprestaties, veelal landschappelijk) terwijl in het daarvoor geldende beleid een sterk onderscheid werd gemaakt tussen gebieden met waarden, waarvoor het ‘nee-tenzij’ principe geldt, en gebieden zonder waarden waar ontwikkelingen mogelijk zijn (ja-mits principe).

De Verordening Ruimte is één van de instrumenten om het provinciaal ruimtelijk beleid te realiseren. De Verordening Ruimte bevat instructieregels die van belang zijn voor gemeenten bij het opstellen van hun bestemmingsplannen. Een onderdeel daarvan zijn de integrale zonering intensieve veehouderij en de regels die gelden voor de uitbreiding van intensieve veehouderij, gekoppeld aan die zonering. De zonering vindt zijn oorsprong in de Reconstructiewet en het Reconstructieplan Maas en Meierij, maar de Verordening ruimte is het actuele beleidskader.

Op basis van de Verordening Ruimte, het bestemmingsplan buitengebied Oss (datum) en het voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Lith-2013 geldt voor intensieve veehouderijen (veehouderijen met een geuremissiefactor) de volgende regels:

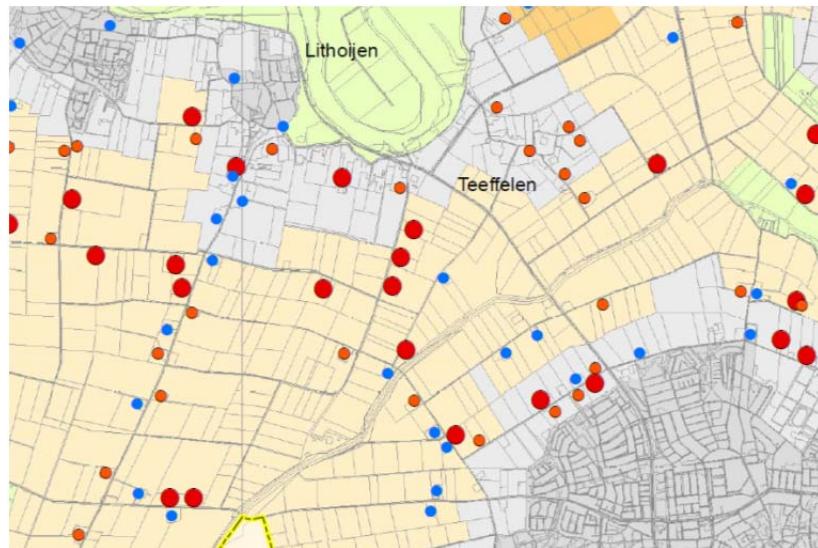
- Binnen extensiveringsgebieden is geen nieuwvestiging, uitbreiding (van bouwvlakken), hervestiging of omschakeling van intensieve veehouderijen mogelijk. Uitbreiding van bebouwing ten behoeve van intensieve veehouderij binnen het bestaande bouwblok is sinds 1 oktober 2010 niet meer mogelijk op basis van de Verordening.²
- Binnen verwevingsbieden en landbouwontwikkelingsgebieden is hervestiging, omschakeling of uitbreiding mogelijk mits sprake van duurzame locatie en bouwvlakken mogen niet groter worden dan 1,5 hectare. Nieuwvestiging is niet mogelijk.

---

² Het is nog onduidelijk of de aanscherping van het provinciaal beleid via de Verordening Ruimte past binnen de uitgangspunten van de Reconstructiewet Concentratiegebieden. De provincie wil mede daarom de Reconstructieplannen intrekken.

De integrale zonering intensieve veehouderij is op een kaart in de bijlage opgenomen. In onderstaand figuur is ter illustratie een uitsnede van deze kaart weergegeven.

Figuur 2.4
Uitsnede integrale
zonering intensieve
veehouderij (zie ook de
kaart in de bijlage)

In het nieuw op te stellen bestemmingsplan buitengebied Lith - 2013 worden ook regels opgenomen met betrekking tot de ontwikkelingsmogelijkheden van grondgebonden veehouderijen. In de Structuurvisie Buitengebied Lith is per landschapstype een maximale bouwvlakgrootte aangegeven voor grondgebonden agrarische bedrijven en intensieve veehouderijen. Dit sluit aan bij de functionele visie uit de Structuurvisie Lith, waarin de volgende gebieden worden onderscheiden: de groenblauwe structuur (uiterwaarden), het gemengd gebied, inclusief bebouwingsconcentraties (de oeverwal), een gebied met accent op de agrarische ontwikkeling (Lithse Polder) en een gebied met het accent op agrarische ontwikkeling met verbreding (Oijense Polder).

Tabel 2.5
Mogelijkheden
grondgebonden
veehouderij op basis van
Structuurvisie
Buitengebied Lith en
voorontwerp
bestemmingsplan
buitengebied Lith - 2013

Landschapstype	Grondgebonden veehouderijen (ha)
Lithse Polder *	2,0
Oijense Polder *	2,0
- LOG	2,5
Oeverwal	1,5
Extensivering gebied	Zie landschapstype

In de raadsvergadering van 2 december 2010 over de Structuurvisie Lith is de maximale bouwblokgrootte voor grondgebonden veehouderijen vastgesteld op 2,0 hectare vanwege zorgen over de volksgezondheid.

In het Osse buitengebied is 2,5 hectare toegestaan in vergelijkbare komgebieden (bestemmingsplan buitengebied Oss 2010, vastgesteld). Dat zijn gebieden die in de (inmiddels vervallen) interim-structuurvisie van de provincie (en daarvoor het Streekplan 2002) waren aangeduid als AHS-landbouw gebied. In de overige delen van het buitengebied van de voormalige gemeente Oss geldt voor grondgebonden veehouderijen een maximum bouwblok van 1,5 hectare.

In het plangebied van het bestemmingsplan buitengebied Oss zijn vier gebiedsbestemmingen onderscheiden, namelijk 'Agrarisch', 'Agrarisch met waarden – Landschap', 'Agrarisch met waarden -Landschap en natuur' en 'Natuur'. De begrenzing van de gebieden is gebaseerd op de daarvoor vigerende bestemmingsplannen en op de kaart 'Ruimtelijke Hoofdstructuur' uit de Interim-structuurvisie Noord-Brabant. In gebieden waar geen bijzondere waarden voorkomen heeft het gebied de bestemming 'Agrarisch' gekregen.

De uitoefening van het agrarische bedrijf staat hier voorop. Voor de overige delen van het agrarisch gebied speelt naast de uitoefening van het agrarisch bedrijf de bescherming van natuur- en landschapswaarden een rol.

Het onderscheid in bestemmingen komt vooral tot uitdrukking in de bestemmingsomschrijving en de geboden ontwikkelingsmogelijkheden. De betreffende waarden hebben hun doorwerking gekregen in een zonering, die is weergegeven op de kaart 'Landschappelijke zonering' van het bestemmingsplan buitengebied Oss 2010.

Plangebieden

Voor de actualisatie van de ruimtelijke plangebieden is uitgegaan van plannen die een realisatietermijn hebben van circa 5 jaar. Zo worden alleen die plannen eventueel afwijkend genormeerd die concreet binnen afzienbare tijd gerealiseerd gaan worden. De plangrenzen zijn geactualiseerd naar de huidige status van de plannen.

Voor het zoekgebied Oss-West is deze realisatietermijn langer maar is er bewust gekozen om de huidige normering van het zoekgebied te handhaven omdat er op dit moment wel verdere planvorming plaatsvindt. Voor de planbegrenzing van Oss-West is nu uitgegaan van de begrenzing van het zoekgebied zoals opgenomen in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening van de provincie Noord-Brabant.

De planbegrenzingen zijn in overleg met de afdelingen ruimtelijke ordening (SROL/SSO) en vastgoedontwikkeling van de gemeente Oss tot stand gekomen.

HOOFDSTUK

3 Mogelijke ontwikkeling geurhinder bij ongewijzigd beleid

3.1**INLEIDING**

In dit onderzoek ten behoeve van de integratie van de geurgebiedsvisies is onderzocht welke implicaties het handhaven van de huidige normen (van de voormalige gemeenten Lith en Oss) en een mogelijke bijstelling van de normen hebben voor het realiseren van beleidsdoelen van de gemeente Oss. Hierbij wordt voortgeborduurd op de resultaten uit fase 1, de evaluatielijst (een aparte rapportage).

Op basis van de inventarisatie van de bestaande milieuvergunningen en het provinciale en gemeentelijk ruimtelijk beleid is in deze rapportage een inschatting gegeven van de mogelijke ontwikkeling van de geurhinder, zowel uitgaande van de normen zoals die zijn vastgesteld in 2008 als uitgaande van een beleidsvoorstel voor actualisering van deze normen. Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de mogelijke ontwikkeling van de geurhinder, uitgaande van de normstelling uit 2008 en verwachtingen ten aanzien van de ontwikkeling van de veehouderij.

De basis voor dit onderzoek is gelegd in een inventarisatie van de veehouderijen, in relatie tot de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van deze veehouderijen. Deze ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden zijn in dit onderzoek bepaald op basis van de regels uit de Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant en de verbeelding en regels uit de bestemmingsplannen buitengebied van de gemeente Oss (vastgesteld) en Lith (voorontwerp 2012).

Om de huidige geurbelasting en de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen te bepalen, zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

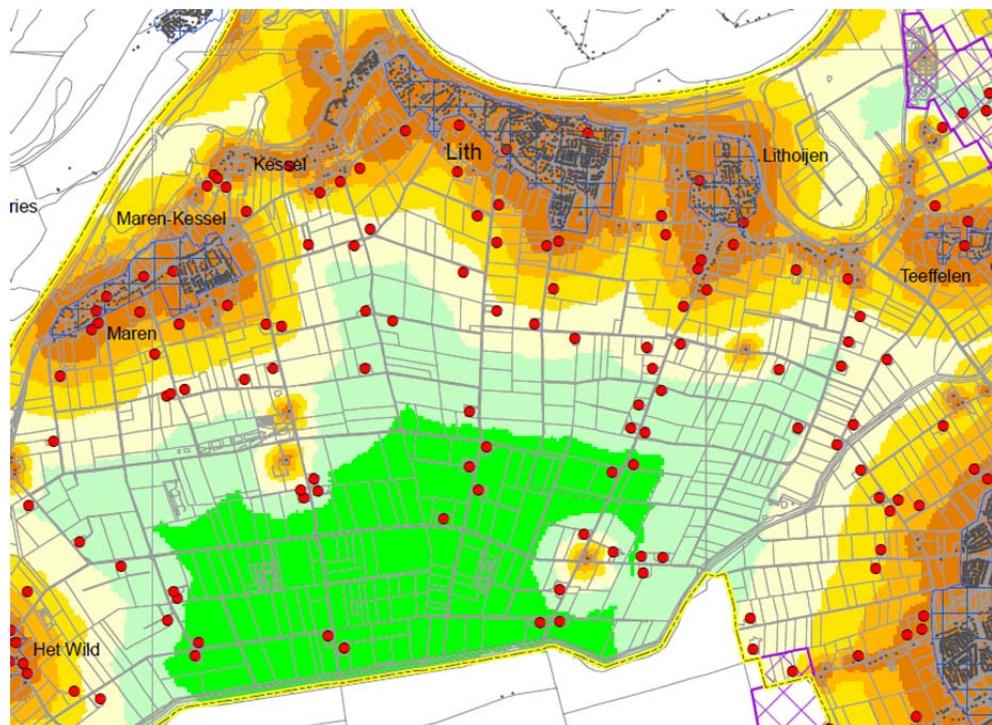
- Een inventarisatie van de bestaande milieuvergunningen van veehouderijen (uitgevoerd door het RMB).
- Een analyse van de planologische ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouderijen, op basis van de bestemmingsplannen buitengebied van Oss (vastgesteld) en Lith (voorontwerp) en de Verordening ruimte (integrale zonering intensieve veehouderij).
- Een analyse van de milieuruimte (voor wat betreft het aspect geur) van veehouderijen, rekening houdend met de huidige geurnormen en de ligging van voor geurhinder gevoelige objecten, zoals woningen in het buitengebied (inventarisatie RMB en verfijning op basis van gegevens uit de bestemmingsplannen en luchtfoto's).
- Een analyse van de huidige geurbelasting, uitgaande van de inventarisatie van het RMB (resultaten fase 1) en een nadere verfijning op basis van de koppeling met gegevens uit de bestemmingsplannen buitengebied (onderzoek ARCADIS).

- Een analyse van de mogelijke ontwikkeling van geurhinder, uitgaande van de bestaande geurnormen (geurverordeningen 2008) en verwachtingen met betrekking tot de ontwikkeling van de veehouderij.

In de bijlagen van deze rapportage zijn een aantal resultaten van deze eerste stap uit het onderzoek weergegeven, te weten de geurbelasting van alle veehouderijen in Oss en directe omgeving (de achtergrondbelasting in de huidige situatie, bijlage 2) en een indicatie van de milieuruimte op het gebied van geur (bijlage 3).

Om de kaart met de indicatieve milieuruimte te maken, is het grondgebied van de gemeente opgedeeld in kleine deelgebieden (gridcellen) en is per gridcel uitgerekend hoeveel geuremissie op die plek theoretisch vergunbaar is, uitgaande van de afstand tot voor geurhinder gevoelige objecten en de maximale geurbelasting (voorgrondbelasting), zoals dat is opgenomen in de huidige geurverordeningen uit 2008.

Figuur 3.1
Uitsnede kaart indicatie
milieuruimte (zie bijlage 3)

3.2

HUIDIGE ACHTERGRONDBELASTING

In onderstaande tabel is de achtergrondbelasting (dus de cumulatieve geurbelasting van alle veehouderijen samen in Oss en omgeving) vertaald naar de kans op geurhinder. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de bebouwde kom en het buitengebied en gebruik gemaakt van de methodiek van het RIVM, zoals in hoofdstuk 2 is beschreven.

Tabel 3.1

Classificatie achtergrondbelasting, huidige situatie 2012 (vergunde rechten veehouderijen)

Beoordeling leefklimaat	Aantal voor geurhinder gevoelige objecten in de bebouwde kom	Aantal voor geurhinder gevoelige objecten in het buitengebied
Zeer goed	24.119	330
Goed	11.659	680
Redelijk goed	641	242
Matig	37	37
Tamelijk slecht	7	23
Slecht	0	4
Zeer slecht	0	0
Extreem slecht	0	0
Totaal aantal objecten	36463	1316

Uit deze tabel blijkt dat het woon- en leefklimaat, uitgaande van bovenstaande classificatie van de achtergrondbelasting, voor verreweg de meeste objecten (woningen en andere voor geurhinder gevoelige objecten) als redelijk goed tot zeer goed wordt aangemerkt.

Voor 108 objecten (zo'n 0,3% van de in totaal circa 37.780 objecten) is er sprake van een matig tot slecht woon- en leefklimaat. In de gemeente Oss betreft het vooral situaties waarbij woningen op korte afstand van een individueel bedrijf zijn gelegen en geen situaties waarbij de geurhinder van meerdere veehouderijen samen leiden tot een hogere kans op geurhinder.

3.3

MOGELIJKE ONTWIKKELING VAN DE VEEHOUDERIJ

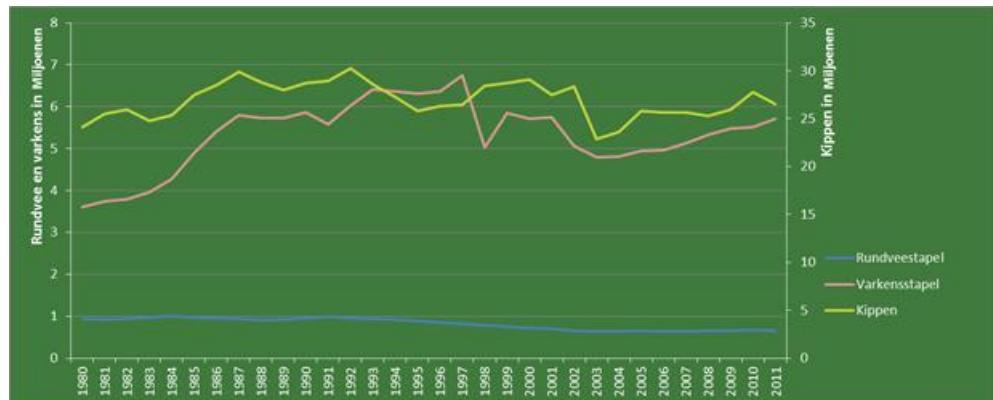
Een belangrijk aandachtspunt bij het schatten van de ontwikkeling van de geurbelasting door veehouderijen is natuurlijk de ontwikkeling van de veehouderij.

Ontwikkeling veestapel in het verleden

Uit gegevens van CBS Statline (zie onderstaande afbeelding) blijkt dat in lijn met de ontwikkeling van de Nederlandse veestapel de veestapel in Noord-Brabant is gegroeid tussen 2003 en 2011: een lichte groei van de rundveestapel van 2%, totaal varkens een groei van 19% en totaal kippen een groei van 16%.

Figuur 3.1

Ontwikkeling veestapel
Noord-Brabant 1980-2011

LANDELIJKE TREND VEEHOUDERIJ

Er is ook een beeld verkregen van de landelijke trend van 2000 tot 2009. Hieruit blijkt het volgende:

- Het aantal varkens neemt eerst af van 13,3 miljoen (2000) naar 11,1 miljoen (2004), sindsdien is sprake van een stijging tot 12,1 miljoen in 2009.
- Het aantal kippen neemt eerst af van 104 miljoen (2000) naar 79 miljoen (2003), sindsdien is sprake van een stijging tot 97 miljoen (2009).
- De hoeveelheid melkrundvee en fokvee neemt geleidelijk af van 2,91 miljoen (2000) naar 2,60 miljoen (2007), sindsdien is sprake van een stijging tot 2,77 miljoen (2009).
- Het aantal vleeskalveren neemt eerst af van 783 duizend (2000) naar 713 duizend (2002), maar neemt sindsdien toe tot 894 duizend.

Voor alle veehouderijsectoren geldt dat het aantal bedrijven voortdurend afneemt. Dit impliceert dat het gemiddeld aantal dieren per bedrijf toeneemt.

Toekomstig mestbeleid

Op 28 september 2011 stuurden de staatssecretarissen Bleker en Atsma de kabinetvoornemens voor het toekomstige mestbeleid per brief naar de Tweede Kamer.

Kern van dat voornemen is dat de plafonds op de nationale veestapel (de varkens- en pluimveerechten en de melkquotering) vanaf 2015 verdwijnen en dat veehouderijbedrijven dan kunnen groeien zonder varkens- of pluimveerechten of melkquotum te verwerven van stoppende bedrijven. Daarmee verdwijnen dan de plafonds op de nationale veestapel zodat de nationale en regionale veestapel kan toenemen. Als voorwaarde stellen Bleker en Atsma dat de bedrijven gegarandeerde afzet moeten hebben voor de mest.

Economisch perspectief veehouderij

Het Landbouw Economisch Instituut maakte op verzoek van het ministerie van E L&I het rapport "In perspectief, over de toekomst van de Nederlandse agrosector" (december 2011) en op verzoek van de provincie Noord-Brabant heeft het Landbouw Economisch Instituut een verkenning uitgevoerd naar de huidige en toekomstige positie van de intensieve veehouderij in Noord-Brabant (LEI-nota 11-082, perspectieven Brabantse intensieve veehouderij richting 2020, 2011). Uit deze rapporten is het volgende ontleend:

De toekomstige ontwikkeling van de omvang van de veestapel in Nederland en Noord-Brabant is omgeven met een aantal onzekerheden en zal vooral afhangen van de invulling van het mestbeleid na 2015, de internationale concurrentiepositie van de Nederlandse veehouderij en van de planologische- en milieuruimte in Noord-Brabant.

Als hoofdlijn voor de ontwikkeling van de veestapel komt het volgende beeld naar voren:

- De melkproductie kan 10 tot 20% toenemen en daarmee kan het aantal melkkoeien gelijk blijven tot licht groeien, afhankelijk van de toename van de melkproductie per koe en de mate van toename van de totale melkproductie.
- De ontwikkeling van nationale en Brabantse varkensstapel is sterk afhankelijk van het succes en de betaalbaarheid van mestbewerking en mestafzet en van het eventueel verder concentreren van de Nederlandse varkensstapel in Noord-Brabant.

Uitgaande van het voorgenomen beleid kan de varkensstapel krimpen met 6% (vleesvarkens) tot 10% (zeugen). Na het mogelijk vervallen van de compartimentering in 2015 kan de Nederlandse varkensstapel zich verder concentreren in Noord-Brabant met als mogelijk gevolg een in Noord-Brabant een gelijke of een toenemende varkensstapel. Dat deze concentratie zich snel kan voordoen is gebleken tijdens het tijdelijk vervallen van de compartimentering tussen 2008 en 2010.

Een dergelijke regionale concentratie kan zich na 2015 weer in hetzelfde tempo voordoen gelet op de sterke positie van de varkensbedrijven in Noord-Brabant.

- De pluimveestapel kan licht toenemen met circa 5 tot 10%.
- Het LEI geeft aan dat de vele onzekerheden die er bestaan er toe kunnen leiden dat de geschatste toekomst van de agrosector er anders uit kan zien.

3.4

MOGELIJKE ONTWIKKELING GEURHINDER

De basis van het onderzoek naar de effecten van een mogelijke bijgestelde normstelling is de omvang en spreiding van de veehouderijen in de huidige situatie, de bestaande geurnormen en het vigerend ruimtelijk beleid en andere milieuregelgeving. De milieuruimte voor ontwikkelingen van de veehouderij komt voor een belangrijk deel overeen met de milieuruimte op het gebied van geur (Wet geurhinder en veehouderij), de landelijke en provinciale toetsingskaders voor ammoniakdepositie op Natura 2000-gebieden en het planologisch beleid zoals vastgelegd in de bestemmingsplannen buitengebied en de provinciale Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant.

De hiervoor beschreven verwachtingen maar ook onzekerheden met betrekking tot de ontwikkeling van de veehouderij zijn vertaald in drie scenario's:

- **Het scenario nulgroei, een scenario dat uit gaat van per saldo 0% groei van de veestapel**

Dit scenario gaat uit van groei en krimp van de veehouderij: het aantal locaties daalt, en de overblijvende locaties groeien in omvang. De totale veestapel blijft ongeveer gelijk. Uitgangspunt van dit scenario is dat kleinere locaties en locaties met weinig ontwikkelruimte zullen stoppen of niet zullen groeien. Intensieve veehouderijen met een economische omvang die kleiner is dan 40 nge, zijn modelmatig als stopper aangemerkt. Dat geldt ook voor intensieve veehouderijen die kleiner zijn dan 70 nge en gelegen in de bebouwde kom of in een extensiveringsgebied. Bedrijven met een omvang van 70 nge of meer zijn als blijver (extensiveringsgebied, bebouwde kom) of als potentiële groeier (verwevingsgebied, landbouwontwikkelingsgebied) aangemerkt.

De economische omvang van de stoppers wordt in dit scenario "herverdeeld" over locaties die nu al groter zijn en ook voldoende ontwikkelruimte hebben. Bij de beoordeling van de ontwikkelruimte is gekeken naar de milieuruimte (geur) maar ook de planologische ruimte (opvullen bouwblok en mogelijkheden om bouwblok uit te breiden).

- **Het scenario beperkte groei, een scenario dat uit gaat van circa 12,5% groei van de veestapel**

Dit scenario gaat ook uit van groei en krimp van de veehouderij: het aantal locaties daalt, en de overblijvende locaties groeien in omvang. Maar in dit scenario groeit de economische omvang van de veestapel per saldo met ongeveer 12,5%. Uitgangspunt van dit scenario is dat kleinere locaties en locaties met weinig ontwikkelruimte zullen stoppen of niet zullen groeien, zoals beschreven bij het scenario nulgroei.

De economische omvang van de stoppers wordt in dit scenario "herverdeeld" over locaties die nu al groter zijn en ook voldoende ontwikkelruimte hebben. Deze locaties nemen ook de groei van de veestapel voor hun rekening. De groei per locatie is wel beperkt, te weten gerelateerd aan de huidige omvang van het bedrijf. In dit scenario wordt er van uitgegaan dat de geuremissie per locatie maximaal 100% groeit (mits ontwikkelruimte). Daar waar de geurnormen beperkend zijn maar er wel planologisch ruimte is voor ontwikkeling, wordt uitgegaan van de toepassing van extra emissiebeperkende technieken, dus uitbreiding van het aantal dieren binnen een geurplafond. De maximale maat van het bouwblok is 1,5 hectare.

- Het scenario groei, een scenario dat uit gaat van circa 25% groei van de veestapel**
Ook dit scenario gaat ook uit van groei en krimp van de veehouderij: het aantal locaties daalt, en de overblijvende locaties groeien in omvang. Maar in dit scenario groeit de omvang van de veestapel per saldo met 25%. Uitgangspunt van dit scenario is dat kleinere locaties en locaties met weinig ontwikkelruimte zullen stoppen of niet zullen groeien. De economische omvang van de stoppers wordt in dit scenario "herverdeeld" over locaties die nu al groter zijn en ook voldoende ontwikkelruimte hebben.
Deze locaties nemen ook de groei van de veestapel voor hun rekening. De groei per locatie is beperkt, te weten gerelateerd aan de huidige omvang van het bedrijf. In dit scenario is het ook mogelijk dat locatie qua geuremissie meer kunnen groeien dan 100% ten opzichte van hun huidige emissie (mits ontwikkelruimte). Dat kan door groei van het bestaande bedrijf, maar ook bij hervestiging of omschakeling in verwettingsgebieden en de LOG's. De maximale maat van het bouwblok is 1,5 hectare.

Bij de scenario's is rekening gehouden met de eisen die aan bestaande en nieuwe stallen gesteld worden in het Besluit Huisvesting. Er is geen rekening gehouden met de invloed die extra eisen op het gebied van ammoniak (IPPC, Verordening Stikstof en Natura2000) kunnen hebben op de geuremissie per dierplaats. Dit omdat er geen eenduidige relatie bestaat tussen de reductie van ammoniak en geur bij de inzet van technieken.

In onderstaande tabellen is de ontwikkeling van de achtergrondbelasting (dus de cumulatieve geurbelasting van alle veehouderijen samen in Oss en omgeving) uitgaande van de drie scenario's weergegeven. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de bebouwde kom en het buitengebied.

Tabel 3.2

Verwachte ontwikkeling achtergrondbelasting,
bestaande normen 2008,
scenario nulgroei,
beperkte groei en groei
BEBOUWDE KOM

Beoordeling leefklimaat	Huidige situatie	Groei en krimp veehouderij Scenario nulgroei (0%)	Groei en krimp veehouderij Scenario beperkte groei (12,5%)	Groei en krimp veehouderij Scenario groei (25%)
Zeer goed	24.119	26.314	25.834	25.300
Goed	11.659	9.944	10.387	10.762
Redelijk goed	641	199	236	395
Matig	37	5	5	5
Tamelijk slecht	7	1	1	1
Slecht	0	0	0	0
Zeer slecht	0	0	0	0
Extreem slecht	0	0	0	0
Totaal	36.463	36.463	36.463	36.463

Tabel 3.3

Verwachte ontwikkeling achtergrondbelasting, bestaande normen 2008, scenario nulgroei, beperkte groei en groei
BUITENGEBIED

Beoordeling leefklimaat	Huidige situatie	Scenario nulgroei (0%)	Scenario beperkte groei (12,5%)	Scenario groei (25%)
Zeer goed	330	501	483	468
Goed	680	571	575	552
Redelijk goed	242	196	209	242
Matig	37	29	26	29
Tamelijk slecht	23	17	21	23
Slecht	4	2	2	2
Zeer slecht	0	0	0	0
Extreem slecht	0	0	0	0
Totaal	1.316	1.316	1.316	1.316

In de onderstaande tabel is voor de geurhinder “rekenkundig” gesommeerd, door de kans op geurhinder per voor geurhinder gevoelig object te sommeren voor alle objecten in Oss³.

Tabel 3.4

Geurbelasting uitgedrukt als totaal van hinderpercentage vermenigvuldigd met het aantal gevoelige objecten

Rekenkundig bepaald totaal aan geurhinder	Huidige situatie	Scenario nulgroei (0%)	Scenario beperkte groei (12,5%)	Scenario groei (25%)
Bebouwde kom	1.502	1.337	1.370	1.431
Buitengebied	103	91	93	98

Uit deze tabellen blijkt dat het woon- en leefklimaat, uitgaande van de hiervoor beschreven scenario’s, naar verwachting zal verbeteren. Dit komt vanwege het verwachte stoppen en krimpen van kleinere bedrijven gelegen op korte afstand op van geurhinder gevoelige objecten, de eisen die aan stallen worden gesteld (Besluit Huisvesting) en de beschermende werking van de eerder vastgestelde normen die nieuwe knelpunten met betrekking tot hoge geurbelasting van individuele veehouderijen voorkomen. Bij een scenario dat uitgaat van per saldo 25% groei van de veestapel wordt een deel van de afname van de geurbelasting te niet gedaan voor de groei van een aantal bedrijven, maar de geurbelasting blijft onder het niveau van de huidige situatie.

Bij een scenario waarin de groei beperkter is, treedt het effect van “opvulling van reducties door stoppers en Besluit Huisvesting” veel minder op. Een (zeer) sterke groei van emissies van enkele locaties, voor zover mogelijk binnen de geurnormen en de planologische ruimte, waarvan is uitgegaan in het scenario groei, verklaart dat verschil.

³ Voorbeeld: 100 objecten met een hinderpercentage van 5% en 100 objecten met een hinderpercentage van 10% levert een totaalscore op 15.

HOOFDSTUK

4 Streefwaarden voor de achtergrondbelasting

4.1**INLEIDING**

Op basis van uitspraken van de Raad van State is het verstandig dat de gemeenteraad explicet vast stelt welke achtergrondbelasting als een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden aangemerkt bij het ontwikkelen van nieuwe ruimtelijke plannen.

In de geurverordeningen uit 2008 zijn normen gesteld met betrekking tot de maximale voorgrondbelasting (geurbelasting van één bedrijf).

In latere uitspraken van de Raad van State wordt er geen unieke, directe relatie (meer) gelegd tussen voorgrondbelasting en een vastgesteld minimum woon- en leefklimaat met betrekking tot geurhinder. In deze uitspraken wordt ook verwezen naar een beoordeling van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat op basis van de (maximale) achtergrondbelasting. Een dergelijke classificatie is wel opgenomen en gebruikt in de gebiedsvisies die opgesteld zijn ter onderbouwing van de geurverordeningen. Maar een definitie of uitwerking van het begrip "aanvaardbaar woon- en leefklimaat" is geen explicet onderdeel geweest van de raadsbesluiten uit 2008.

De achtergrondbelasting is bij het opstellen van de geurverordeningen gebruikt om de geurnormen te bepalen. Nu uit de uitspraken van de Raad van State blijkt dat ook de achtergrondbelasting moet worden meegewogen bij het opstellen van ruimtelijke plannen (bijvoorbeeld bij bestemmingsplanprocedures) is het gewenst dat de gemeenteraad vaststelt welk niveau van achtergrondbelasting aanvaardbaar is.

Uitspraak Laarbeek

Uit een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 7 oktober 2009 blijkt dat de normen van de Wgv niet in de omgekeerde werking van toepassing zijn. De directe norm geldt wel in het kader van de verlening van een milieuvergunning aan een agrarisch bedrijf, maar niet bij de ontwikkeling van nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen.

In het kader van de omgekeerde werking moet worden getoetst aan de vraag of in de nieuwe situatie sprake is van een aanvaardbaar woon-, leef- en werkclimaat. Dit was overigens ook onder de oude wetgeving al het criterium van de wetgever voor een ruimtelijke ontwikkeling in de nabijheid van bestaande bedrijven.

Ook uit andere uitspraken is intussen gebleken dat het mogelijk is om binnen de belemmerende contouren te bouwen, mits aan twee voorwaarden wordt voldaan:

- De nieuwe ontwikkelingen mogen geen extra belemmeringen opleveren voor de ontwikkeling van agrarische bedrijven in de omgeving.
- De gemeenteraad dient een uitspraak te doen over het minimaal gewenste woon-, leef- of werkclimaat in het gebied.

Deze uitspraken geven daarmee de mogelijkheid om als gemeente (i.c. gemeenteraad) goed gemotiveerde normen vast te stellen met betrekking tot een aanvaardbaar woon-, leef- en werkclimaat, die afwijken van de normen die gelden voor het beoordelen van milieuvergunningaanvragen (de directe norm). Door de Afdeling bestuursrechtspraak wordt de rechtstreekse geurnorm niet meer beschouwd als de hindercontour waarmee in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling rekening moet worden gehouden.

Belangrijk om in dit verband te constateren is dat de Afdeling terugkomt op een eerdere uitspraak van 16 juli 2008, zaak nr. 200705538/1 (Oss). Daarbij ging de Afdeling er nog wel vanuit dat een geurnorm twee kanten op zou werken. Bij het opstellen van de oorspronkelijke gebiedsvisies en geurverordeningen in Oss en Lith is destijds in overeenstemming met die uitspraak over een situatie in Oss uitgegaan van een normering die zowel van toepassing is voor de veehouders (rechtstreekse werking) als in het kader van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (de omkeerde werking).

Er kan dus sinds de zaak Laarbeek niet (meer) worden volstaan met alleen een toets aan de wettelijke geurnorm die op het nieuwe gebied van toepassing zal zijn. Bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen moeten deze plannen ook worden getoetst aan het criterium ‘aanvaardbaar woon-, leef en/of werkclimaat’. Afhankelijk van de beoogde ontwikkeling kan dit criterium worden ingevuld, mits goed gemotiveerd. Daarnaast zal nog steeds een onderzoek moeten worden verricht of agrarische bedrijven in de omgeving als gevolg van die ontwikkelingen (extra) belemmeringen zullen ondervinden in hun bestaande bedrijfsvoering en uitbreidingsmogelijkheden. Bij die toets speelt wel de (individuele) norm die vastgesteld is in het kader van de gemeentelijke geurverordening een belangrijke rol.

Hiermee kan ook tegemoet worden gekomen aan de problematiek bij inbreiding in de kernen. Hier deed zich het vreemde verschijnsel voor, dat een inbreiding in de kom strandde op de norm van bijvoorbeeld 3 Ou, terwijl diezelfde inbreiding als uitbreiding in de kernrandzone wel mogelijk zou zijn (met een zwakkere norm van 6 Ou), hoewel de uitbreiding dan dichter bij het agrarisch bedrijf zou plaatsvinden.

4.2

EEN AANVAARDBAAR WOON- EN LEEFKLIMAAT IN OSS

In de gebiedsvisies die opgesteld zijn in 2008 zijn de volgende classificaties gehanteerd voor de achtergrondbelasting.

Tabel 4.1

Classificatie achtergrondbelasting zoals gehanteerd in de gebiedsvisies uit 2008

	Bebouwde kom achtergrondbelasting	Hinder%	Buitengebied achtergrondbelasting	Hinder%
Acceptabel	0 - 6	0 – 8%	0 - 28	0 – 25%
Afweegbaar	6 - 10	8 – 12%	28 - 38	25 – 30%
Slecht	10 of meer	Meer dan 12%	38 of meer	Meer dan 30%

Het woon- en leefmilieu in de woonkernen en het buitengebied van Oss is als basis van deze classificatie nagenoeg overal acceptabel of afweegbaar. Uitgaande van deze classificatie (met de streefwaarde ‘redelijk goed’ als ondergrens) zullen ruimtelijke initiatieven binnen de meeste kernen of binnen de aangeduide plangebieden op weinig knelpunten met betrekking tot de aanvaardbaarheid van het woon- en leefmilieu stuiten.

Hiervoor is al een voorbeeld van een andere indeling c.q. classificatie opgenomen, te weten de methodiek van het RIVM zoals ook opgenomen in de handleiding van de Wet geurhinder en veehouderij. Die methodiek wijkt vooral voor het buitengebied af van de indeling/classificatie uit de gebiedsvisies van Lith en Oss uit 2008. In de methodiek van het RIVM wordt een achtergrondbelasting van 28 Ou of meer als “slecht” geclassificeerd, terwijl dit in de gebiedsvisies uit 2008 als afweegbaar is geclassificeerd.

Het is gebruikelijk om de mate van milieubelasting die aanvaardbaar wordt geacht in een bepaald gebied af te laten hangen van het (gewenste) gebruik van dat gebied. Bij een woongebied past in principe een hoger beschermingsniveau dan bij een industrieterrein. De functies of de gewenste functies in een gebied bepalen immers welke milieukwaliteitseisen passend zijn.

Bij het stellen van normen voor de maximale geurbelasting (voorgrond- en achtergrondbelasting) worden deze dan ook gedifferentieerd naar verschillende gebiedstypen, zoals ook is gedaan in de gebiedsvisies uit 2008: stedelijke woonkern, landelijke woonkern, buitengebied, landbouwontwikkelingsgebied etc. Voorts wordt bij het stellen van normen gekeken naar het aantal en de omvang van de (intensieve) veehouderijen in de omgeving.

Hieronder is een tabel opgenomen, die door het Brabantse implementatieteam Wgv (provincie, SRE) als leidraad is meegegeven aan de Brabantse gemeenten (ook aangeduid als de Milo-Handreiking). Gemeenten zijn echter vrij, om binnen de aan hen toegekende beleidsvrijheid, eigen keuzes te maken aangaande de beoordeling van het acceptabele hinderniveau. De tabel bevat een voorstel voor een gebiedsindeling en een voorstel voor een maximaal acceptabel hinderniveau en bijbehorende geurbelasting voor achtergrond en voorgrondbelasting. Daarbij zijn bijlage 6 en 7 van de Handreiking bij de Wgv en het rapport van PRA (2001) als basis gebruikt, maar is deze normering ook nader ingevuld.

Tabel 4.2

Classificatie
achtergrondbelasting Milo-
handreiking, Brabants
implementatieteam Wgv

*Gebiedstype toegespitst op relatie Intensieve veehouderij (IV)
en geurhinder vanaf de buitenrand van het stedelijk gebied*

Type	IV-dichtheid	Milo typering + eigen toevoeging implementatieteam ^{a)}	Bovengrens hinder (%)	Achtergrond Geurbelasting ou _e /m3, P98	Voergrond (cumulatief) ou _e /m3, P98
Woonkern zonder IV	geen IV zeer laag	groen stedelijk, centrum dorps natuur agrарisch bedrijventerreinen	6 ^{b)} 12 ^{b)}	2 5	1 2
Buitengebied zonder IV	geen IV tot zeer laag				
Woonkern met enige IV	weinig IV beperkte omvang	groen stedelijk, centrum dorps <u>overige aaneengesloten woonbebouwing</u>	12 ^{b)}	5	2
Buitengebied met enige IV	weinig IV beperkte omvang	bedrijventerreinen agrарisch	20 ^{b)}	10	5
Woonkern met veel IV	veel IV beperkte omvang	centrum dorps <u>overige aaneengesloten woonbebouwing</u>	12 ^{c)}	10	5
Buitengebied met veel IV	veel IV gemengde omvang	bedrijventerreinen agrарisch	20 ^{c)}	20	10
Buitengebied speciaal voor IV (LOG)	veel IV groot van omvang	industrie niet grondgebonden <u>landbouwontwikkelingsgebieden</u>	27 ^{c)}	32	16

a) Eigen toevoeging is onderstreept.

b) Bijlage 6 en 7 dosiseffect relatie niet concentratiegebied (gebied met weinig veehouderijen)

c) Bijlage 6 en 7 dosiseffect relatie concentratiegebied (gebied met veel veehouderijen)

De waarden in bovenstaande handreiking voor de voergrondbelasting zijn lager (strenger) dan de waarden die zijn opgenomen in de werden opgenomen in de geurverordeningen en gebiedsvisies van de voormalige gemeenten Oss en Lith en ook lager dan de vaste wettelijke waarden. Dit geldt vooral voor het buitengebied. De handreiking gaat primair uit van het milieuspect, waarbij de waarden (maximale voergrondbelasting) als sturingsinstrument dienen om op gebiedsniveau de achtergrondbelasting op een aanvaardbare waarde te borgen. Op basis van de afweging met andere belangen (realisatie ruimtelijke ontwikkelingen, ontwikkelingsmogelijkheden veehouderij) kunnen de waarden uit de handreiking worden aangepast.

Het voorstel is om bij het benoemen van de streef- of toetswaarden voor de achtergrondbelasting voor de bebouwde kom aan te sluiten bij de indeling zoals gehanteerd in de gebiedsvisies uit 2008, maar om voor het buitengebied meer aan te sluiten bij de streefwaarden die genoemd zijn in de methodiek van RIVM en de Milo-handreiking. Dat voorstel voor streef- en toetswaarden met betrekking tot de achtergrondbelasting is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 4.3

Voorstel streef- en toetswaarden achtergrondbelasting, ontwerp geurverordening 2013

Bebouwde kom achtergrondbelasting		Hinder%	Buitengebied achtergrondbelasting	Hinder%
Goed	0 - 6	0 – 8%	0 - 10	0 – 12%
Voldoende	6 - 10	8 – 12%	10 - 20	12 – 20%
Onvoldoende	10 of meer	Meer dan 12%	20 of meer	Meer dan 20%

Deze classificatie (voorstel voor beoordeling achtergrondbelasting in de geurverordening 2013) is op 31 mei 2012 in de opinierende raadscommissie besproken en vervolgens als uitgangspunt gebruikt voor het vervolg van dit onderzoek. Dit om de mogelijke ontwikkeling van de geurbelasting bij toepassing van de bestaande normen (2008) en bij een voorstel voor aanpassing van de normen (ontwerp verordening 2013) nader te kunnen duiden. Ook kan zo worden beoordeeld of een dergelijke classificatie van de streef- en toetswaarden voldoende aansluit bij de doelstellingen die ten grondslag liggen aan de actualisatie van het gemeentelijk geurbeleid.

In de bijlagen van deze notitie (bijlage 4) zijn kaarten opgenomen waarin voor de bebouwde kom en voor het buitengebied de achtergrondbelasting (huidige situatie) is geklassificeerd volgens deze indeling. In de gebieden die op de kaarten in oranje zijn weergegeven wordt niet aan de genoemde streefwaarden voldaan. In de groene en gele gebieden wordt wel aan de genoemde streefwaarden voldaan.

Achterliggend idee is dat als de achtergrondbelasting geklassificeerd kan worden als “voldoende” of “goed”, er vanuit het deelaspect ‘achtergrondbelasting geurhinder voor veehouderijen’ geen belemmeringen zijn om mee te werken aan een ruimtelijk initiatief. Bij de motivering kan volstaan worden met een verwijzing naar het raadsbesluit. Dit laat echter onverlet dat initiatieven op een groot aantal aspecten moeten worden beoordeeld.

Is de achtergrondbelasting wel hoger dan de toetswaarden (dus geklassificeerd als “onvoldoende”), dan zijn er bezwaren vanuit dit deelaspect. Er is dan in beginsel geen sprake van een ‘aanvaardbaar woon- en leefklimaat’. Indien, met uitzondering van de achtergrondwaarde, de beoordeling van de overige aspecten wel positief uitvalt, kan overwogen worden om gemotiveerd van deze toetswaarden af te wijken. Bijvoorbeeld omdat er concreet zicht is op een verbetering van de achtergrondbelasting of er vanwege het gebruik weinig hinder is te verwachten of acceptabel wordt geacht. Een nadere motivering en besluitvorming zijn dan wel nodig.

Het toetsen op de achtergrondwaarde (cumulatie) in de vergunningverlening kent op dit moment geen wettelijke grondslag. De toets dient te worden uitgevoerd in het kader van de omgekeerde werking, dus bij het nemen van planologische besluiten. Het kan daarbij gaan om woningbouw of de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein, maar ook om de uitbreiding of omschakeling van een agrarisch bedrijf.

HOOFDSTUK

5 Naar een actualisatie van de geurverordening

5.1**DOELSTELLINGEN GEMEENTELIJK GEURBELEID**

In een opiniërende vergadering van de raad over de uitgangspunten van het nieuwe geurbeleid (31 mei 2012) is aan de raadsleden gevraagd of zij kunnen instemmen met de onderstaande doelstellingen voor het gemeentelijke geurbeleid.⁴

1. BURGER & MILIEU:

“Het geurbeleid streeft naar het handhaven van het huidige niveau van agrarische geur, het voorkomen van nieuwe situaties van ernstige geurhinder en waar mogelijk een afname van het aantal geurgehinderden”.

2. VEEHOUDERIJ:

“Het geurbeleid beperkt de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen niet onnodig en stimuleert de toepassing van de best beschikbare technieken”.

3. RUIMTELIJKE ORDENING:

“Het geurbeleid maakt gewenste en concrete woningbouwplannen mogelijk, mits er een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse geldt”.

4. INTEGRAAL BELEID:

“Het geurbeleid betrekt en sluit zoveel als mogelijk aan bij bestaand beleid en regelgeving”.

Op basis van de reacties van de raadsleden kan gesteld worden dat deze doelstellingen nog steeds aan de basis staan voor het gemeentelijk geurbeleid.

5.2**FOCUS ACTUALISATIE EN INTEGRATIE GEURBELEID**

Het gemeentelijke geurbeleid is in 2011 geëvalueerd. Bij de evaluatie heeft er naast een kwantitatieve doorrekening ook vooroverleg plaatsgevonden met alle belanghebbenden, zoals ZLTO, Brabantse Milieu Federatie, adviesbureaus, dorpsraden en interne gebruikers. In bijlage 12 zijn de uitkomsten van deze evaluatie opgenomen. Op 15 maart 2012 is de evaluatie in een podiumbijeenkomst voor de raadsleden toegelicht en op 31 mei is deze opiniërend besproken in de raad.

---

⁴ na aanleiding van de opiniërende commissievergadering van 31 mei 2012 is op verzoek van het CDA de formulering van doelstelling 2 ‘Veehouderij’ licht gewijzigd. De woorden ‘(...) de ontwikkelingsmogelijkheden van (...)’ zijn toegevoegd aan de doelstelling.

De belangrijkste (inhoudelijke) conclusies uit de evaluatie (zie bijlage 12) en de mogelijke ontwikkeling van de geurhinder (zie hoofdstuk 3) bij de nu geldende normen zijn:

- Het aantal geurgehinderden in een slecht of afweegbaar woon- en leefklimaat is sinds 2007 afgangen, klachten over agrarische geurhinder zijn gering (zie milieubelevingsonderzoek, dorpsraden, klachtregistratie gemeente Oss).
- Het aantal woningen waarbij er sprake is van een matig- of slecht woon- en leefklimaat vanwege geurhinder uit stallen is beperkt, het betreft minder dan 1% van alle woningen in de gemeente Oss. Het betreft vooral situaties waarbij woningen op korte afstand van een individueel bedrijf zijn gelegen en geen situaties waarbij de geurhinder van meerdere veehouderijen samen leiden tot een hogere kans op geurhinder.
- De geurhinder zal in de toekomst verder afnemen. Omdat kleinere bedrijven die dicht bij woningen zijn gelegen zullen stoppen of afbouwen, er milieueisen gelden voor bestaande en nieuwe stallen en de beschermende werking van de geurnormen die nieuwe knelpunten m.b.t. hoge geurbelasting van individuele veehouderijen voorkomen. Bij het scenario dat uitgaat van per saldo 25% groei van de veestapel wordt een deel van de reductie van de geurbelasting teniet gedaan voor de groei van bedrijven, maar de geurhinder blijft ook dan onder het huidige niveau.
- Bij een scenario waarin de groei beperkter is, treedt het effect van “opvulling van reducties” veel minder op. Een (zeer) sterke groei van emissies van enkele locaties, voor zover mogelijk binnen de geurnormen en de planologische ruimte, waarvan is uitgegaan in het scenario groei, verklaart dat verschil.
- De bestaande normen lijken op basis van de ervaringen van belanghebbenden (evaluatielijst, bijlage 12) en de kwantitatieve analyses (evaluatielijst en deze rapportage) op hoofdlijnen te voldoen. Er komt geen behoefte aan een forse bijstelling van het beleid naar voren.
- Wel is een eenduidige normering voor het gehele Osse grondgebied wenselijk (normering naar de aard van het gebied: gelijksoortige kernen of gebieden hebben dezelfde norm).
- De focus van de integratie van de geurgebiedsvisies kan daarom liggen bij het beoordelen van de wijze waarop onderlinge verschillen van normen tussen soortgelijk type gebieden kunnen worden verminderd, rekening houdend met de doelstellingen die ten grondslag liggen aan het gemeentelijk geurbeleid en jurisprudentie. Die verschillen in normen betreffen vooral de normen voor de dorpskernen en voor enkele specifieke gebieden (bedrijventerreinen, recreatieterreinen, LOG en in- en uitbreidingslocaties).

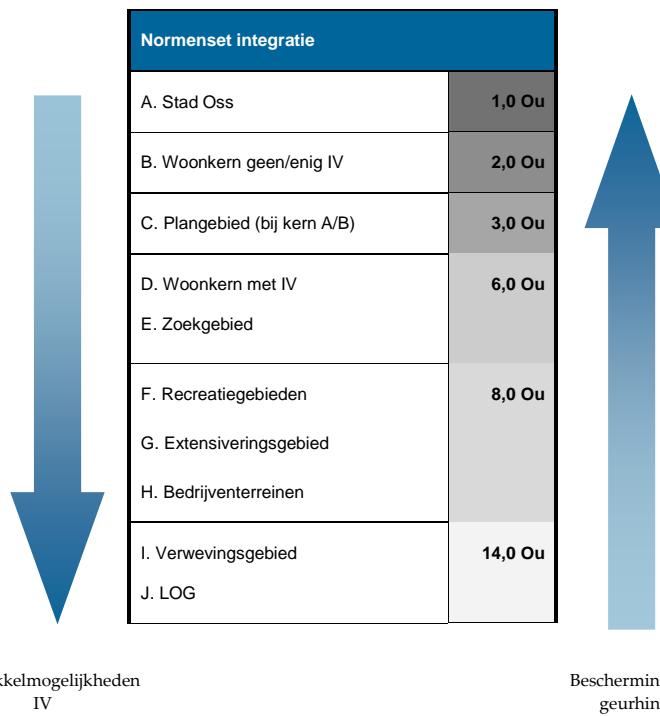
5.3

BOUWSTENEN VOOR DE ONTWERP GEURVERORDENING 2013

5.3.1

HOOFDLIJNEN

In onderstaand figuur is op hoofdlijnen beschreven hoe tot een eerste ontwerp van de verordening 2013 is gekomen. Deze ontwerp geurverordening is samengesteld door een gemeentelijke projectgroep. De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen om te komen tot dit voorstel zijn hierna beschreven. In hoofdstuk 6 is beschreven welke effecten verwacht worden van een dergelijke actualisatie en integratie van de gemeentelijke geurnormen. Op basis van die effectbeschrijving is de ontwerpverordening zoals die in het vervolg van dit hoofdstuk is beschreven op een aantal punten bijgesteld.

In bijlage 5 van deze rapportage is een kaart opgenomen waarin de geurnormen voor de verschillende deelgebieden op basis van dit voorstel (de ontwerp geurverordening 2013) is weergegeven.

5.3.2

BESTAANDE KERNEN EN PLANGEBIEDEN

Uit de commissievergadering (31 mei 2012) blijkt dat er binnen de raad een voorkeur bestaat voor gebiedsgerichte benadering en dat het uitgangspunt dat er in kleine kernen meer verwevenheid met de agrarische sector bestaat en dus meer geurbelasting acceptabel is, gedragen wordt. Dit heeft geresulteerd in het uitgaan van een onderscheid in kernen met geen of slechts enige intensieve veehouderij in en direct rond de kern en kernen met meer intensieve veehouderijen in of rond de kern.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de keuzen die daarin zijn gemaakt.

Tabel 5.1

Normstelling kernen

Ontwerp Verordening 2013

Kern	Norm 2008	Norm ontwerp 2013	Motivatie
't Wild	2	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector.
Maren-Kessel	2	6	Woonkern met IV, open bebouwing. Agrarische activiteiten in en rondom kern. Discussie door Liesdaal (= van invloed op aard van de kern), Kern + plangebieden verlagen naar 2,0 zorgt dat plangebieden West en Liesdaal niet meer gerealiseerd kunnen worden. (plannorm 3,0 Ou eveneens niet mogelijk). Maren-Kessel zien als woonkern met geen/enig IV leidt ertoe dat voor Liesdaal en Maren-Kessel West apart genormeerd moet worden. Versoepeling mogelijk, mits er niet een ongewenste toename van geur plaatsvindt op basis van de groeiscenario's
Lith	2	2	Woonkern met geen/enig IV
Lithoijen	2	6	Woonkern met IV, open bebouwing, agrarische activiteiten in en om kern/verwevenheid agrarische sector
Teffelen	2	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector.
Oijen	2	2	Woonkern met geen/enig IV – voornamelijk woonfunctie geen/weinig agrarische activiteiten in kern
Macharen	2	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector beperkt. Compacte woonbebouwing. Ligt dicht bij verwevingsgebied, discussie over groeimogelijkheden IV bij versoepeling normen. Versoepeling mogelijk, mits er niet een ongewenste toename van geur plaatsvindt op basis van de groeiscenario's.
Megen	2	2	Woonkern met geen/enig IV – voornamelijk woonfunctie geen/weinig agrarische activiteiten in kern
Haren	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector.
Dieden	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector.
Demen	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector.
Deursen-Dennenburg	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector.
Ravenstein	2	2	Woonkern met geen/enig IV – voornamelijk woonfunctie geen/weinig agrarische activiteiten in kern
Huisseling	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector.
Neerloon	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector.

Kern	Norm 2008	Norm ontwerp 2013	Motivatie
Overlangel	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector.
Herpen	2	2	Woonkern met geen/enig IV – voornamelijk woonfunctie geen/weinig agrarische activiteiten in kern
Berghem	2	2	Woonkern met geen/enig IV – voornamelijk woonfunctie geen/weinig agrarische activiteiten in kern
Oss	1	1	Stad Oss

Een indeling naar aard van de kern wordt het meest wenselijk geacht. Zo wordt tegemoetgekomen aan de verschillende functies die in een kern naast elkaar aanwezig zijn, of juist niet. De mate van verwevenheid met de agrarische sector wordt zo het meest benadrukt. De mate van acceptatie van agrarische geur in relatie met die verwevenheid krijgt op deze manier gestalte.

Aansluiten bij de Milo-handreiking (zie hoofdstuk 4) is de terminologie ‘grote kern en kleine kern’ aangepast in:

- “Woonkern met IV”: norm 6,0 Ou;
- “Woonkern met geen/enig IV”: norm 2,0 Ou, en
- De stad Oss, norm 1,0 Ou.

5.3.3

PLANGEBIEDEN

De plangebieden krijgen in beginsel de kern norm. Er kan alleen gemotiveerd vanaf geweken worden mits er een acceptabel woon- en leefklimaat ter plaatse geldt.

Voor de grote kernen en de stad Oss is een norm voor plangebieden van 6,0 Ou te hoog. Deze norm voor een uitbreidingsgebied bij de stad Oss of een woonkern met geen/enig IV, is dan gelijk aan de norm van een kleine kern waar de verwevenheid met de agrarische sector veel hoger is dan in het uitbreidingsgebied langs de rand van de stad of woonkernen met geen/enig IV. Daarom is er voor uitbreidingsgebieden waar binnen enkele jaren realisatie plaatsvindt bij de stad Oss en grote kernen uitgegaan van een norm van 3,0 Ou. Voor ruimtelijke plannen waar een realisatietermijn langer dan 5 jaar wordt verwacht, maar wel concrete plannen zijn om dit gebied te ontwikkelen, kan een norm van 6,0 Ou worden toegepast. Dit om de groei van agrarische bedrijven wat te sturen, maar niet onnodig te beperken. Bij de inventarisatie van deze zoekgebieden (zie hoofdstuk 2) komt alleen het zoekgebied Oss-West op dit moment hiervoor in aanmerking. Voor de uitbreidingsgebieden in kleine kernen is aangesloten bij de kern norm.

De plangebieden en grenzen van de bebouwde kom zijn op basis van de realisatie van woningen aan actuele stand van zaken van de plannen bijgesteld.

Voor het zoekgebied Oss-West is de begrenzing aangepast aan de begrenzing van de potentiele verstedelijkingsgebieden uit de Verordening Ruimte van de provincie Noord-Brabant.

5.3.4

RECREATIEGEBIEDEN

Voor alle aangewezen recreatieve gebieden geldt de norm van 8,0 Ou, in overweging nemende dat:

- de hoogste norm voor permanente bewoning 6,0 Ou bedraagt (woonkern met IV);
  - recreatief verblijf (vrijwel) altijd een tijdelijk karakter heeft en in elk geval niet gelijk te schakelen is met permanent wonen. De keuze voor verblijf in een recreatief gebied is vrijblijvender dan de keuze voor een permanente woning;
  - de normaanpassing alleen geldt voor de Lithse Ham, waar (naar verwachting) door de normwijziging de feitelijke geurbelasting niet verandert;
  - normaanpassing voor de geplande uitbreiding in Herperduin niet mogelijk is.
- Aanpassing van de huidige norm leidt er mogelijk toe dat de geplande uitbreiding van Herperduin wordt beperkt.

5.3.5

BEDRIJVENTERREINEN

Voor bedrijventerreinen geldt de norm van 8,0 Ou, in overweging nemende dat:

- de hoogste norm voor permanente bewoning 6,0 Ou bedraagt (woonkern met IV);
- er minder permanent verblijf op een bedrijventerrein plaatsvindt;
- de normaanpassing alleen geldt voor bedrijventerrein Het Wargaren (3,0 wordt 8,0 Ou) en Maastraat West (6,0 wordt 8,0 Ou).

Voor Vorstengrafdonk zal voor het behoud van de ontwikkelmogelijkheden van het bedrijventerrein gekozen moeten worden voor een hogere norm (minimaal 12,0 Ou), in overweging nemende dat:

- de functie "Wonen" niet is toegestaan op het bedrijventerrein Vorstengrafdonk;
- de direct aangrenzende veehouderijen in een extensiveringgebied liggen en daarom geen uitbreidingsmogelijkheden meer hebben;
- deze normaanpassing ook geen extra uitbreidingsmogelijkheden biedt voor de overige omliggende veehouderijen;
- de feitelijke geurbelasting voor de aanwezige bedrijven op het bedrijventerrein op het huidige niveau blijft;
- de bestaande ontwikkelingsmogelijkheden op het bedrijventerrein Vorstengrafdonk behouden blijft, zowel voor de bestaande bedrijven als voor de zogenaamde geprojecteerde bedrijvigheid;
- er genormeerd wordt met een zo streng mogelijke norm, ondanks het ontstaan van een extra categorie.

5.3.6

LANDBOUWONTWIKKELINGSGEBIEDEN

Voor de landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's) is uitgegaan van een norm van 14,0 Ou, in overweging nemende dat:

- op basis van het huidig provinciaal beleid is in het LOG is, gelijk met het verwevingsgebied, geen bedrijf groter dan 1,5 ha toegestaan;
- ook in het bestemmingsplan buitengebied Lith wordt het LOG Oijen op dezelfde wijze benaderd als het omliggende verwevingsgebied;
- er zijn op dit moment geen bedrijven aanwezig met een intensieve tak. Geurnormering gaat spelen bij omschakeling van de huidige veelal grondgebonden bedrijven naar een intensieve tak. Gelijke normering als het verwevingsgebied is daarom motiveerbaar, maar beperkt mogelijke omschakeling van de aanwezige bedrijven in het LOG;
- de bedrijven in het LOG op dit moment beperkt worden door geurgevoelige objecten net buiten het LOG.

5.3.7

EXTENSIVERINGSGBIEDEN EN VERWEVINGSGBIEDEN

Voor de extensiveringsgebieden en de verwevingsgebieden sluit de ontwerp geurverordening 2013 aan bij de normen zoals die zijn opgenomen in de geurverordeningen uit 2008: 8.0 Ou voor de extensiveringsgebieden en 14,0 Ou voor de verwevingsgebieden.

Hiermee wordt aangesloten bij de verschillen in ontwikkelingsmogelijkheden voor intensieve veehouderij zoals die er bestaan tussen extensiveringsgebieden (afwaartse beweging intensieve veehouderij) en verwevingsgebieden (ontwikkelingsmogelijkheden rekening houdend met andere functies en waarden).

5.3.8

VEEHOUERIJEN MET EEN VASTE AFSTAND

De ontwerpverordening voorziet in een halvering van de vaste afstanden voor bedrijven met dieren zonder geuremissiefactor die qua geuremissie maar beperkt bijdragen aan de achtergrondbelasting. Om deze kleine bedrijven te behouden, ruimtelijke mogelijkheden niet te beperken, maar tegelijkertijd de ontwikkelruimte van bedrijven met een grote feitelijke geuremissie niet te vergroten, voorziet de ontwerpverordening in het volgende voorstel:

voor alle bedrijven met dieren zonder geuremissiefactor geldt een halvering van de vaste afstand, behoudens bedrijven met meer dan 200 stuks melkrundvee (exclusief bijbehorend jongvee, maximaal 140 stuks). De halvering geldt dan voor het grondgebied van de gemeente Oss.

Hierbij is in overweging genomen dat:

- kleine bedrijven relatief vaak in kleine woonkernen en in bebouwingsclusters voorkomen;
- de raadscommissie pleit voor het behoud van kleine bedrijven op hun huidige locaties;
- de woningbouwmogelijkheden zo min mogelijk worden beperkt, terwijl tegelijkertijd de verweving met de agrarische sector in stand kan worden gelaten. Zo stimuleert het geurbeleid het behoud van kleine bedrijven;
- de duurzame locaties voor bedrijven met meer dan 200 stuks melkrundvee (en 140 stuks jongvee) zich doorgaans op afstand bevinden van woonkernen;

- door het hanteren van de grens van bedrijven met meer dan 200 stuks melkrundvee (en 140 stuks jongvee) onderscheid wordt gemaakt tussen bedrijven met een geringe geuremissie en bedrijven met een grotere geuremissie. Daarmee wordt (anders dan voorheen) tegemoet gekomen aan de feitelijke geurhinder door de grootte van het bedrijf;
- het aantal van 200 stuks melkrundvee (exclusief bijbehorend jongvee) is voor de wetgever ook het omslagpunt tussen meldingsplichtig en vergunningsplichtige bedrijven. (Besluit Landbouw/Wgv);
- de halvering ook geldt voor de bedrijven die nu onder het Besluit Landbouw vallen zodra deze bedrijven in het Activiteitenbesluit zijn opgenomen (inwerkingtreding is voorzien op 1 januari 2013).

HOOFDSTUK

6 Effecten ontwerp geurverordening

6.1**INLEIDING**

In dit onderzoek ten behoeve van de integratie van de geurgebiedsvisies is onderzocht welke implicaties het handhaven van de huidige normen (normen 2008) en een mogelijke bijstelling van de normen (ontwerp verordening 2013) hebben voor het realiseren van beleidsdoelen van de gemeente Oss.

De mogelijke ontwikkeling van de geurbelasting bij handhaving van de huidige normen (2008) is beschreven in hoofdstuk 3 van deze rapportage. In dit hoofdstuk ingegaan op de mogelijke ontwikkeling van de geurbelasting op basis van het voorgenomen beleid, de ontwerp geurverordening 2013 zoals die in hoofdstuk 5 is beschreven. De effecten van beide normeringen (vastgestelde normen 2008 en ontwerp verordening 2013) worden in dit hoofdstuk vergeleken. Bij deze effectvergelijking wordt o.a. gebruik gemaakt van het voorstel voor de streef- en toetswaarden met betrekking tot de achtergrondbelasting, zoals dat in hoofdstuk 4 is beschreven.

Ook in dit hoofdstuk is de mogelijke ontwikkeling van de geurbelasting, uitgaande van de ontwerp geurverordening uit 2013 (hoofdstuk 5) beschreven aan de hand van drie scenario's (zie ook hoofdstuk 3):

Het scenario nulgroei

Dit scenario gaat uit van groei en krimp van de veehouderij: het aantal locaties daalt, en de overblijvende locaties groeien in omvang. De totale veestapel blijft ongeveer gelijk.

De economische omvang van de "modelmatige stoppers" wordt in dit scenario "herverdeeld" over locaties die nu al groter zijn en ook voldoende ontwikkelruimte hebben (de "modelmatige groeiers"). Bij de beoordeling van de ontwikkelruimte is gekeken naar de milieuruimte (geur) maar ook de planologische ruimte (opvullen bouwblok en mogelijkheden om bouwblok uit te breiden).

Het scenario beperkte groei

Dit scenario gaat ook uit van groei en krimp van de veehouderij: het aantal locaties daalt, en de overblijvende locaties groeien in omvang. In dit scenario wordt er van uitgegaan dat de geuremissie per locatie maximaal 100% groeit (mits ontwikkelruimte). Daar waar de geurnormen beperkend zijn maar er wel planologisch ruimte is voor ontwikkeling, wordt uitgegaan van de toepassing van extra emissiebeperkende technieken, dus uitbreiding van het aantal dieren binnen een geurplafond.

Het scenario groei

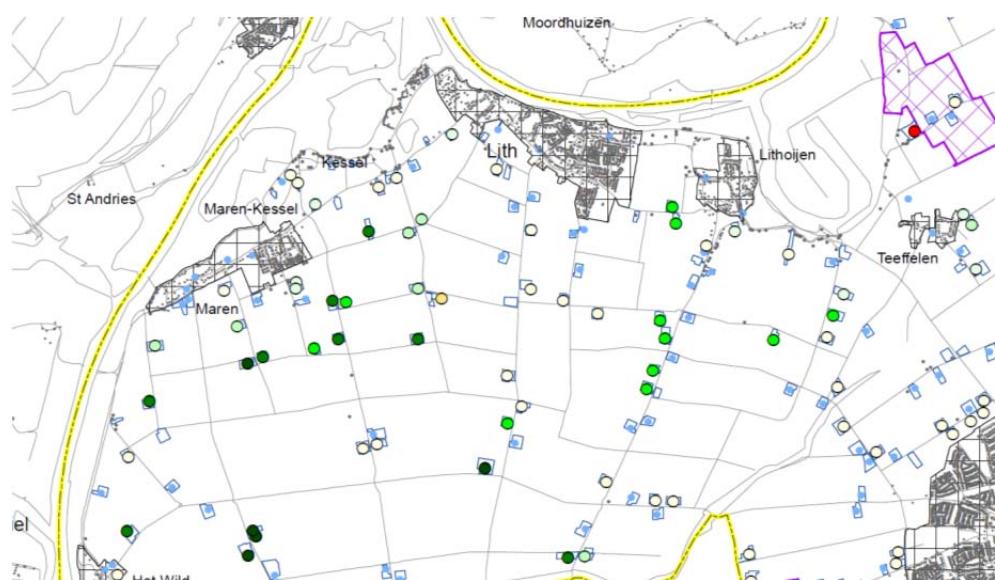
Ook dit scenario gaat ook uit van groei en krimp van de veehouderij: het aantal locaties daalt, en de overblijvende locaties groeien in omvang. In dit scenario is het mogelijk dat de “modelmatige groeiers” qua geuremissie meer kunnen dan groeien dan 100% ten opzichte van hun huidige emissie (mits ontwikkelruimte). Dat kan door groei van het bestaande bedrijf, maar ook bij hervestiging of omschakeling in verwevingsgebieden en de LOG's.

Effect voorgenomen aanpassing normen op milieuruimte veehouderijen

In de bijlagen (bijlage 6) is een kaart opgenomen waarop het effect van de voorgenomen aanpassing van de voorgrondnormen op de milieuruimte van veehouderijen is weergegeven. Ter illustratie is in onderstaand figuur een uitsnede van deze kaart weergegeven. Bij de in groen weergegeven veehouderijen neemt de milieuruimte toe ten gevolge van de voorgenomen versoepeling van de normen voor de kleinere kerken in de voormalige gemeente Lith. Door de aanscherping van de normen in het LOG bij Oijen neemt de milieuruimte voor de nabijgelegen veehouderij (in rood weergegeven) af.

Figuur 6.1

Uitsnede verschilkaart
milieuruimte
veehouderijen, ontwerp
geurverordening 2013
t.o.v. geurnormen 2008

6.2

MOGELIJKE ONTWIKKELING GEURHINDER

In onderstaande tabellen is de ontwikkeling van de achtergrondbelasting (dus de cumulatieve geurbelasting van alle veehouderijen samen in Oss en omgeving) weergegeven, uitgaande van de drie scenario's (nulgroei, beperkte groei en groei) en van de ontwerp geurverordening 2013 zoals beschreven in hoofdstuk 5. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de bebouwde kom en het buitengebied.

Tabel 6.1

Verwachte ontwikkeling achtergrondbelasting, ontwerp geurverordening 2013, scenario nulgroei, beperkte groei en groei
BEBOUWDE KOM

Beoordeling leefklimaat	Huidige situatie	Groei en krimp veehouderij Scenario nulgroei	Groei en krimp veehouderij Scenario beperkte groei	Groei en krimp veehouderij Scenario groei
Zeer goed	24.119	26.585	25.638	24.895
Goed	11.659	9.594	10.320	10.724
Redelijk goed	641	278	491	823
Matig	37	5	13	20
Tamelijk slecht	7	1	1	1
Slecht	0	0	0	0
Zeer slecht	0	0	0	0
Extreem slecht	0	0	0	0
Totaal	36.463	36.463	36.463	36.463

Tabel 6.2

Verwachte ontwikkeling achtergrondbelasting, ontwerp geurverordening 2013, scenario nulgroei, beperkte groei en groei
BUITENGEBIED

Beoordeling leefklimaat	Huidige situatie	Scenario nulgroei	Scenario beperkte groei	Scenario groei
Zeer goed	330	510	472	454
Goed	680	561	563	518
Redelijk goed	242	198	231	281
Matig	37	26	26	35
Tamelijk slecht	23	19	22	24
Slecht	4	2	2	4
Zeer slecht	0	0	0	0
Extreem slecht	0	0	0	0
Totaal	1.316	1.316	1.316	1.316

Tabel 6.3
Geurbelasting uitgedrukt als totaal van hinderpercentage vermenigvuldigd met het aantal gevoelige objecten, ontwerp geurverordening 2013

In de onderstaande tabel is de geurhinder “rekenkundig” gesommeerd, door de kans op geurhinder per voor geurhinder gevoelig object te sommeren voor alle objecten in Oss⁵.

Rekenkundig bepaald totaal aan geurhinder	Huidige situatie	Scenario nulgroei	Scenario beperkte groei	Scenario groei
Bebouwde kom	1.502	1.328	1.402	1.479
Buitengebied	103	91	95	100

Uit deze tabellen blijkt dat het woon- en leefklimaat, uitgaande van de hiervoor beschreven scenario’s, ook bij een normstelling zoals beschreven in hoofdstuk 5 (ontwerp geurverordening 2013) naar verwachting zal verbeteren. Dit komt vanwege het verwachte stoppen en krimpen van kleinere bedrijven gelegen op korte afstand op van geurhinder gevoelige objecten, de eisen die aan stallen worden gesteld (Besluit Huisvesting) en de beschermende werking van de eerder vastgestelde normen die nieuwe knelpunten met betrekking tot hoge geurbelasting van individuele veehouderijen voorkomen. Bij een scenario dat uitgaat van per saldo 25% groei van de veestapel wordt een deel van de reductie van de geurbelasting te niet gedaan voor de groei van een aantal bedrijven, maar de geurbelasting blijft onder het niveau van de huidige situatie. Bij een scenario waarin de groei beperkter is, treedt het effect van “opvulling van reducties door stoppers en Besluit Huisvesting” minder op. Een (zeer) sterke groei van emissies van enkele locaties, voor zover mogelijk binnen de geurnormen en de planologische ruimte, waarvan is uitgegaan in het scenario groei, verklaart dat verschil.

Vergelijking geurnormen 2008 en ontwerp geurverordening 2013

In onderstaande tabellen is de ontwikkeling van de geurbelasting voor beide normstellingen (2008 versus ontwerp verordening 2013) vergeleken. Hierbij is gebruik gemaakt van de geurbelasting uitgedrukt als hinderpercentage voor de hele gemeente Oss (zie ook tabel 6.3) als de streef- en toetswaarden zoals beschreven in hoofdstuk 4.

Tabel 6.4
Geurbelasting uitgedrukt als totaal van hinderpercentage, Normen 2008 en ontwerp geurverordening 2013

Rekenkundig bepaald totaal aan geurhinder	Huidige situatie	Scenario nulgroei	Scenario beperkte groei	Scenario groei
Bebouwde kom, normen 2008	1.502	1.337	1.370	1.431
Bebouwde kom, ontwerp 2013	1.502	1.328	1.402	1.479
Buitengebied, normen 2008	103	91	93	98
Buitengebied, ontwerp 2013	103	91	95	100

Uit deze tabel blijkt dat bij een scenario nulgroei de verschillen klein zijn. Vanwege de aanpassing van de bebouwde kom en plangrenzen is de geurhinder op basis van de ontwerp verordening 2013 iets minder dan op basis van de normen en grenzen uit 2008. Bij de scenario’s beperkte groei en groei neemt de kans op geurhinder toe vanwege de voorgenomen versoepeling van de normen voor de kleinere kernen in de voormalige gemeente Lith.

⁵ Voorbeeld: 100 objecten met een hinderpercentage van 5% en 100 objecten met een hinderpercentage van 10% levert een totaalscore op 15.

Tabel 6.5

Classificatie achtergrondbelasting per scenario, normen 2008 en ontwerp verordening 2013

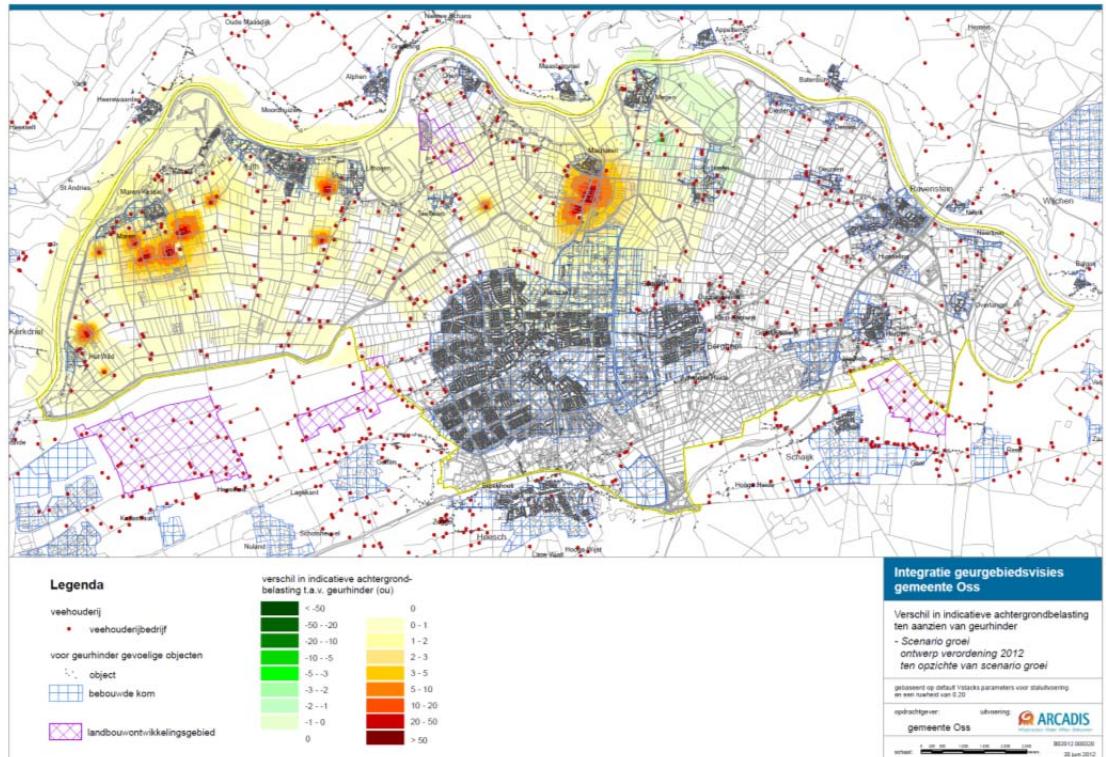
	Geurnormen 2008			Ontwerp verordening 2013			
	Huidige situatie	nulgroei	beperkte groei	groei	nulgroei	beperkte groei	
BEBOUWDE KOM							
Goed	34.640	35.514	35.391	34.909	35.489	35.133	34.419
Voldoende	1.673	911	1.034	1.513	929	1.210	1.839
Onvoldoende	150	38	38	41	45	120	205
BUITENGEBIED							
Goed	1.180	1.217	1.201	1.174	1.219	1.185	1.154
Voldoende	109	79	92	117	75	107	134
Onvoldoende	27	20	23	25	22	24	28

Uit deze en de voorgaande tabel blijkt dat de normen zoals opgenomen in de ontwerp geurverordening 2013 bij een (sterke) groei van de veehouderij minder bescherming tegen een ongewenste toename van de achtergrondbelasting bieden dan de normen zoals opgenomen in de verordeningen van 2008.

Uit de vergelijking van de geurbelasting die bij de verschillende groeiscenario's kan optreden voor beide normstelsels (2008 versus ontwerp verordening 2013) blijkt dat er bij een scenario groei bij de normen uit de ontwerp verordening 2013 er ten opzichte van de normen uit 2008 een risico bestaat dat de geurhinder vooral in en rondom de kernen Het Wild, Maren-Kessel, Lithoijen en Macharen toeneemt.

Dit mogelijk effect kan worden verklaard door de voorgenomen versoepeling van de geurnormen voor deze kernen in combinatie met de aanwezigheid van "potentiële groeiers" in de omgeving van die kernen. In en nabij de kern Teeffelen (ook voor deze kern is de norm in de ontwerp verordening 2012 aangepast van 2 naar 6 Ou) is de kans op een dergelijke ontwikkeling niet of in mindere mate aan de orde.

Figuur 6.2
Verschilkaart
achtergrondbelasting
scenario groei, ontwerp
geurverordening 2013
t.o.v. geurnormen 2008

6.3

TERUGDRAAIEN VOORGENOMEN VERSOEPELING GEURNORMEN VOOR MAREN-KESSEL EN MACHAREN

Gelet op het risico van de hogere geurbelasting bij een groei van de veehouderij en de aard van de kernen, is het voorgenomen beleid aangepast. Voor de kernen Maren-Kessel en Macharen is de voorgenomen versoepeling van de norm (van 2 naar 6 Ou) terug gedraaid door voor deze kernen de bestaande norm van 2,0 Ou te handhaven.

Voor de plangebieden Maren-Kessel West en Maren-Kessel Liesdaal is het voorstel om een norm van 6,0 Ou te handhaven om de realisatie van deze al concrete plannen niet te beperken.

Voor de kernen Lithoijen, Het Wild en Teeffelen zijn de risico's op een te hoge achtergrondbelasting minder groot en is met name de aard van de kern (verweving met landbouw) een argument om te kiezen voor een kernnorm van 6 Ou.

In de ontwerp geurverordening die ter inzage is gelegd, is daarom uitgegaan van een norm van 2 Ou voor de kernen Maren-Kessel en Macharen en van een norm van 6 Ou voor Lithoijen, Het Wild en Teeffelen.

6.4

VASTE AFSTANDEN

Voormalige agrarische bedrijfswoningen

In de Wgv en de verordeningen uit 2008 zijn afstanden opgenomen tussen een veehouderij en een object dat onderdeel heeft uitgemaakt van een veehouderij. In de Wgv gelden aparte regels voor “de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij” (artikel 14 Wgv, zie ook hoofdstuk 2).

In verband met zorgen over mogelijke gezondheidsrisico's van veehouderijen voor omwonenden en de vele onzekerheden met betrekking tot eventuele risico's, is het van belang bij de toepassing van deze minimum afstanden in ruimtelijke procedures (zoals nieuwe bestemmingsplannen) het aspect gezondheid en waar van toepassing ook andere aspecten (zoals de fijn stof concentratie) te betrekken in de afweging.

Mede als reactie op het rapport van de commissie Alders heeft de GGD in oktober 2011 een advies en een actualisatie van het Informatieblad Intensieve veehouderij en Gezondheid uitgebracht.

De GGD adviseert om uit voorzorg bij nieuwbouw en planontwikkeling geen intensieve veehouderij in een straal van 250 meter van gevoelige bestemmingen te bouwen en geen gevoelige bestemmingen binnen 250 meter van intensieve veehouderijen te bouwen. Andere partijen, zoals het IRAS (betrokken bij het gezondheidsonderzoek), de VNG en de LTO, hebben kritiek geuit op het advies van de GGD, omdat hiervoor de wetenschappelijke onderbouwing ontbreekt. Dat er sprake van een grote leemten in kennis over de relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheid wordt door alle partijen onderschreven. Naar verwachting brengt de Gezondheidsraad in het najaar van 2012 een advies uit over een mogelijk toetsingskader.

Geadviseerd wordt om, zolang er onduidelijkheid bestaat over een te hanteren toetsingskader m.b.t. de gezondheid van omwonenden van veehouderijen, terughoudend om te gaan met de bouw van woningen op kavels van voormalige veehouderijen, voor zover de nieuwe woningen op korte afstand van blijvende veehouderijen zijn gelegen.

Vaste afstanden voor veehouderijen zonder geuremissiefactor

In de ontwerp verordening 2013 is er van uit gegaan dat de halvering van de vaste afstand van de bedrijven met dieren zonder geuremissiefactor in stand wordt gelaten behoudens bedrijven met meer dan 200 stuks melkrundvee (exclusief bijbehorend jongvee, maximaal 140 stuks). Het voornemen is de halvering voor bedrijven toe te staan over het gehele grondgebied van de gemeente Oss. De motivatie daarvoor is de gewenste verwerving tussen veehouderijen met een beperkte geurbelasting en andere functies, terwijl tegelijkertijd de ontwikkelingsmogelijkheden voor grote bedrijven niet wordt vergroot.

Hierbij moet worden aangetekend dat de Wet geurhinder en veehouderij geen aanknopingspunt lijkt te bieden voor een het maken van een onderscheid tussen grote en kleine veehouderijen als het gaat om de halvering van de afstand. Artikel 6 lid 3 van de Wgv bepaalt dat in een gemeentelijke geurverordening een andere afstand (rekening houdend met de minimum afstanden) kan worden bepaald voor een deel van het grondgebied van de gemeente. Een onderscheid in grootte van veehouderijen (zonder geuremissiefactor) is in de Wgv niet genoemd. Hiervoor biedt vooralsnog alleen het verschil in vergunningsplichtige (dus vallend onder de Wgv) en de niet-vergunningsplichtige (Besluit Landbouw) een aanknopingspunt.

De gemeente kiest er voor om de halvering voor bedrijven met meer dan 200 stuks melk rundvee (exclusief bijbehorend jongvee) niet toe te passen. Voor bedrijven met een kleiner aantal dieren geldt de halvering wel. Dit aantal is namelijk het omslagpunt voor de wetgever tussen een meldingsplichtig en vergunningsplichtige bedrijf. Voor de halvering van de vaste afstanden voor bedrijven met een geringe omvang, die nu onder het Besluit Landbouw vallen, is wel de inwerkingtreding van het Landbouwactiviteitenbesluit noodzakelijk, zie hiervoor ook paragraaf 2.3. Tot aan die aanpassing kan een halvering van de afstanden voor die bedrijven niet geëffectueerd worden. De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu heeft in zijn brief aan de Tweede Kamer van 2 juli 2012 aangegeven voornemens te zijn het besluit op 1 januari 2013 in werking te laten treden. Inmiddels is de regeling op 1 oktober 2012 in de Staatscourant gepubliceerd waarbij is aangegeven dat het besluit op 1 januari 2013 in werking treedt.

6.5

STREEF- EN TOETSWAARDEN ACHTERGRONDBELASTING

Gelet op het onderscheid tussen de voorgrondnormen tussen de grotere (minder verweven) en kleinere (kernen) in de ontwerp geurverordening en de afwijkende normen voor bedrijventerreinen en recreatiegebieden, wordt geadviseerd om deze differentiatie ook te verwerken in de streef- en toetswaarden. Daarmee wordt meer recht gedaan aan de beleidsmatige afweging die ten grondslag ligt aan de ontwerp geurverordening 2013 en de aard van de functies.

In onderstaande tabel is die nadere differentiatie opgenomen.

Tabel 6.6.

Bijgesteld voorstel streef- en toetswaarden achtergrondbelasting,

	Goed	Voldoende	Onvoldoende
Bebouwde kom, geurnorm 1, 2 en 3	0-6	6-10	10 of meer
Bebouwde kom, geurnorm 6 Recreatiegebieden	0-6	6-13	13 of meer
Buitengebied en bedrijventerreinen	0-10	10-20	20 of meer

HOOFDSTUK

7

Inspraak en advies

7.1**INLEIDING**

Het voorstel voor actualisatie en integratie van de geurgebiedsvisies van de voormalige gemeenten Lith en Oss, zoals beschreven in hoofdstuk 6, is door het College van Burgemeester en Wethouders vrijgegeven voor de inspraak. Het voorstel heeft tussen 22 augustus en 3 oktober 2012 ter inzage gelegen en is ter informatie aangeboden aan de raad (commissie 27 september 2012).

Ook zijn de stukken toegezonden aan de ZLTO, de Brabantse Milieufederatie, de dorpsraden en burgemeenten. Daarnaast is aan de GGD gevraagd een advies uit te brengen over het voorgenomen beleid. In dit hoofdstuk zijn de inspraakreacties en het advies samengevat. De inspraakreacties en het advies zijn in de bijlagen van deze gebiedsvisie opgenomen.

7.2**INSPRAAKREACTIES**

Er zijn in totaal zeven inspraakreacties ingediend.

- De bedrijven Vetipak en Vissers Stroopwafels reageren naar aanleiding van de voorgenomen versoepeling van de geurnorm voor het bedrijventerrein Vorstengrafdonk (van 8 Ou naar 12 Ou). Zij vrezen dat er een hogere geurbelasting zal optreden en dat deze hogere geurbelasting een negatief effect zal hebben op hun productieproces, de concurrentiepositie van deze bedrijven en het verblijfsklimaat van hun werknemers (2 inspraakreacties).
- De kernraad Lithoijen en 2 inwoners van Lithoijen verzoeken de voorgenomen versoepeling van de norm voor Lithoijen te heroverwegen. Zij geven aan dat er bij groei van de omliggende veehouderijen een ongewenste verslechtering van het woon- en leefmilieu kan ontstaan en dat de kern Lithoijen op een vergelijkbare wijze moet worden gezien als Maren-Kessel, Oijen, Lith en Macharen. De inwoners van Lithoijen stellen dat ten onrechte individuele bewoners niet betrokken zijn bij de voorbereiding van de actualisatie van het geurbeleid (3 inspraakreacties).
- De ZLTO vraagt om voor alle kleine kernen een norm vast te stellen die niet lager (strenger) is dan 6 Ou. Dit om er voor te zorgen dat er voldoende ontwikkelingsruimte blijft voor de overblijvende bedrijven en omdat woningbouw in en rondom de kernen mogelijk moet blijven. Verder maakt de ZLTO bezwaar tegen een norm van 6 Ou voor het zoekgebied woningbouw Oss-West omdat de ontwikkeling van woningen in dit gebied niet binnen 10 jaar aan de orde zou zijn. ZLTO vraagt een norm van 14 Ou in dit gebied te hanteren, de norm voor de verwevingsgebieden (1 inspraakreactie).

- De dorpsraad van Lith spreekt haar waardering uit over het doorlopen proces en geeft een positief advies ten aanzien van de conceptverordening. De dorpsraad Lith laat zienswijzen over aan anderen, zoals individuele burgers.

7.3

ADVIES GGD

De gemeente Oss heeft de GGD (Bureau Gezondheid, Milieu en Veiligheid) gevraagd een beleidsadvies te geven over het voorgenomen geurbeleid met betrekking tot eventuele gezondheidseffecten. Het advies van de GGD is op 12 oktober 2012 uitgebracht.

De GGD complimenteert de gemeente met betrekking tot het doorlopen proces en het vaststellen van streef- en toetswaarden t.a.v. de achtergrondbelasting in een beleidsregel. Over een hogere (soepelere) geurnorm voor kernen met een grote verwevenheid met de agrarische sector, merkt de GGD op dat een hogere geurnorm geen probleem hoeft te zijn bij het daadwerkelijk aanwezig zijn van een band van de inwoners met de aanwezige agrarische bedrijven en voldoende overleg vooraf. Bewoners waarvoor die band er niet is, kunnen meer hinder/verstoring ervaren.

De GGD adviseert de gemeente om, daar waar de geurnorm is versoepeld, nieuwe bewoners en gebruikers vooraf te informeren over de soepelere geurnormen, bijvoorbeeld via makelaars. Ook acht de GGD het belangrijk dat bij halvering van de vaste afstanden, in de bedrijven wel gestreefd wordt naar de toepassing van geur arme maatregelen. Ook geeft de GGD aan dat bij een afweging van de wenselijkheid van een ruimtelijke ontwikkeling bij een hoge achtergrondbelasting (boven de toetswaarden), de mate waarin al daadwerkelijk hinder wordt ervaren door omwonenden en de band en houding van omwonenden ten opzichte van de intensieve veehouderij te betrekken.

In het advies van de GGD is verder ingegaan op de relatie tussen geur en gezondheid en andere gezondheidsrisico's dan geur.

7.4

VERWERKING VAN DE INSPRAAKREACTIES EN HET GGD-ADVIES

Normstelling bedrijventerrein Vorstengrafdonk (inspraakreacties bedrijven Vorstengrafdonk)

De zorg van de bedrijven Vetipak en Vissers Stroopwafels over een hogere geurbelasting die zou kunnen ontstaan door een versoepeling van de geurnorm (van 8 naar Ou) is begrijpelijk. Echter, er is geen sprake van een toename van de milieuruimte door de aanpassing van de geurnorm voor Vorstengrafdonk van het intensieve veehouderij bedrijf dat gelegen is nabij het bedrijventerrein. Dit omdat deze al beperkt wordt door bestaande woningen. Ook is dit bedrijf gelegen in een extensiveringsgebied (groei is niet mogelijk) en is nieuwvestiging van andere veehouderijen uitgesloten. De versoepeling van de norm leidt dus ook niet tot een kans op meer geurhinder dan in de huidige situatie. Het woon- en leefklimaat ter plaatste van de bedrijven wordt, ook bij een groeiscenario, als "goed" (achtergrondbelasting is lager dan 10 Ou) geclassificeerd.

De versoepeling van de norm is bedoeld om vestiging van bedrijven op het meest westelijk deel van het bedrijventerrein mogelijk te maken. Dus binnen de bestaande geurbelasting. Gezien de aard van het bedrijventerrein en het ontbreken van andere relevante agrarische geurbronnen in de omgeving, vindt de gemeente dat acceptabel. Conform het advies van de GGD zullen de eigenaren en gebruikers van dat betreffende deel van het bedrijventerrein geïnformeerd worden over deze geurnorm.

Normstelling Lithoijen en andere kleine kernen (inspraakreacties inwoners en kernraad Lithoijen, inspraakreactie ZLTO)

In de geurgebiedsvisie zijn de effecten onderzocht van de voorgenomen versoepeling van de geurnorm voor o.a. de kern Lithoijen. Dat onderzoek laat zien dat bij een ontwikkeling zoal die in het verleden heeft plaatsgevonden (het aantal locaties daalt, de overblijvers worden groter, per saldo economische omvang gelijk of lichte groei) en die ook op basis van de prognoses van kennisinstellingen het meest waarschijnlijk is, de voorgenomen versoepeling niet of beperkt leidt tot een grotere geurbelasting. Bij een ontwikkeling die uitgaat van meer groei kan dat wel optreden. Een dergelijk ontwikkeling is wel mogelijk binnen de voorgestelde soepelere norm, juist ook vanwege de verwevenheid.

Bij het vaststellen van de geurnorm dient het belang van voldoende ontwikkelruimte voor de veehouderij daarom afgewogen te worden met de bescherming tegen ongewenste ontwikkeling.

Voor wat betreft de indeling van de kernen zijn voor de normstelling onder meer als leidende principes gehanteerd de omvang van de kern en de verwevenheid van de kern met de agrarische sector. De discussie in de raadscommissie en enkele inspraakreacties is voor het college aanleiding geweest om de indeling van Lithoijen nog eens tegen het licht te houden. Hoewel de omvang van het aantal woningen in de kern Lithoijen enigermate kleiner is dan bijvoorbeeld de kernen Maren-Kessel, Oijen en ook het gegeven dat in de bebouwde kom van de kern van Lithoijen geen veehouderijen meer zijn gevestigd en de dichtstbij gelegen veehouderijen op aanmerkelijke afstand van de bebouwde kom zijn gelegen, vindt het college een aanpassing van de geurnorm voor Lithoijen naar 2 Ou gerechtvaardigd.

Hiermee komt het college terug op het eerdere voornemen. Hierdoor blijft het geurbeschermsniveau voor de kern Lithoijen hetzelfde als in het huidige Lithse geurbeleid.

Voor de kernen Het Wild en Teeffelen en de kleine kernen in Oss stelt het college voor de voorgenomen norm van 6 Ou vast te stellen, ook om recht te doen aan de belangen van de landbouw.

Normstelling zoekgebied woningbouw Oss-West (reactie ZLTO)

Voor de actualisatie van de ruimtelijke plangebieden is uitgegaan van plannen die een realisatietermijn hebben van circa 5 jaar. Zo zijn alleen die plannen eventueel afwijkend genormeerd voor zover deze concreet binnen afzienbare tijd gerealiseerd gaan worden. De plangrenzen zijn geactualiseerd naar de huidige status van de plannen.

Voor het zoekgebied Oss-West is deze realisatietermijn langer maar is er bewust gekozen om de huidige normering van het zoekgebied te handhaven omdat er op dit moment wel verdere planvorming plaatsvindt. Voor de planbegrenzing van Oss-West is nu uitgegaan van de begrenzing van het zoekgebied zoals opgenomen in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening van de provincie Noord-Brabant.

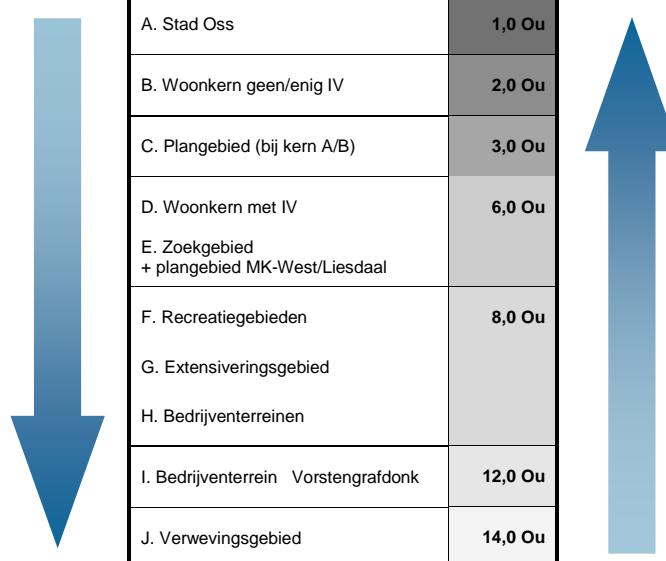
De norm van 6 Ou voor dit zoekgebied is er voor bedoeld om een ongewenste toename van de geurbelasting en belemmeringen voor de ontwikkeling van dit gebied te voorkomen.

HOOFDSTUK

8 Geurverordening 2013 ter vaststelling

8.1**VOORGRONDNORMEN**

In de bijlagen 9 en 10 is de verordening, beleidsregel en de bijbehorende normenkaart opgenomen zoals deze ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad.

Normenset integratie	
A. Stad Oss	1,0 Ou
B. Woonkern geen/enig IV	2,0 Ou
C. Plangebied (bij kern A/B)	3,0 Ou
D. Woonkern met IV	6,0 Ou
E. Zoekgebied + plangebied MK-West/Liesdaal	
F. Recreatiegebieden	8,0 Ou
G. Extensivering gebied	
H. Bedrijventerreinen	
I. Bedrijventerrein Vorstengrafdonk	12,0 Ou
J. Verwevingsgebied	14,0 Ou
K. LOG	

Ontwikkelmogelijkheden
IV

Bescherming tegen
geurhinder

In de onderstaande tabel is de normstelling voor de kernen weergegeven, zoals opgenomen in de geurverordening die ter vaststelling wordt aangeboden aan de raad.

Tabel 8.1

Normstelling kernen
Verordening 2013 ter
vaststelling

Kern	Norm 2008	Norm 2013	Motivatie
't Wild	2	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector
Maren-Kessel	2	2	Woonkern met IV, open bebouwing. Agrarische activiteiten in en rondom kern. Versoepeling is overwogen, maar vanwege kans op ongewenste toename van geur blijft de norm voor de bestaande kern 2 Ou
Lith	2	2	Woonkern met geen/enig IV
Lithoijen	2	2	Woonkern met IV, open bebouwing, agrarische activiteiten om kern. Er is sprake van verwevenheid met de agrarische sector. Versoepeling is overwogen. Kernindeling is opnieuw in overweging genomen op basis van inspraakreacties, gelijke benadering van gelijke Lithse kernen en een (beperkt) risico van toename van geur. De norm blijft 2 Ou
Teffelen	2	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector.
Oijen	2	2	Woonkern met geen/enig IV – voornamelijk woonfunctie geen/weinig agrarische activiteiten in kern
Macharen	2	2	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector beperkt. Compacte woonbebouwing. Versoepeling is overwogen, maar vanwege kans op ongewenste toename van geur blijft de norm voor de bestaande kern 2 Ou
Megen	2	2	Woonkern met geen/enig IV – voornamelijk woonfunctie geen/weinig agrarische activiteiten in kern
Haren	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector
Dieden	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector
Demen	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector
Deursen-Dennenburg	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector
Ravenstein	2	2	Woonkern met geen/enig IV – voornamelijk woonfunctie geen/weinig agrarische activiteiten in kern
Huisseling	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector.
Neerloon	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector
Overlangel	6	6	Woonkern met IV, verwevenheid met agrarische sector
Herpen	2	2	Woonkern met geen/enig IV – voornamelijk woonfunctie geen/weinig agrarische activiteiten in kern
Berghem	2	2	Woonkern met geen/enig IV – voornamelijk woonfunctie geen/weinig agrarische activiteiten in kern
Oss	1	1	Stad Oss

8.2

EFFECTEN VOORSTEL VASTSTELLING NIEUWE VOORGRONDNORMEN

Ten opzichte van de ontwerp geurverordening zoals die in hoofdstuk 5 is beschreven, is de normstelling voor de kernen Maren-Kessel, Macharen en Lithoijen aangepast.

De voorgenomen versoepeling van de norm (van 2 Ou naar 6 Ou) is terug gedraaid en gekozen is om de norm voor deze kernen te handhaven op 2 Ou.

In de ontwerp-verordening 2013 zoals die ter inzage is gelegd, gold voor Lithoijen nog wel een norm van 6 Ou. In de verordening die ter vaststelling wordt aangeboden, is voor Lithoijen een norm van 2 Ou opgenomen.

In de bijlagen (7 en 8) zijn kaarten opgenomen waarin de mogelijke ontwikkeling van de geurbelasting is weergegeven, uitgaande van twee scenario's (nulgroei en sterke groei) en de normen zoals deze ter vaststelling worden aangeboden aan de raad.

In onderstaande tabellen is de ontwikkeling van de achtergrondbelasting (dus de cumulatieve geurbelasting van alle veehouderijen samen in Oss en omgeving) weergegeven, uitgaande van de eerder beschreven scenario's (nulgroei, beperkte groei en groei) en de geurverordening 2013 zoals deze ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de bebouwde kom en het buitengebied.

Tabel 8.2

Verwachte ontwikkeling achtergrondbelasting, geurverordening 2013 ter vaststelling, scenario nulgroei, beperkte groei en groei

BEBOUWDE KOM

Beoordeling leefklimaat	Huidige situatie	Groei en krimp veehouderij Scenario nulgroei	Groei en krimp veehouderij Scenario beperkte groei	Groei en krimp veehouderij Scenario groei
Zeer goed	24.119	26.465	25.818	25.267
Goed	11.659	9.793	10.400	10.780
Redelijk goed	641	199	239	410
Matig	37	5	5	5
Tamelijk slecht	7	1	1	1
Slecht	0	0	0	0
Zeer slecht	0	0	0	0
Extreem slecht	0	0	0	0
Totaal	36.463	36.463	36.463	36.463

Tabel 8.3

Verwachte ontwikkeling achtergrondbelasting, geurverordening 2013 ter vaststelling, scenario nulgroei, beperkte groei en groei

BUITENGEBIED

Beoordeling leefklimaat	Huidige situatie	Scenario nulgroei	Scenario beperkte groei	Scenario groei
Zeer goed	330	514	483	465
Goed	680	556	571	548
Redelijk goed	242	198	213	247
Matig	37	29	26	30
Tamelijk slecht	23	17	21	24
Slecht	4	2	2	2
Zeer slecht	0	0	0	0
Extreem slecht	0	0	0	0
Totaal	1.316	1.316	1.316	1.316

Tabel 8.4
Geurbelasting uitgedrukt als totaal van hinderpercentage vermenigvuldigd met het aantal gevoelige objecten, geurverordening 2013 ter vaststelling

In de onderstaande tabel is de geurhinder “rekenkundig” gesommeerd, door de kans op geurhinder per voor geurhinder gevoelig object te sommeren voor alle objecten in Oss⁶.

Rekenkundig bepaald totaal aan geurhinder	Huidige situatie	Scenario nulgroei	Scenario beperkte groei	Scenario groei
Bebouwde kom	1.502	1.332	1.372	1.434
Buitengebied	103	91	93	98

Uit deze tabellen blijkt dat het woon- en leefklimaat, uitgaande van de hiervoor beschreven scenario's, bij een normstelling zoals deze ter vaststelling wordt aangeboden aan de raad, naar verwachting zal verbeteren ten opzichte van de huidige situatie.

In onderstaande tabel is de verwachte of mogelijke ontwikkeling van de geurbelasting voor de normstelling uit 2008 en de normstelling 2013 zoals die ter vaststelling wordt aangeboden aan de raad, vergeleken. Hierbij is gebruik gemaakt van de geurbelasting uitgedrukt als hinderpercentage voor de hele gemeente Oss (zie ook tabel 8.4).

Tabel 8.5
Geurbelasting uitgedrukt als totaal van hinderpercentage, Normen 2008 en ontwerp geurverordening 2013

Rekenkundig bepaald totaal aan geurhinder	Huidige situatie	Scenario nulgroei	Scenario beperkte groei	Scenario groei
Bebouwde kom, verordening 2008	1.502	1.337	1.370	1.431
Bebouwde kom, verordening 2013	1.502	1.332	1.372	1.434
Buitengebied, verordening 2008	103	91	93	98
Buitengebied, verordening 2013	103	91	93	98

Bebouwde kom:

Vanwege de aanpassing van de bebouwde kommen en plangrenzen in de verordening 2013 ten opzichte van die van 2008, is de kans op geurhinder op basis van de verordening 2013 bij een scenario nulgroei iets minder dan op basis van de normen en grenzen uit 2008. Bij de scenario's "beperkte groei" en "groei" neemt de kans op geurhinder iets toe vanwege de voorgenomen versoepeeling van de normen voor Teeffelen en 't Wild.

Buitengebied:

De verschillen zijn erg klein, nog kleiner dan die voor de bebouwde kommen.

De voorgestelde aanpassing van de normen en grenzen leidt in het buitengebied niet tot een verandering van het geurhinderpercentage. Dat geldt voor alle drie de onderzochte scenario's.

⁶ Voorbeeld: 100 objecten met een hinderpercentage van 5% en 100 objecten met een hinderpercentage van 10% levert een totaalscore op 15.

8.3

STREEF- EN TOETSWAARDEN ACHTERGRONDBELASTING

Bij ruimtelijke procedures worden de volgende streef- en toetswaarden ten aanzien van de achtergrondbelasting gehanteerd:

Tabel 8.6

Streef- en toetswaarden achtergrondbelasting,

	Goed	Voldoende	Onvoldoende
Bebouwde kom, geurnorm 1, 2 en 3	0-6	6-10	10 of meer
Bebouwde kom, geurnorm 6 Recreatiegebieden	0-6	6-13	13 of meer
Buitengebied en bedrijventerreinen	0-10	10-20	20 of meer

Als de achtergrondbelasting aangemerkt kan worden als "voldoende" of "goed", is er vanuit het deelaspect 'achtergrondbelasting geurhinder voor veehouderijen' geen belemmeringen om mee te werken aan een ruimtelijk initiatief. Bij de motivering kan volstaan worden met een verwijzing naar deze gebiedsvisie en de verordening 2013. Dit laat echter onverlet dat initiatieven op een groot aantal aspecten moeten worden beoordeeld.

Is de achtergrondbelasting hoger en wordt deze op basis van bovenstaande tabel als onvoldoende aangemerkt, is er in beginsel geen sprake van een 'aanvaardbaar woon- en leefklimaat'. Indien, met uitzondering van de achtergrondbelasting, de beoordeling van de overige aspecten wel positief uitvalt, kan overwogen worden om gemotiveerd van deze toetswaarden af te wijken. Bijvoorbeeld omdat er concreet zicht is op een verbetering van de achtergrondbelasting of er vanwege het gebruik weinig hinder is te verwachten of acceptabel wordt geacht. Een nadere motivering en besluitvorming zijn dan wel nodig. Bij deze afweging wordt ervaren geurhinder en de belangen van omwonenden meegewogen.

Het toetsen op de achtergrondbelasting kent geen grondslag in de Wgv. Een dergelijke toets is wel aan de orde bij besluiten op grond van de Wro, bij het nemen van planologische besluiten.

8.4

VASTE AFSTANDEN

Voor alle bedrijven met dieren zonder geuremissiefactor geldt een halvering van de vaste afstand, behoudens bedrijven met meer dan 200 stuks melkrundvee (exclusief bijbehorend jongvee, maximaal 140 stuks).

De halvering geldt voor het grondgebied van de gemeente Oss.

In de Wgv en de verordeningen uit 2008 zijn afstanden opgenomen tussen een veehouderij en een object dat onderdeel heeft uitgemaakt van een veehouderij. In de Wgv gelden aparte regels voor “de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij” (artikel 14 Wgv, zie ook hoofdstuk 2).

De gemeente kiest er voor de vaste wettelijke afstanden te hanteren en die niet meer te halveren.

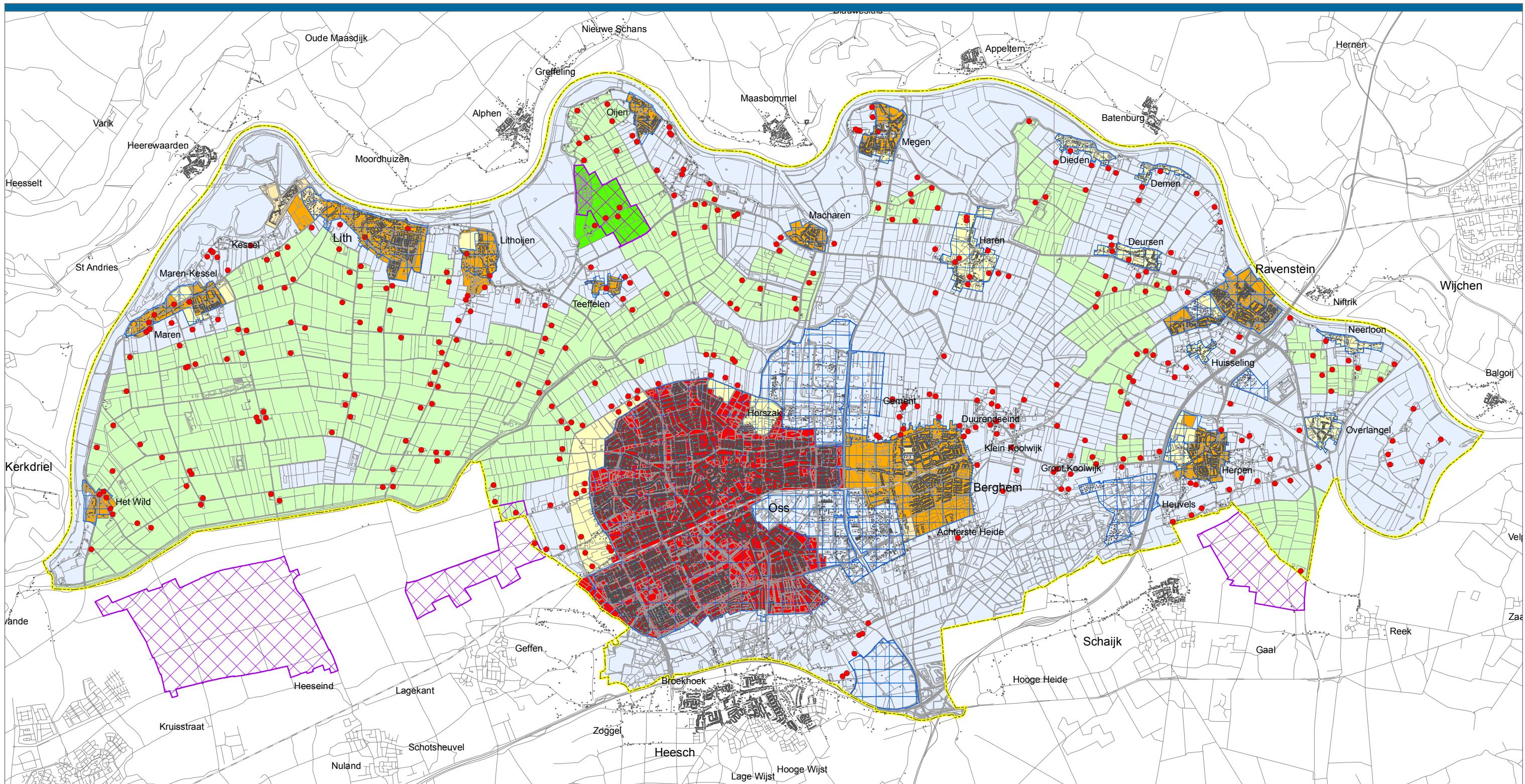
Zolang er onduidelijkheid bestaat over een te hanteren toetsingskader met betrekking tot de gezondheid van omwonenden van veehouderijen, zal de gemeente terughoudend omgaan met de bouw van woningen op kavels van voormalige veehouderijen, voor zover de nieuwe woningen op korte afstand van blijvende veehouderijen zijn gelegen.

De gemeente heeft onderzocht welke effecten het hanteren van de wettelijke afstanden heeft op de huidige groeimogelijkheden van veehouderijen in de buurt van een voormalige agrarische bedrijfswoning (VAB). Voor dit onderzoek zijn de afstanden tussen de VAB en de omliggende veehouderijen gemeten. Hieruit blijkt dat het hanteren van de wettelijke afstand niet leidt tot extra beperkingen van de omliggende veehouderijen.

BIJLAGE 1

Huidige normstelling Wgv gemeente Oss

Legenda

veehouderij

- veehouderijbedrijf

voor geurhinder gevoelige objecten

- object

bebouwde kom

geurnormen

	1
	2
	3
	6
	8
	14
	20

landbouwontwikkelingsgebied

Integratie geurgebiedsvisies gemeente Oss

Geurnormen

opdrachtgever:
gemeente
Oss

uitvoering:

ARCADIS
Infrastructuur, milieu, gebouwen

schaal: 0 250 500 1.000 1.500 2.000 2.500 Meters

B02012.000320

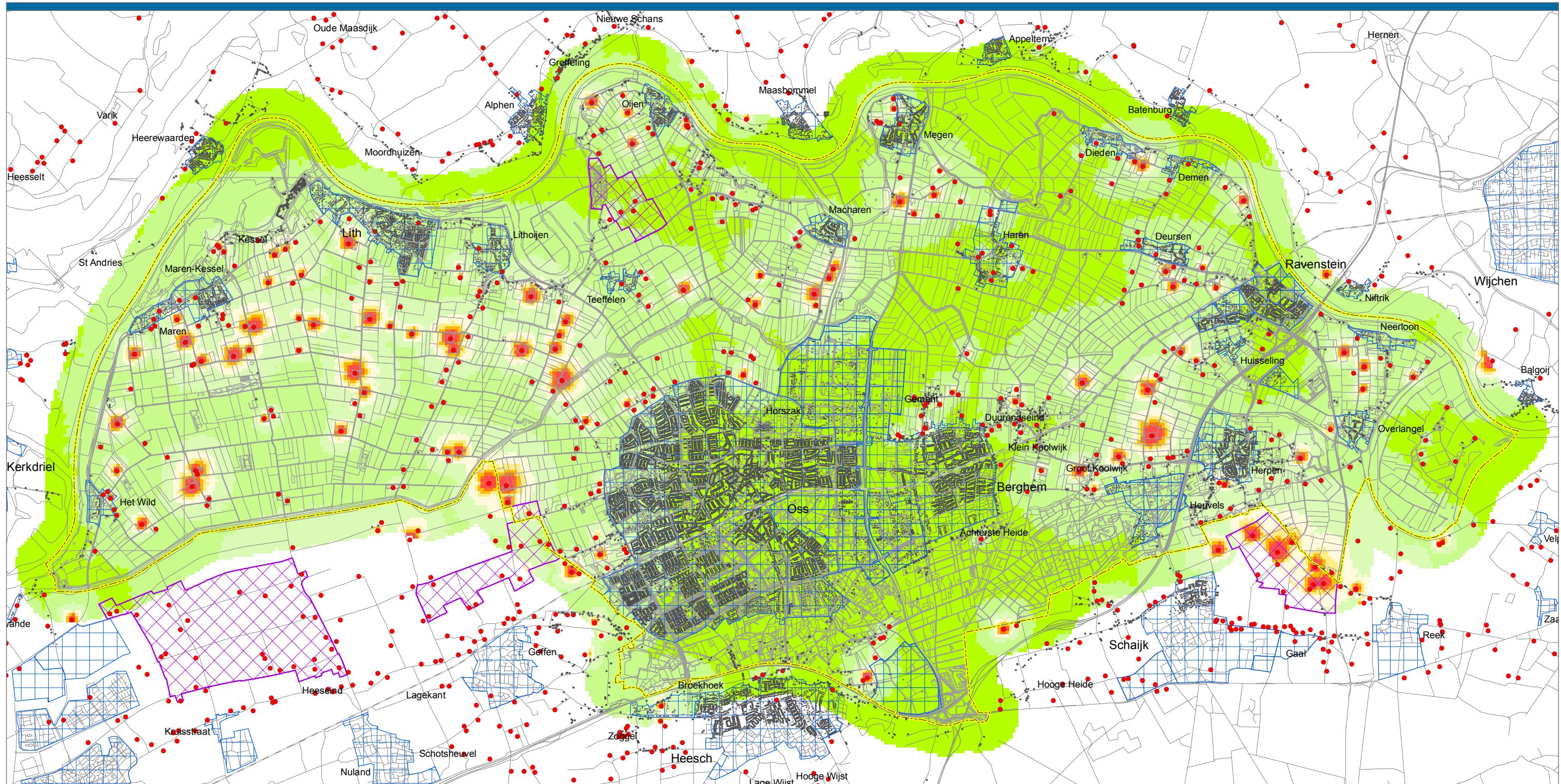
2 feb 2012

BIJLAGE 2

Kaart huidige achtergrondbelasting (2012)

Legenda

veehouderij
 • veehouderijbedrijf

voor geurhinder gevoelige objecten
 :-: object

bebouwde kom

landbouwontwikkelingsgebied

beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting t.a.v. geurhinder

zeer goed
goed
redelijk goed
matig
tamelijk slecht
slecht
zeer slecht
extreem slecht

achtergrondbelasting (ou)	kans op geurhinder	beoordeling leefklimaat
0 - 3.0	< 5 %	zeer goed
3.1 - 7.4	5 - 10 %	goed
7.5 - 13.1	10 - 15 %	redelijk goed
13.2 - 20.0	15 - 20 %	matig
20.1 - 28.3	20 - 25 %	tamelijk slecht
28.4 - 38.5	25 - 30 %	slecht
38.6 - 50.7	30 - 35 %	zeer slecht
>50.7	>35 %	extreem slecht

Integratie geurgebiedsvisies gemeente Oss

Beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- huidige situatie

gebaseerd op default Vstacks parameters voor staluitvoering en een ruwheid van 0.20

opdrachtgever: uitvoering:

gemeente Oss

B02012.000320

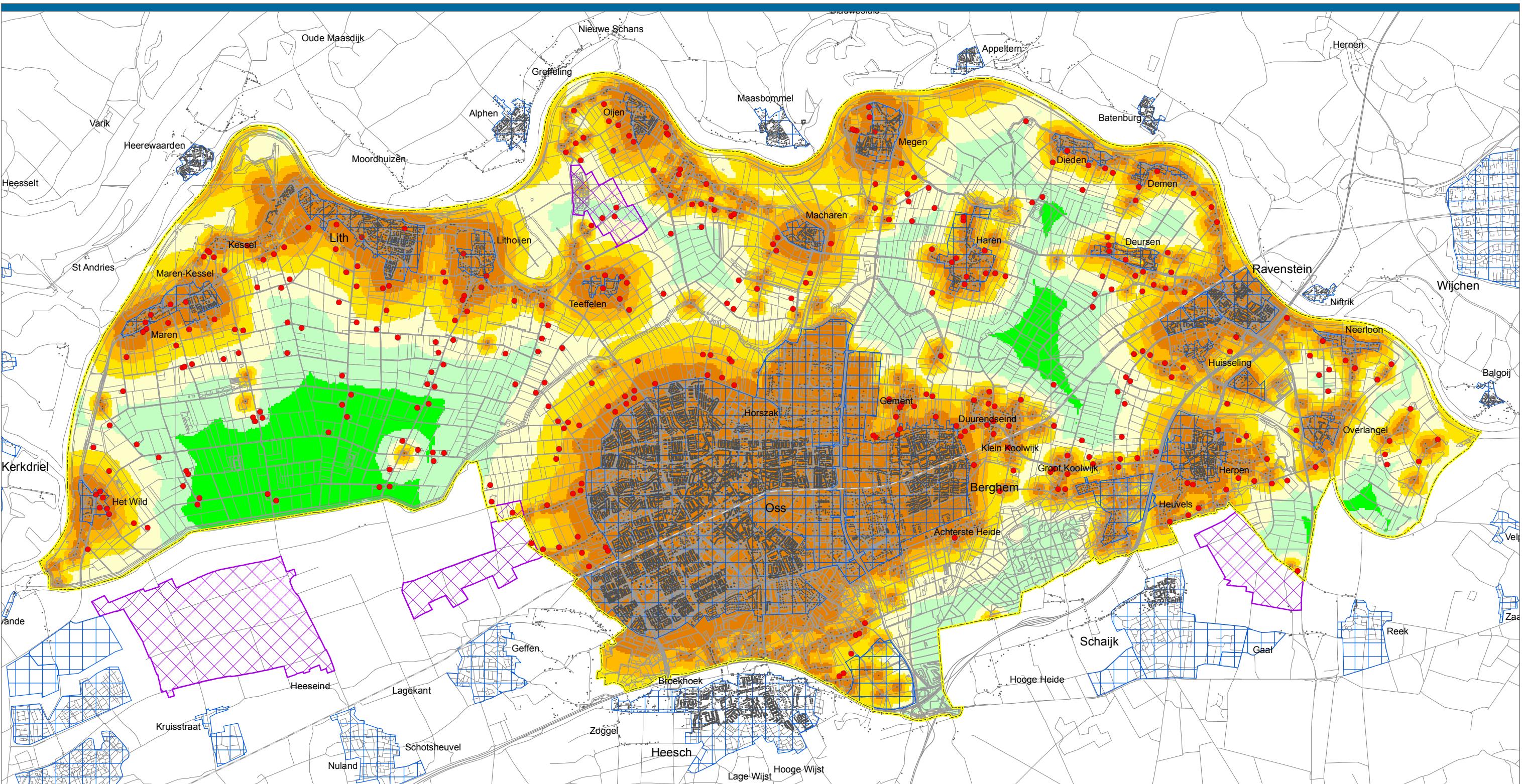
19 apr 2012

BIJLAGE 3

Kaart indicatie milieuruimte geur bij huidige normen (2008)

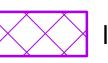

Legenda

indicatieve ruimte op gridcelniveau
t.a.v. geurhinder (ou)

landbouwontwikkelingsgebied

Orange	0 - 10000
Yellow-Orange	10000 - 25000
Yellow	25000 - 50000
Pale Yellow	50000 - 100000
Light Green	100000 - 200000
Bright Green	>=200000

Integratie geurgebiedsvisies gemeente Oss

Indicatieve milieuruimte ten aanzien
van geurhinder

gebaseerd op omtrek bestaande bebouwde kommen (deels), default Vstacks parameters voor staluitvoering en een ruwheid van 0.20

opdrachtgever:
gemeente
Oss

uitvoering:
 ARCADIS
Infrastructuur, milieu, gebouwen

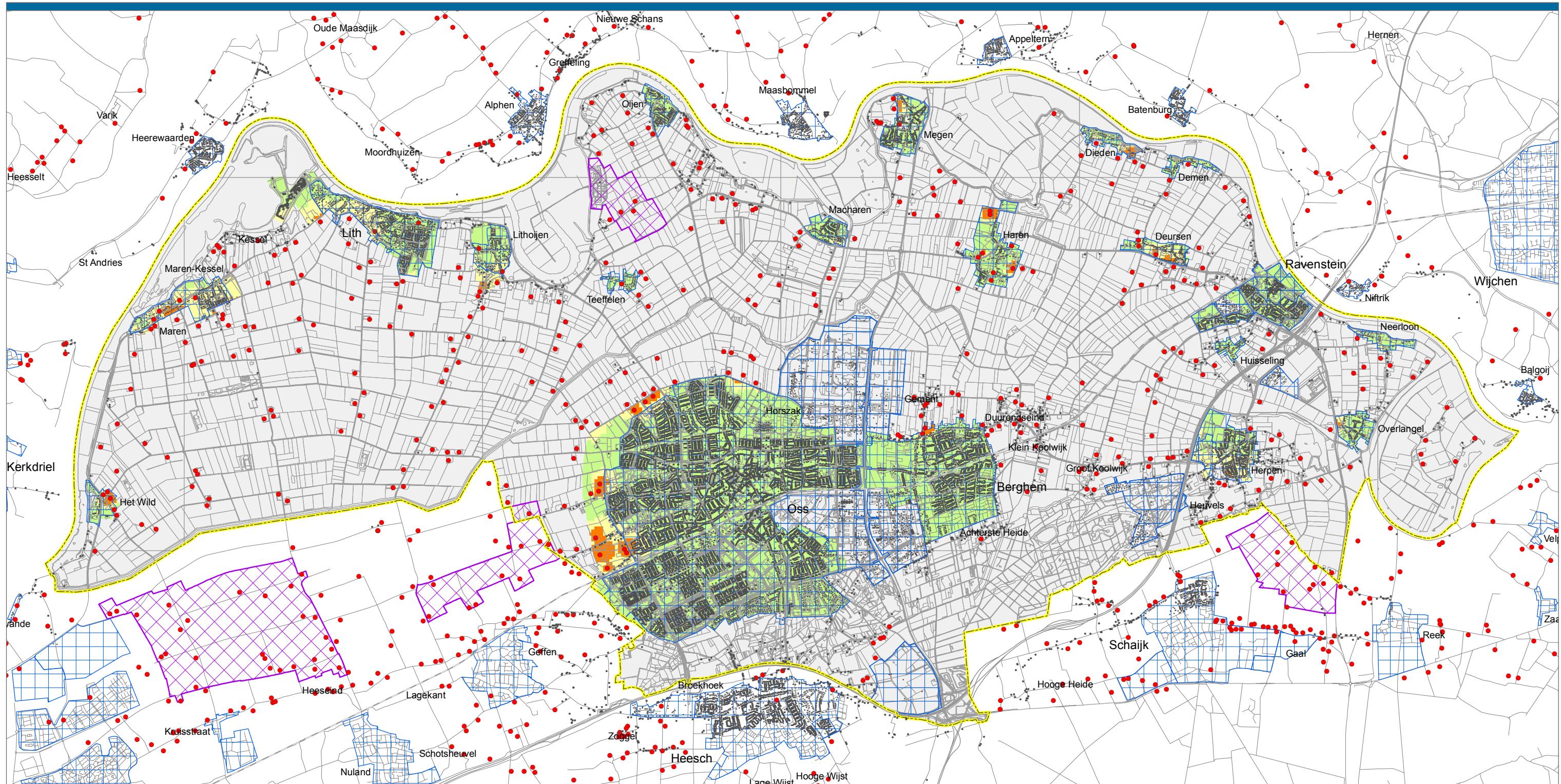
schaal: 0 250 500 1.000 1.500 2.000 2.500 Meters B02012.000320
2 feb 2012

BIJLAGE 4

Classificatie achtergrondbelasting op basis van
voorstel streefwaarden gebiedsvisie (2 kaarten)

Legenda

veehouderij
• veehouderijbedrijf

indicatieve achtergrondbelasting
t.a.v. geurhinder (Ou)

0 - 6

voor geurhinder gevoelige objecten
::: object

6 - 10

bebauwde kom

>10

landbouwontwikkelingsgebied

achtergrondbelasting (ou)	kans op geurhinder	beoordeling leefklimaat
0 - 3.0	< 5 %	zeer goed
3.1 - 7.4	5 - 10 %	goed
7.5 - 13.1	10 - 15 %	redelijk goed
13.2 - 20.0	15 - 20 %	matig
20.1 - 28.3	20 - 25 %	tamelijk slecht
28.4 - 38.5	25 - 30 %	slecht
38.6 - 50.7	30 - 35 %	zeer slecht
>50.7	>35 %	extreem slecht

Integratie geurgebiedsvisies gemeente Oss

Indicatieve achtergrondbelasting ten
aanzien van geurhinder
gebieden geurnorm <= 6

- huidige situatie

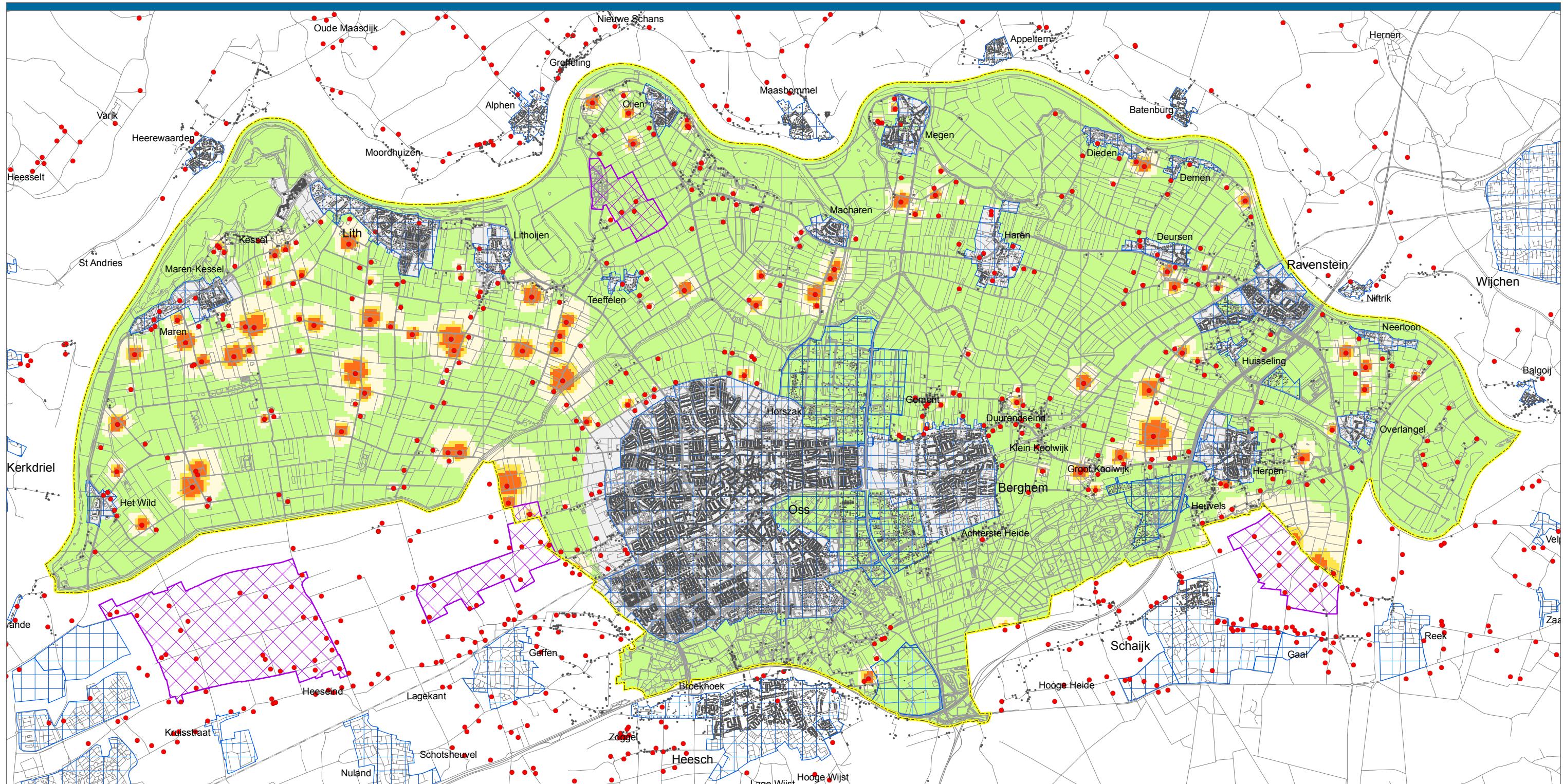
gebaseerd op default Vstacks parameters voor staluitvoering
en een ruwheid van 0.20

opdrachtgever: uitvoering:

gemeente Oss ARCADIS
Infrastructuur, milieu, gebouwen

B02012.000320

23 apr 2012

Legenda

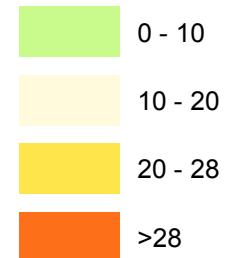
veehouderij
• veehouderijbedrijf

voor geurhinder gevoelige objecten
::: object

bebouwde kom

landbouwontwikkelingsgebied

indicatieve achtergrondbelasting
t.a.v. geurhinder (Ou)

achtergrondbelasting (Ou)	kans op geurhinder	beoordeling leefklimaat
0 - 3.0	< 5 %	zeer goed
3.1 - 7.4	5 - 10 %	goed
7.5 - 13.1	10 - 15 %	redelijk goed
13.2 - 20.0	15 - 20 %	matig
20.1 - 28.3	20 - 25 %	tamelijk slecht
28.4 - 38.5	25 - 30 %	slecht
38.6 - 50.7	30 - 35 %	zeer slecht
>50.7	>35 %	extrem slecht

Integratie geurgebiedsvisies gemeente Oss

Indicatieve achtergrondbelasting ten
aanzien van geurhinder
gebieden geurnorm ≥ 8

- huidige situatie

gebaseerd op default Vstacks parameters voor staluitvoering
en een ruwheid van 0.20

opdrachtgever: uitvoering:
gemeente ARCADIS
Oss Infrastructuur, milieu, gebouwen

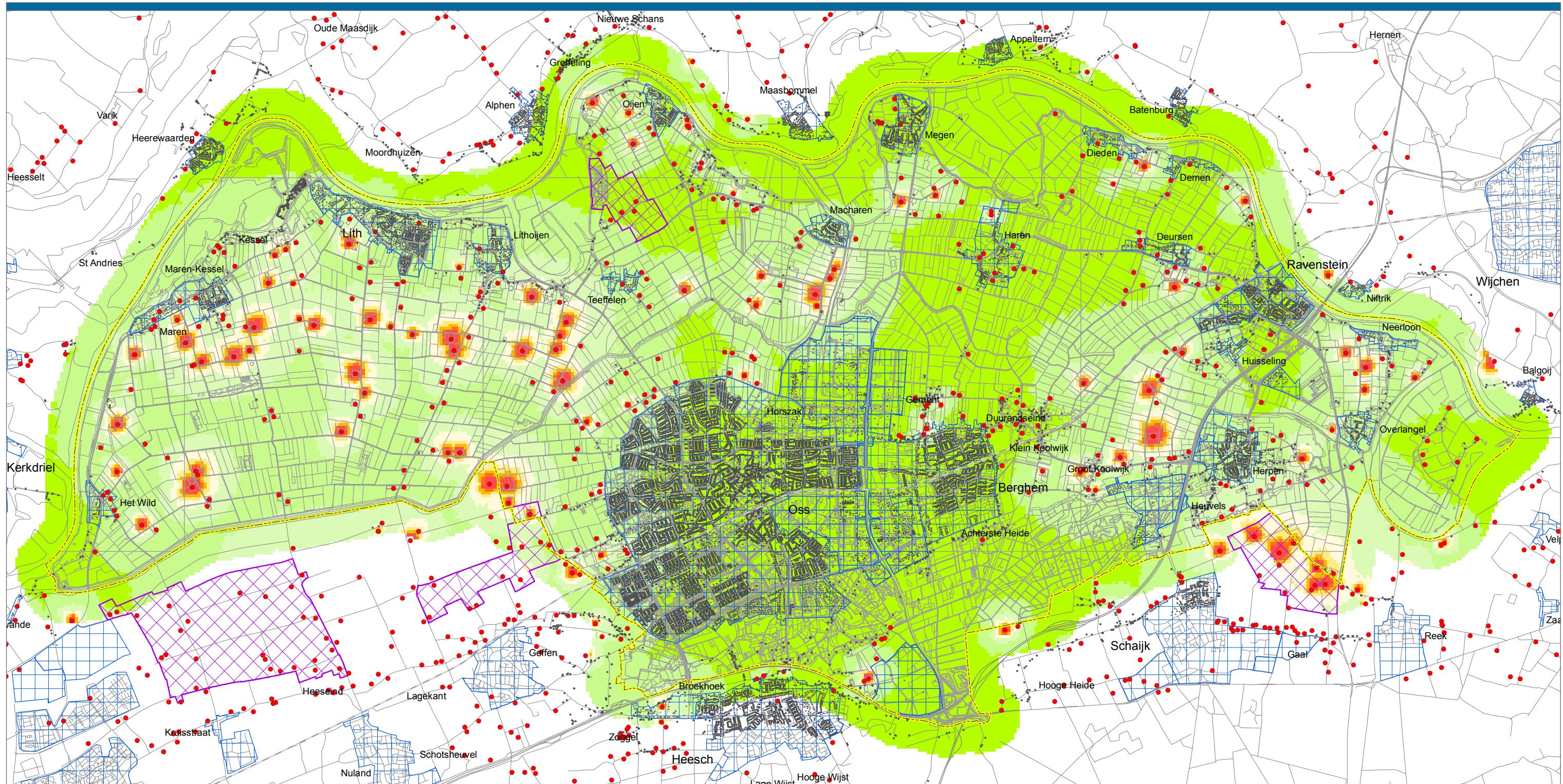
B02012.000320

23 apr 2012

BIJLAGE 5

Achtergrondbelasting scenario nulgroei ontwerp verordening 2013

Legenda

veehouderij
• veehouderijbedrijf

voor geurhinder gevoelige objecten
::: object

bebouwde kom

landbouwontwikkelingsgebied

beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting t.a.v. geurhinder

zeer goed
goed
redelijk goed
matig
tamelijk slecht
slecht
zeer slecht
extrem slecht

achtergrondbelasting (ou)	kans op geurhinder	beoordeling leefklimaat
0 - 3.0	< 5 %	zeer goed
3.1 - 7.4	5 - 10 %	goed
7.5 - 13.1	10 - 15 %	redelijk goed
13.2 - 20.0	15 - 20 %	matig
20.1 - 28.3	20 - 25 %	tamelijk slecht
28.4 - 38.5	25 - 30 %	slecht
38.6 - 50.7	30 - 35 %	zeer slecht
>50.7	>35 %	extrem slecht

Integratie geurgebiedsvisies gemeente Oss

Beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- Scenario nulgroei ontwerp verordening 2012

gebaseerd op default Vstacks parameters voor staluitvoering en een ruwheid van 0.20

opdrachtgever: uitvoering:
gemeente Oss ARCADIS
Infrastructuur - Water - Milieu - Gebouwen

B02012.000320

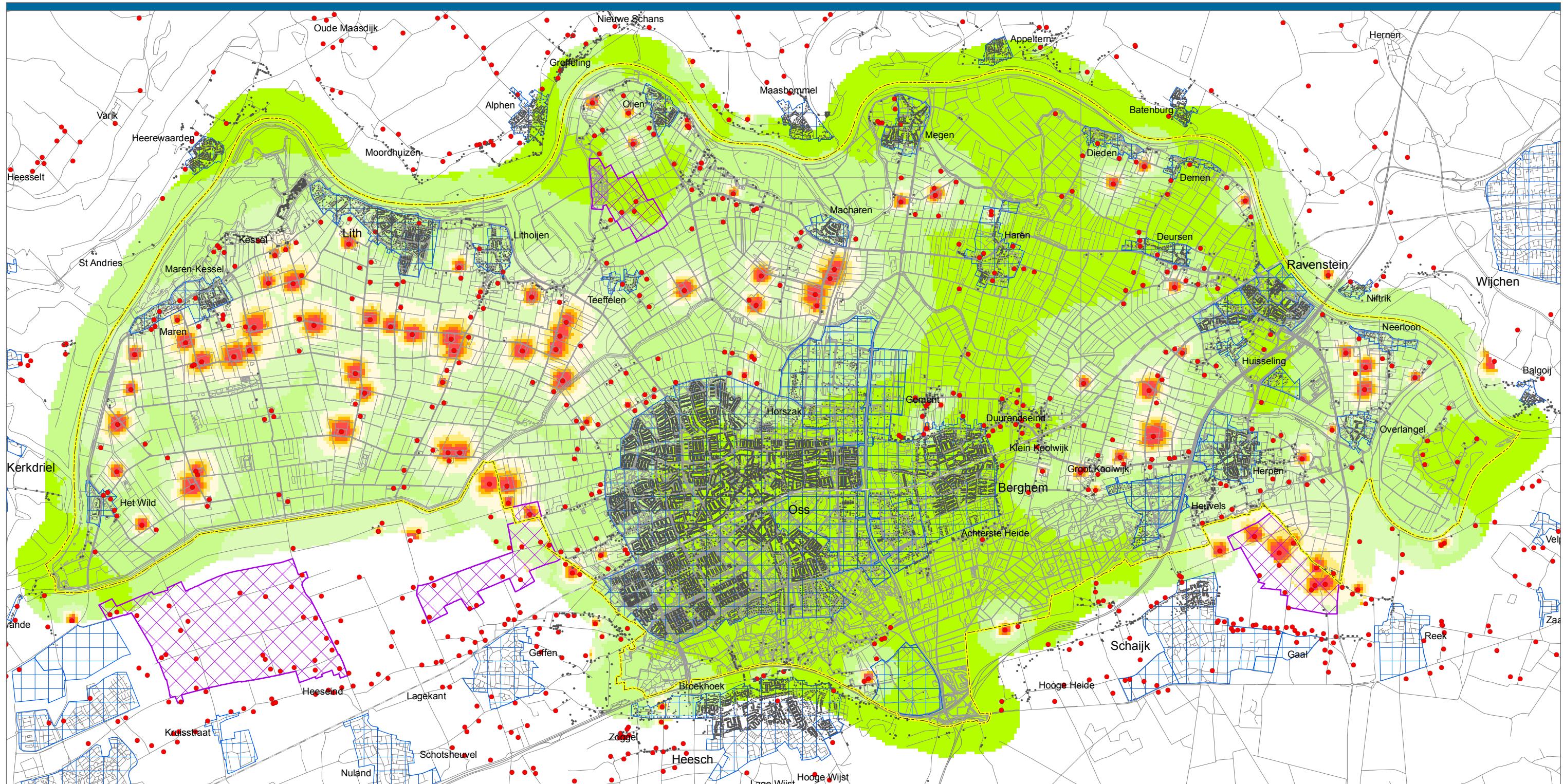
20 juni 2012

BIJLAGE 6

Achtergrondbelasting scenario groei ontwerp verordening 2013

Legenda

veehouderij
 • veehouderijbedrijf

voor geurhinder gevoelige objecten
 :-: object

bebouwde kom

landbouwontwikkelingsgebied

beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting t.a.v. geurhinder

zeer goed
goed
redelijk goed
matig
tamelijk slecht
slecht
zeer slecht
extreem slecht

achtergrondbelasting (ou)	kans op geurhinder	beoordeling leefklimaat
0 - 3.0	< 5 %	zeer goed
3.1 - 7.4	5 - 10 %	goed
7.5 - 13.1	10 - 15 %	redelijk goed
13.2 - 20.0	15 - 20 %	matig
20.1 - 28.3	20 - 25 %	tamelijk slecht
28.4 - 38.5	25 - 30 %	slecht
38.6 - 50.7	30 - 35 %	zeer slecht
>50.7	>35 %	extreem slecht

Integratie geurgebiedsvisies gemeente Oss

Beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- Scenario groei ontwerp verordening 2012

gebaseerd op default Vstacks parameters voor staluitvoering en een ruwheid van 0.20

opdrachtgever: uitvoering:
gemeente Oss

B02012.000320

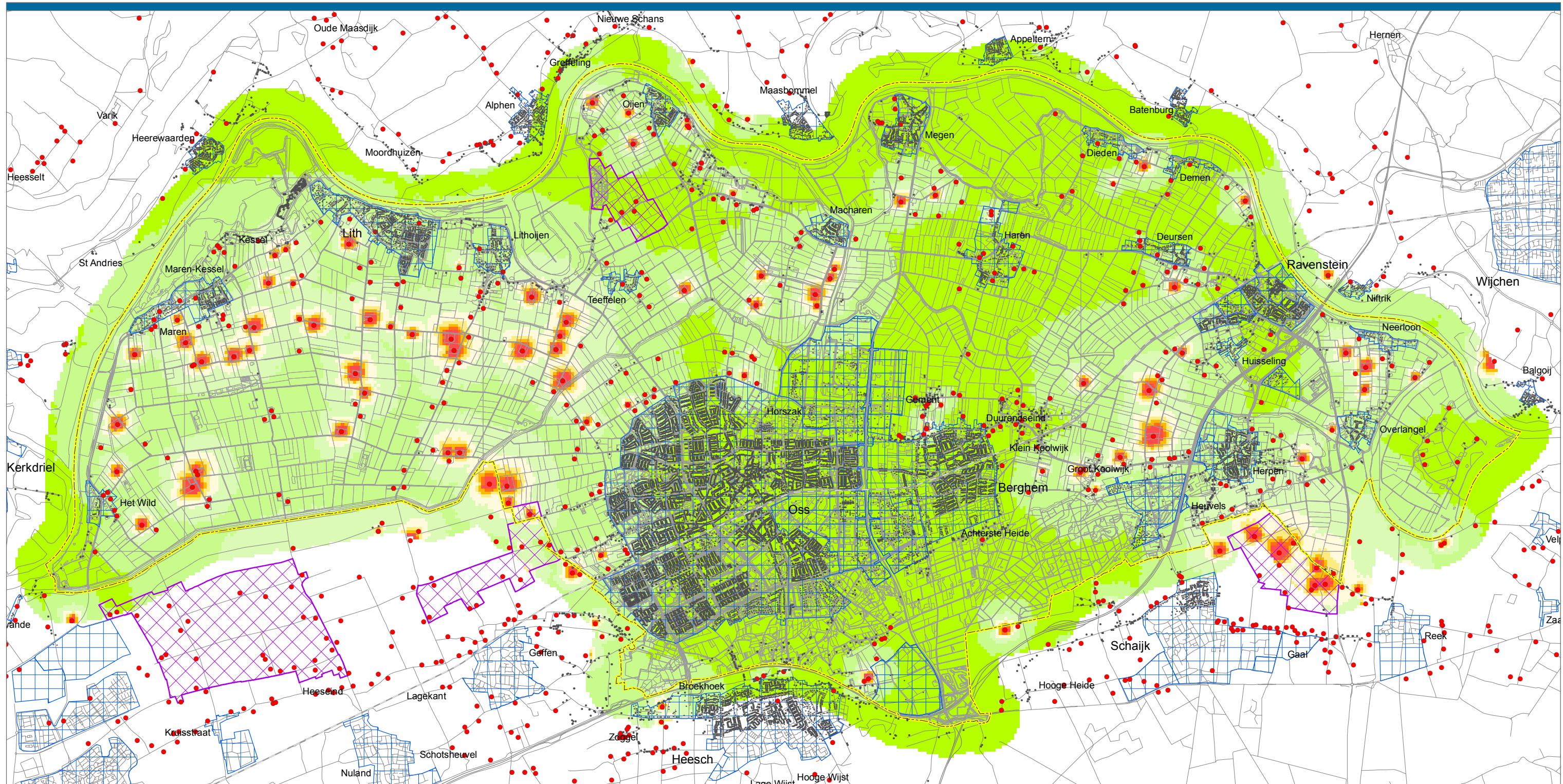
20 juni 2012

BIJLAGE 7

Achtergrondbelasting scenario nulgroei verordening 2013 ter vaststelling

Legenda

veehouderij
• veehouderijbedrijf

voor geurhinder gevoelige objecten
::: object

bebouwde kom

landbouwontwikkelingsgebied

beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting t.a.v. geurhinder

zeer goed
goed
redelijk goed
matig
tamelijk slecht
slecht
zeer slecht
extrem slecht

achtergrondbelasting (ou)	kans op geurhinder	beoordeling leefklimaat
0 - 3.0	< 5 %	zeer goed
3.1 - 7.4	5 - 10 %	goed
7.5 - 13.1	10 - 15 %	redelijk goed
13.2 - 20.0	15 - 20 %	matig
20.1 - 28.3	20 - 25 %	tamelijk slecht
28.4 - 38.5	25 - 30 %	slecht
38.6 - 50.7	30 - 35 %	zeer slecht
>50.7	>35 %	extrem slecht

Integratie geurgebiedsvisies gemeente Oss

Beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- Scenario nulgroei verordening 2013 ter vaststelling

gebaseerd op default Vstacks parameters voor staluitvoering en een ruwheid van 0.20

opdrachtgever: uitvoering: ARCADIS
gemeente Oss

B02012.000320

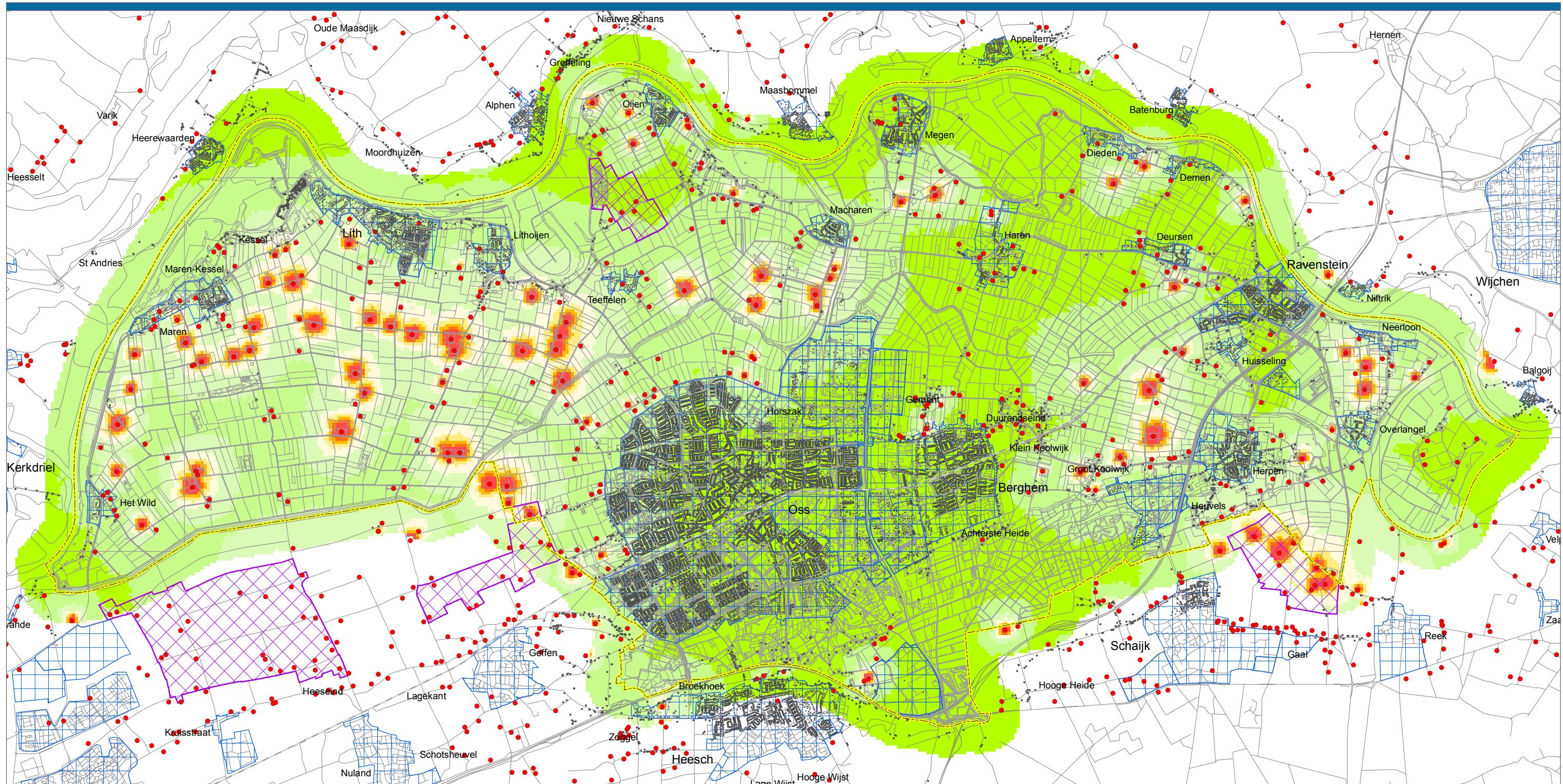
24 okt 2012

BIJLAGE 8

Achtergrondbelasting scenario groei verordening 2013 ter vaststelling

Legenda

veehouderij
• veehouderijbedrijf

voor geurhinder gevoelige objecten
::: object

bebouwde kom

landbouwontwikkelingsgebied

beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting t.a.v. geurhinder

zeer goed
goed
redelijk goed
matig
tamelijk slecht
slecht
zeer slecht
extrem slecht

achtergrondbelasting (ou)	kans op geurhinder	beoordeling leefklimaat
0 - 3.0	< 5 %	zeer goed
3.1 - 7.4	5 - 10 %	goed
7.5 - 13.1	10 - 15 %	redelijk goed
13.2 - 20.0	15 - 20 %	matig
20.1 - 28.3	20 - 25 %	tamelijk slecht
28.4 - 38.5	25 - 30 %	slecht
38.6 - 50.7	30 - 35 %	zeer slecht
>50.7	>35 %	extrem slecht

Integratie geurgebiedsvisies gemeente Oss

Beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- Scenario groei verordening 2013 ter vaststelling

gebaseerd op default Vstacks parameters voor staluitvoering en een ruwheid van 0.20

opdrachtgever: uitvoering: ARCADIS
gemeente Oss

B02012.000320

24 okt 2012

BIJLAGE 9

Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013 en beleidsregel “ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder 2013” t.b.v. vaststelling

De raad van de gemeente Oss;

gelezen het voorstel van de burgemeester en wethouders d.d. 30 oktober 2012;

gelet op artikel 6 van de Wet geurhinder en veehouderij;

gelet op de door hem bij besluit van 13 december 2012 vastgestelde agrarische geurgebiedsvisie Oss 2013 als bedoeld in artikel 8 van de Wet geurhinder en veehouderij;

b e s l u i t:

vast te stellen de verordening houdende regels met betrekking tot beslissingen inzake vergunningen krachtens de Wet milieubeheer voor veehouderijen, voor zover het betreft geurhinder vanwege tot die veehouderij behorende dierverblijven:

Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013.

Artikel 1: begripsbepaling

In deze verordening wordt verstaan onder:

- A. Veehouderij: inrichting die tot een krachtens artikel 1.1, derde lid van de Wet milieubeheer aangewezen categorie behoort en is bestemd voor het fokken, mesten, houden, verhandelen, verladen of wegen van dieren;
- B. Wet: de Wet geurhinder en veehouderij;
- C. Geurbelasting: de waarde ter plaatse van de gevel van het gevoelige object, berekend met V-Stacks, uitgedrukt in Europese odour units per tijdseenheid;
- D. Geurgevoelig object: zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet geurhinder en veehouderij;
- E. Odour units (ouE/m³; P98): Geurconcentratie als aantal Europese odour units in een volume-eenheid lucht (ouE/m³), gemeten volgens de NEN-EN 13725:2003 "Luchtbepaling van de geurconcentratie door dynamische olfactometrie". In deze verordening wordt voor de geurbelasting uitgegaan van het gebruikelijke 98-percentiel geurconcentratie. Dat betekent dat de – met een verspreidingsmodel – berekende geurconcentratie gedurende 98 procent van de tijdseenheid niet wordt overschreden;
- F. Bedrijf met een geringe omvang: bedrijf waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld met een maximale omvang van 200 stuks melkrundvee en 140 stuks jongvee.

Artikel 2: aanwijzing gebieden

1. Als gebied als bedoeld in artikel 6, lid 1 van de Wet wordt aangewezen het volgende gebied: het gehele grondgebied van de gemeente Oss;

2. Als gebied als bedoeld in artikel 6, lid 3 van de Wet wordt aangewezen het volgende gebied: het gehele grondgebied van de gemeente Oss;
3. Het gebied als bedoeld in de leden 1 en 2 wordt aangegeven op de bij deze verordening behorende en als zodanig gewaarmerkte Geurgebiedsvisie 2013 en bijbehorende kaarten;

Artikel 3: waarden voor de geurbelasting

1. Op grond van artikel 6, lid 1 van de Wet en in afwijking van artikel 3, lid 1 van de Wet bedraagt de maximale waarde voor de geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object in het gebied als genoemd in artikel 2, lid 1 van deze verordening:

A. Stad Oss	1,0 Ou
B. Woonkern met geen/enige intensieve veehouderij	2,0 Ou
C. Plangebied (bij kern A en B)	3,0 Ou
D. Woonkern met intensieve veehouderij	6,0 Ou
E. Zoekgebied + plangebied Maren-Kessel West en Liesdaal	6,0 Ou
F. Recreatiegebieden	8,0 Ou
G. Extensiveringsgebieden	8,0 Ou
H. Bedrijfenterreinen	8,0 Ou
I. Bedrijfenterrein Vorstengrafdonk	12,0 Ou
J. Verwevingsgebied	14,0 Ou
K. Landbouwontwikkelingsgebied	14,0 Ou
2. De onder 1 genoemde gebieden staan aangegeven op de bij deze verordening behorende kaart 'Geurnormen Verordening 2013'.

Artikel 4: andere waarde voor de vaste afstanden

Op grond van artikel 6, lid 3 van de Wet en in afwijking van artikel 4, lid 1 van de Wet, bedraagt de afstand tussen een bedrijf met een geringe omvang en een geurgevoelig object in de gebieden:

- a. Binnen de bebouwde kom ten minste 50 meter;
- b. Buiten de bebouwde kom ten minste 25 meter.

Artikel 5: citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als de
“Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013”.

Artikel 6: inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na publicatie van de verordening.⁷.

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Oss

in zijn openbare vergadering van 13 december 2012,

De griffier,

Drs. P.H.A van den Akker,

De voorzitter,

Mevrouw drs. W. J. L. Buijs- Glaudemans,

griffier

burgemeester

De raad van de gemeente Oss;

gelezen het voorstel van de burgemeester en wethouders d.d. 30 oktober 2012;

gelet op de door hem bij besluit van 13 december 2012 vastgestelde agrarische geurgebiedsvisie Oss 2013;

besluit:

vast te stellen de:

Beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder gemeente Oss 2013

Artikel 1

In deze beleidsregel wordt voor de begripsbepalingen verwezen naar de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Artikel 2

1. Bij het beoordelen van ruimtelijke initiatieven en plannen worden, als vertaling van het criterium 'een aanvaardbaar woon- en leefklimaat' voor het aspect cumulatieve geurhinder uit stallen van veehouderijen, onderstaande waarden gehanteerd als toetswaarden. Deze waarden zijn uitgedrukt in Europese odour units (ouE).

	Goed	Voldoende	Onvoldoende
Bebouwde kom, geurnorm 1, 2 en 3	0-6	6-10	10 of meer
Bebouwde kom, geurnorm 6 Recreatiegebieden	0-6	6-13	13 of meer
Buitengebied en bedrijfenterreinen	0-10	10-20	20 of meer

2. Voor de gebieden uit de eerste kolom wordt verwezen naar de bij de verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013 behorende kaart 'Geurnormen Verordening 2013'

Artikel 3

Als de achtergrondbelasting geklassificeerd kan worden als 'voldoende' of 'goed' dan zijn er vanuit het delaspect 'cumulatieve geurhinder uit stallen van veehouderijen' geen belemmeringen om mee te werken aan een ruimtelijke initiatief.

Artikel 4

1. Is de achtergrondbelasting geklassificeerd als 'onvoldoende' dan is er in beginsel geen sprake van een 'aanvaardbaar woon- en leefklimaat'.
2. Indien, met uitzondering van de toetswaarde in deze beleidsregel, de beoordeling van de overige milieu- en planologische aspecten wel positief uitvalt, kan overwogen worden om gemotiveerd van deze toetswaarde af te wijken. Bijvoorbeeld omdat er concreet zicht is op een verbetering van de achtergrondbelasting of er vanwege het gebruik weinig hinder te verwachten is of acceptabel wordt geacht. Een nadere motivering en besluitvorming is dan wel nodig.

Artikel 5

Deze beleidsregel kan worden aangehaald als 'Beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder gemeente Oss 2013'.

Artikel 6

Deze beleidsregel treedt in werking met ingang van de dag na publicatie.

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Oss

in zijn openbare vergadering van 13 december 2012,

De griffier,

De voorzitter,

Drs. P.H.A van den Akker,

Mevrouw drs. W. J. L. Buijs- Glaudemans,

griffier

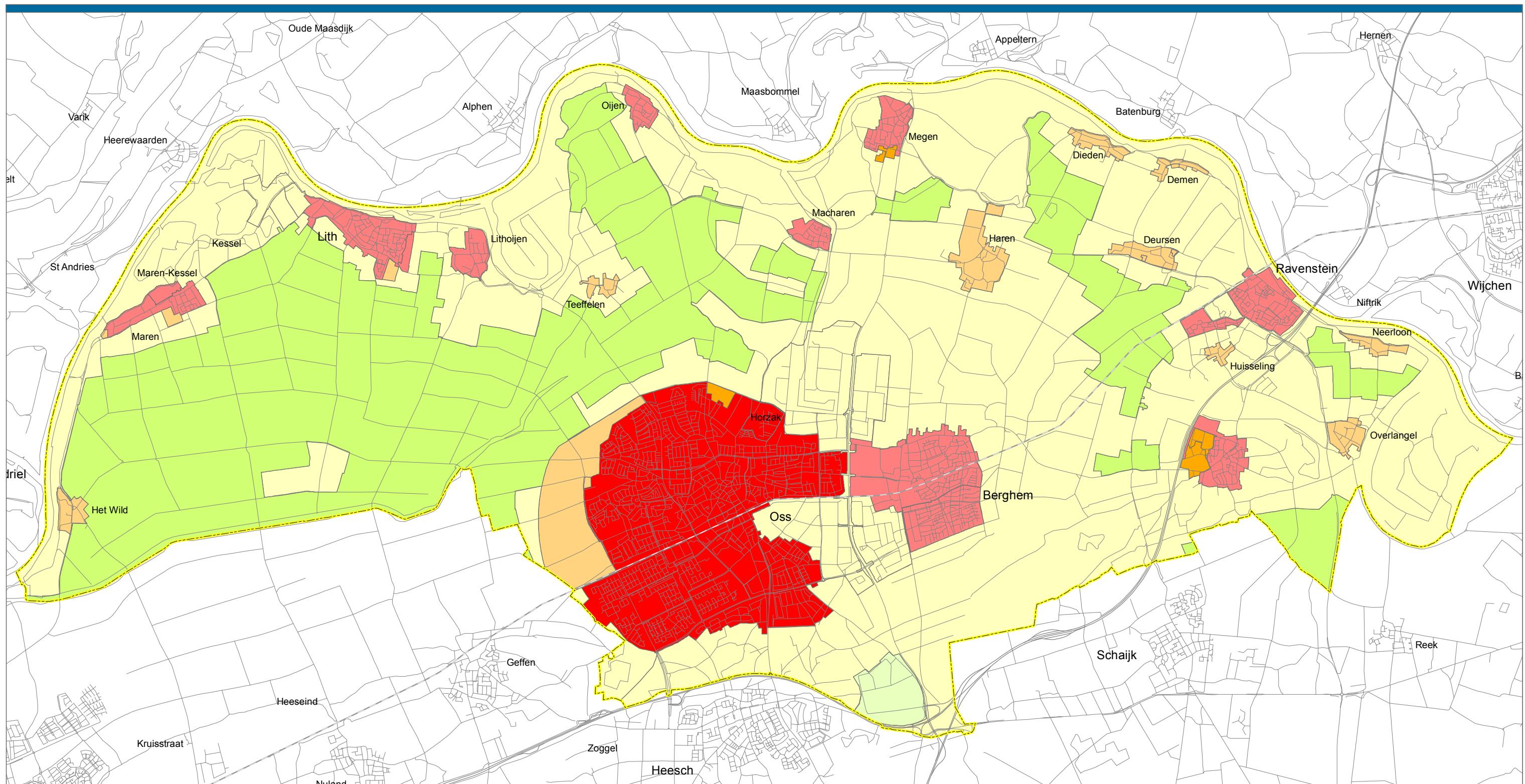
burgemeester

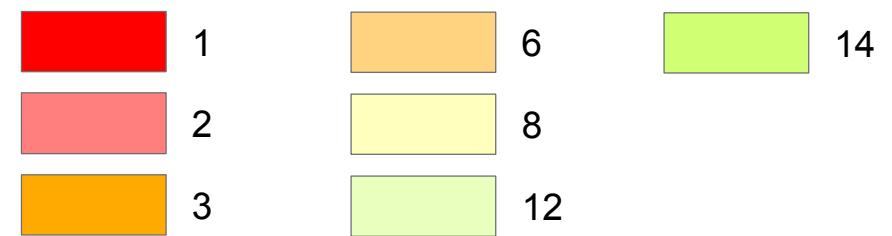
BIJLAGE 10

Kaart behorend bij raadsvoorstel verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013

geurnorm

Integratie geurgebiedsvisies gemeente Oss

Geurnormen Verordening 2013
versie t.b.v. vaststelling

opdrachtgever:
gemeente
Oss

uitvoering:
 ARCADIS
Infrastructuur - Water - Milieu - Gebouwen

schaal: 0 0,5 1 2 Kilometers

B02012.000320
17 oktober 2012

BIJLAGE 11 Evaluatienota

EVALUATIE

AGRARISCH GEURBELEID OSS 2008
AGRARISCH GEURBELEID LITH 2008

evaluatie ter voorbereiding op de integratie
van de geurverordeningen Oss & Lith

PROJECTGROEP

Merijn Broeders	9716 m.broeders@oss.nl
Cindy Hagenstein	9628 c.hagenstein@oss.nl
Jos Wingens	9476 j.wingens@oss.nl
Harrie van Aanholt	5921 h.van.aanholt@oss.nl
Ruben van den Broek	9529 r.van.den.broek@oss.nl

Laatst opgeslagen: 26-04-2012 14:20

INHOUD

- 1. Inleiding**
  - 1.1. Aanleiding
  - 1.2. Aanpak
  - 1.3. Leeswijzer
- 2. Wet geurhinder & veehouderij**
- 3. Verschillen geurbeleid Oss – Lith**
  - 3.1. Gebiedstypering + normen
  - 3.2. Vaste afstanden dieren zonder geuremissiefactor
  - 3.3. Afstanden voormalige agrarische bedrijfswoning (VAB)
- 4. Evaluatie RMB**
  - 4.1. Doelstellingen geurbeleid Oss & Lith 2008
  - 4.2. Evaluatievragen
  - 4.3. Huidige situatie vs. vergunde situatie 2007
  - 4.4. Huidige situatie vs. autonome ontwikkeling
  - 4.5. Huidige situatie vs. beleidskeuze
  - 4.6. Huidige situatie per kern
- 5. Milieubelevingsonderzoek**
  - 5.1. Deelrapport intensieve veehouderij
  - 5.2. Klachtregistratie
- 6. Dorpsraden**
  - 6.1. Dorpsraad Ravenstein
  - 6.2. Dorpsraad Lith
  - 6.3. Dorpsraad Herpen
  - 6.4. Dorpsraad Bergem
  - 6.5. Dorpsraad Megen, Haren en Macharen
  - 6.6. Conclusies dorpsraden
- 7. Interne gebruikers**
  - 7.1. Opzet enquête
  - 7.2. Resultaten
- 8. Agrarische sector**
  - 8.1. Evaluatie ZLTO
  - 8.2. Enquête adviesbureaus
- 9. Brabantse Milieu Federatie**
- 10. Conclusie & Aanbevelingen**
  - 10.1. Geursituatie 2011 vs. 2007
  - 10.2. Systematiek
  - 10.3. Veehouderij & burgers
  - 10.4. Ruimtelijke ontwikkelingen
  - 10.5. Actualisatie
  - 10.6. Bruikbaarheid en (digitale) ontsluiting
  - 10.7. Agrarisch/industrieel/particulier geurbeleid?
  - 10.8. Voorstel doelstellingen

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Sinds 2007 is de Wet geurhinder & veehouderij (Wgv) van kracht. Deze wet biedt gemeenten, binnen wettelijke kaders, beleidsvrijheid om middels geurbeleid te sturen op de hoeveelheid geurgehinderden, de groeiontwikkelingen van intensieve veehouderijen en gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.

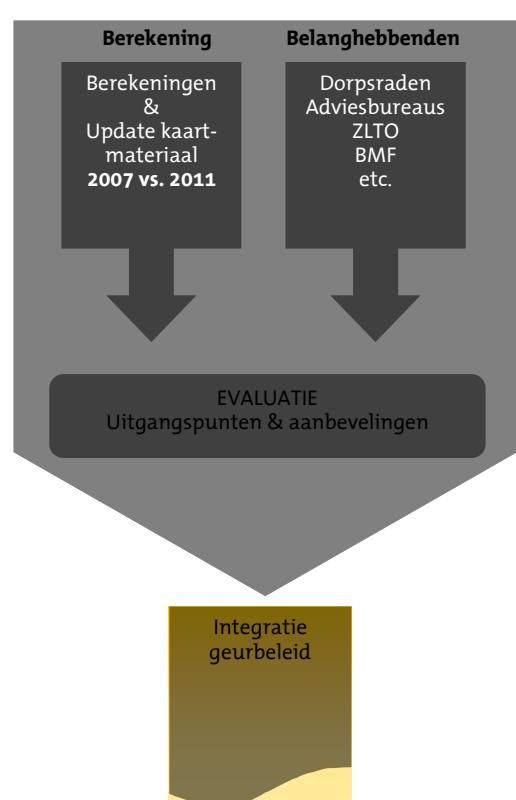
Zowel de gemeente Oss als de gemeente Lith zijn afgeweken van de landelijke normen en hebben in 2008 (uiteraard binnen het wettelijk kader) een gebiedsgericht geurbeleid vastgesteld middels een geurverordening en een geurgebiedsvisie die de gemaakte keuzen in de geurverordening onderbouwen. Het gaat daarbij om aangepaste normen voor dieren met een vastgestelde geuremissiefactor¹ en een aanpassing van de vaste afstanden voor dieren zonder vastgestelde geuremissiefactor.

Het geurbeleid op grond van de Wgv heeft betrekking op de geuruitstoot die ontstaat door het bedrijfsmatig houden van dieren. Industriële geur en geuruitstoot van nevenactiviteiten in een veehouderij kunnen binnen het kader van de landelijke wetgeving niet meegewogen worden. Hoewel dit wenselijk zou kunnen zijn, kan dit beleidsmatig en technisch nog niet gedaan worden.

Oss & Lith vormen vanaf 1 januari 2011 door een gemeentelijke herindeling één gemeente. Op grond van artikel 30 van de Wet algemene regels herindeling moeten de twee verordeningen binnen twee jaar geïntegreerd worden. Deze wettelijke termijn loopt af op 01-01-2013.

1.2 AANPAK

Aan het RMB is opdracht gegeven om het milieuvergunningenbestand te actualiseren en de huidige geurbelasting te berekenen en deze te vergelijken met de gegevens uit 2008. Hiermee kan worden vastgesteld hoe de geurbelasting zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld en wat dit voor gevolgen heeft gehad voor het aantal geurgehinderden en wordt de ontwikkeling van de veehouderijsector in kaart gebracht. Dit is het kwantitatieve deel. Daarnaast is bij de gebruikers en belanghebbenden navraag gedaan naar de ervaringen en belevingen rondom agrarische geur. De beleving van de burger en

¹ In de Regeling geurhinder & veehouderij staat vermeld voor welke dieren een geuremissiefactor geldt. Dieren die geen geuremissiefactor hebben, moeten voldoen aan vaste afstanden.

Aanpak evaluatieproces

andere betrokkenen speelt namelijk in het milieubeleid een grote rol en geeft belangrijke informatie en reflectie op beleidsdoelstellingen en uitgangspunten. Deze inventarisatie/raadpleging is gedaan door een telefonische enquête bij de adviesbureaus, een online enquête voor interne gebruikers, gesprekken met belangenorganisaties, als het ZLTO en BMF, en een raadpleging van de dorpsraden.

Al deze informatie samen beoogt een uitspraak te doen over de effectiviteit & kwaliteit van het beleid en uiteindelijk aanbevelingen te doen voor het nieuwe, geïntegreerde geurbeleid.

1.3 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 gaat kort in op het wettelijk kader van de Wet geurhinder en veehouderij. Hoofdstuk 3 beschrijft de verschillen in het geurbeleid tussen Oss en Lith. Hoofdstuk 4 beschrijft de resultaten van de evaluatie van het RMB. Hoofdstuk 5 beschrijft de belangrijkste conclusies uit het milieubelevingsonderzoek 2009 met betrekking tot geur. Hoofdstuk 6 tot en met 9 betreffen de kwalitatieve evaluaties die met verschillende doelgroepen/belanghebbende zijn uitgevoerd. Conclusies en aanbevelingen worden in hoofdstuk 10 gedaan. Dit hoofdstuk besluit met een voorstel voor de te hanteren doelstellingen in de integratie.

2. WET GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ

Op 7 november 2006 is de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) gepubliceerd. De Wgv maakt onderscheid in gebieden waar geurbeleving anders wordt ervaren en dieren met vaste afstanden en dieren met geurnormen. Afhankelijk van de vaste afstand of berekende afstand kan bijvoorbeeld de vergunning worden verleend of een bestemming worden gewijzigd. De Wgv geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om maatwerk te leveren door de normen of afstanden binnen een wettelijke marge voor een bepaald (deel)gebied te wijzigen. Dit is geen verplichting, maar de gemeente kan het gebiedsgericht geurbeleid (maatwerk) als sturingsinstrument gebruiken om bijvoorbeeld de reconstructiedoelstellingen (Provincie Noord-Brabant, 2005) te bevorderen, én om lokaal maatwerk mogelijk te maken.

De Wgv kent voor de extensieve veehouderijen vaste afstanden. Voor de intensieve veehouderijen wordt de geurconcentratie echter uitgedrukt in aantalen Europese odourunits in een volume-eenheid lucht (ou_E/m^3).

Wettelijke marges uit artikel 6 Wgv:²

1. Bij gemeentelijke verordening kan worden bepaald dat binnen een deel van het grondgebied van de gemeente een andere waarde van toepassing is dan de desbetreffende waarde, genoemd in artikel 3, eerste lid, met dien verstande dat deze andere waarde:
  - a. binnen een concentratiegebied, binnen de bebouwde kom niet minder bedraagt dan 0,1 odour unit per kubieke meter lucht en niet meer dan 14,0 odour units per kubieke meter lucht;
  - b. binnen een concentratiegebied, buiten de bebouwde kom niet minder bedraagt dan 3,0 odour units per kubieke meter lucht en niet meer dan 35,0 odour units per kubieke meter lucht;
3. Bij gemeentelijke verordening kan worden bepaald dat binnen een deel van het grondgebied van de gemeente een andere afstand van toepassing is dan de afstand, genoemd in artikel 4, eerste lid, met dien verstande dat deze:
  - a. binnen de bebouwde kom ten minste 50 meter bedraagt;
  - b. buiten de bebouwde kom ten minste 25 meter bedraagt.

² De hier vermelde normen gelden voor de concentratiegebieden in Nederland.

Deze concentratiegebieden zijn aangewezen in de Meststoffenwetgeving. De gemeente Oss is gelegen in het noordoostelijk deel van concentratiegebied Zuid II.

3. VERSCHILLEN GEURBELEID OSS & LITH

Beide gemeenten hebben bij de totstandkoming van de geurgebiedsvisie en de geurverordening ondersteuning van het RMB gekozen. De meeste stappen in de totstandkoming zijn dan ook te vergelijken. Zo hebben beide gemeenten een quickscan laten uitvoeren om snel inzicht te verkrijgen in de knelpunten op het grondgebied en daarmee te bepalen of het inzetten van een gebiedsgericht geurbeleid wenselijk was. Voor beide gemeenten heeft de quickscan geleid tot verder onderzoek naar de mogelijkheden voor een eigen gebiedsgericht geurbeleid en uiteindelijk tot de vaststelling daarvan.

Er zijn echter ook belangrijke verschillen in benadering van de geurproblematiek waardoor bij de integratie keuzen gemaakt moeten worden om te komen tot één beleid.

3.1 GEBIEDSTYPERING + NORMEN

De gebiedstyperingen verschillen in de gemeenten. Onderstaand overzicht geeft aan waar deze verschillen en overeenkomsten tot uiting komen. In het rood zijn de afwijkende normen ten opzichte van Oss weergegeven. De grijze vlakken betreffen gebiedstypen die in de andere gemeente niet zijn opgenomen.

	Oss	Lith	
BEBOUWDE KOMMEN	Stad (Oss)	1,0 Ou	Alle bebouwde kommen 2,0 Ou
	Grote dorpskern (<i>Berghem, Megen, Ravenstein, Macharen</i>)	2,0 Ou	
	Kleine dorpskern (<i>Dieden, Demen, Haren, Huisseling, Deursen-Dennenburg, Neerloon, Overlangel</i>)	6,0 Ou	
BUITENGEBIED	Extensiveringsgebied	8,0 Ou	Extensiveringsgebied 8,0 Ou
	Verwevingsgebied	14,0 Ou	Verwevingsgebied 14,0 Ou
	LOG	14,0 Ou	LOG 20,0 Ou
OVERIG	Bedrijventerreinen	8,0 Ou	Bedrijventerrein Het Wargaren 3,0 Ou
PLANGEBIEDEN	Uitbreidingslocaties <i>Megen-Zuid, Herpen-West, Herpen-Wilgendaal, Ravenstein-de Kolk, Oss-West, Oss-Noord</i>	6,0 Ou	Plangebieden 6,0 Ou
	Inbreidingslocaties <i>Berghem-Centrum, Berghem-Piekenhoef,</i>	3,0 Ou	
	Inbreidingslocaties <i>Macharen-Dorpsstraat, Oss-Horzak Noord</i>	6,0 Ou	
	Inbreidingslocaties <i>Megen – potentiële inbreidingslocaties</i>	8,0 Ou	
RECREATIE			Recreatieterrein Lithse Ham 3,0 Ou

3.2 VASTE AFSTANDEN VOOR DIEREN ZONDER GEUREMISSIEFACTOR

Voor de minimale afstanden voor bedrijven waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld tot een geurgevoelig object zijn de volgende verschillen en overeenkomsten waar te nemen:

	Oss		Lith	
BEBOUWDE KOMMEN	Bebouwde kom	50 meter	Bebouwde kom	50 meter
BUITENGEBIED	BIO-gebieden	25 meter	Extensiveringsgebied	25 meter
			Verwevingsgebied	50 meter
			LOG	50 meter
OVERIG			Bedrijfenterrein Het Wargaren	50 meter
PLANGEBIEDEN			Plangebieden	25 meter
RECREATIE			Recreatiegebied (<i>Lithse Ham</i>)	50 meter

Beide gemeenten hebben een autonome variant berekend (de te verwachte situatie wanneer er geen gemeentelijk beleid wordt ingezet en de wettelijke normen en afstanden vanuit de Wgv van toepassing zijn). Oss is daarbij uitgegaan van een worst-case scenario van een 750 zeugen gesloten varkenshouderij.

In Lith heeft men na het doorrekenen van verschillende varianten en na het voorleggen aan belanghebbenden besloten deze maximale variant voor groei te wijzigen in een variant waarbij bedrijven in een extensiveringsgebied -25% groei berekend krijgen (extensiveringsgebied rondom Maren-Kessel 0%); bedrijven in een verwevingsgebied en in een LOG +20% van de huidige vergunde situatie berekend wordt. Deze keuze is na overleg met het RMB, gemeente en ZLTO tot stand gekomen en moet een realistischer voorstelling maken van de groei in het gebied.

Nadat het groeimodel is vastgesteld is er met verschillende varianten van normensets gerekend om te beoordelen wat het effect zal zijn voor de keuze van een normenset.

In Oss is hierbij een BurgerVariant en een BoerenVariant berekend. Uiteindelijk is een combinatie van beiden (de VoorkeursVariant) gekozen als variant welke het meest tegemoetkomt aan de doelstellingen van het geurbeleid. (zie paragraaf 4.1)

In Lith is gekozen voor variant 6. In deze variant zijn de normen in de kommen en extensiveringsgebieden verlaagd om de mogelijke geursituatie in de kommen en plangebieden acceptabel tot afweegbaar te houden. De bedrijven in het LOG en het verwevingsgebied houden echter voldoende ontwikkelingsruimte (...).

3.3 AFSTANDEN VOORMALIGE AGRARISCHE BEDRIJFSWONING (VAB)

Ook wordt er tussen de gemeenten onderscheid gemaakt in afstanden tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat onderdeel heeft uitgemaakt van een veehouderij. (In Lith: “de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij”

	Oss	Lith
Agrarische bedrijfswoon nog steeds deel IV tot andere IV.	50 meter (niet in verordening)	50 meter (wel in verordening)
VAB binnen beb. kom	50 meter	50 meter
VAB buiten beb. kom	25 meter	50 meter

4. EVALUATIE RMB

4.1 DOELSTELLINGEN GEURBELEID OSS & LITH 2008

De volgende doelstellingen zijn gesteld in de geurgebiedsvisie van de gemeente Oss 2008:

- 1) Het verbeteren en/of voorkomen van mogelijke slechte geursituaties (slecht woon- en leefklimaat).
- 2) Hierbij de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen niet meer dan nodig beperken.
- 3) Aansluiten bij de uitgangspunten en integrale zonering uit het Reconstructieplan Maas & Meierij (minder geurgehinderden).
- 4) Het zoveel mogelijk veiligstellen van concrete uitbreidingsplannen voor woonlocaties.
- 5) Het zoveel mogelijk veiligstellen van concrete inbreidingsplannen voor woonlocaties.

De volgende doelstellingen zijn gesteld in de geurgebiedsvisie van de gemeente Lith 2008:

- 1) Verbeteren van de mogelijke geursituatie ten opzichte van het worst-case scenario/groeiscenario;
- 2) Hierbij de ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouderijen niet meer dan nodig beperken;
- 3) Aansluiten bij de uitgangspunten en integrale zonering uit de Reconstructiewet/Reconstructieplan;
- 4) Met het oog op de toekomst het aantal geurgehinderden - met name in de kommen - ten opzichte van de huidige situatie terugdringen en het veiligstellen van concrete uitbreidingsplannen voor woon- en werklocaties (geen mogelijk slechte geursituaties in plangebieden).

4.2 EVALUATIEVRAGEN

Begin 2012 heeft het RMB nieuwe kaarten die de huidige achtergrondbelasting (cumulatie van bronnen) weergeven opgeleverd. Voor deze kaarten en voor de daadwerkelijke integratie heeft het RMB het milieuvergunningenbestand en het geurgevoelige objecten bestand geactualiseerd.

Bij deze kaarten is een tabel gevoegd met daarin de analyse van het aantal geurgehinderden in 2011 ingedeeld op de wijze zoals deze in de geurgebiedsvisies van 2008 zijn gebruikt. Ook de methodiek en de gebruikte indeling van het gebied (bebouwde kom/buitengebied) zijn hetzelfde als de gebruikte informatie in de huidige geurverordening om een goed vergelijk mogelijk te maken.

De gemeente Oss heeft de gegevens van 2008 (peildatum 2007) vergelijken met de gegevens van 2011.

Op basis van die vergelijking kunnen we drie vragen beantwoorden, namelijk:

1. Wat is de huidige vergunde situatie vergeleken met de vergunde situatie van 2007?
2. Wat is de huidige vergunde situatie vergeleken met de optie uit 2007 wanneer we geen gemeentelijk beleid hadden vastgesteld en de landelijke kaders hadden gevolgd?
3. Wat is de huidige vergunde situatie vergeleken met de gekozen beleidsoptie?

Daarna volgt een overzicht van de toe- of afname van geur per kern.

De antwoorden zijn afgeleid van onderstaande indeling in het aantal geurgehinderden (receptoren) in relatie tot het geurniveau.

Links staat de indeling van Oss en rechts de indeling van Lith. Slechts de kleuren verschillen van elkaar. In deze nota worden de kleuren van Lith verder gebruikt. Het RMB heeft de kaart in beide kleurenschema's uitgebracht om een goed vergelijk mogelijk te maken.

	Bebouwde kom	
	Achtergrondbelasting	
	Geurbelasting (ouE/m³)	Geurgehinderden (%)
Goed woon- en leefklimaat	0-6	0-8
Redelijk woon- en leefklimaat	6-10	8-12
Slecht woon- en leefklimaat	>10	>12
	Buitengebied	
	Achtergrondbelasting	
	Geurbelasting (ouE/m³)	Geurgehinderden (%)
Goed woon- en leefklimaat	0-28	0-25
Redelijk woon- en leefklimaat	28-38	25-30
Slecht woon- en leefklimaat	>38	>30

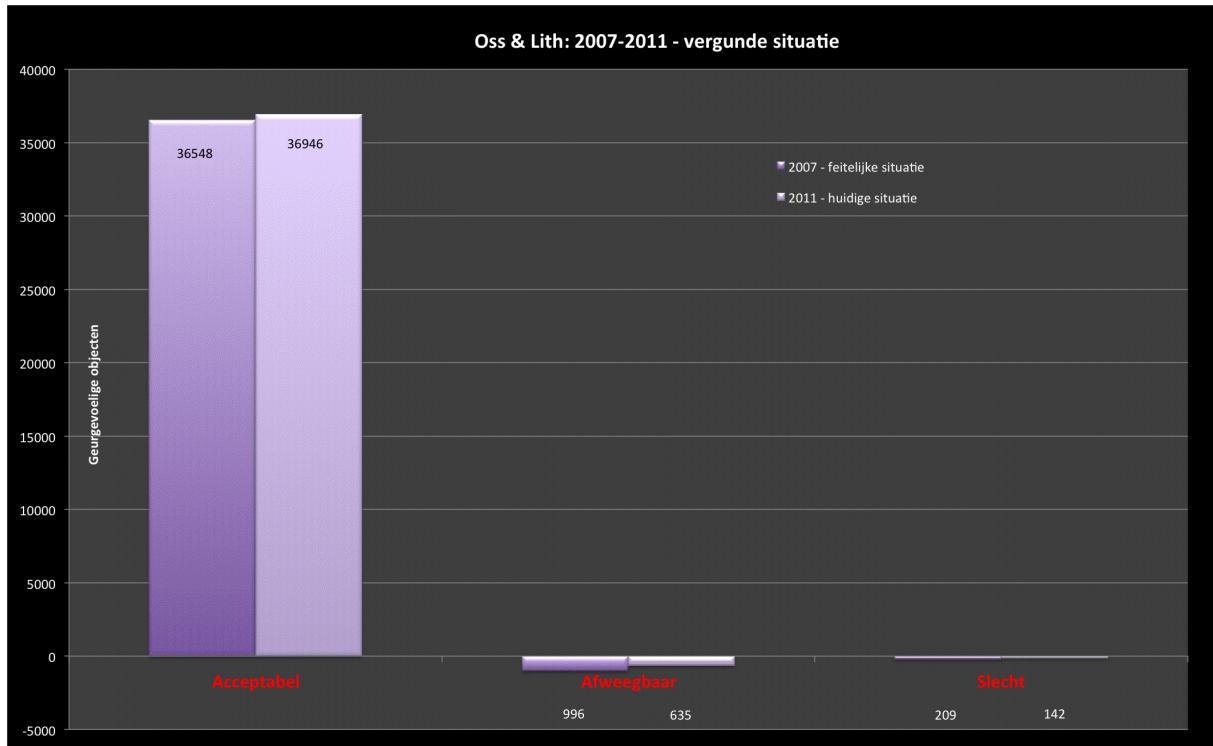
Woon/leefklimaat	Bebouwde kom	
	Achtergrondbelasting	
	Geurbelasting (ouE/m³)	Geurgehinderden (%)
Acceptabel geurniveau	0-6	0-8
Afweegbaar geurniveau	6-10	8-12
Slechte geursituatie	>10	>12
Woon/leefklimaat	Buitengebied	
	Achtergrondbelasting	
	Geurbelasting (ouE/m³)	Geurgehinderden (%)
Acceptabel geurniveau	0-28	0-25
Afweegbaar geurniveau	28-38	25-30
Slechte geursituatie	>38	>30

(Tabel: verband tussen geurimmissie en de hinderbeleving soms of vaak last in percentage geurgehinderde in een concentratiegebied. Bron SenterNovem, 2007b)

4.3 HUIDIGE SITUATIE VERSUS VERGUNDE SITUATIE 2007

Wat is de huidige vergunde situatie vergeleken met de vergunde situatie van 2007?

Vergeleken met de huidige situatie heeft er over het totale aantal receptoren (geurgevoelige objecten) over het algemeen een toename plaatsgevonden van receptoren in een acceptabel woon- en leefklimaat en een afname van het aantal receptoren in een afweegbaar- en slecht woon- en leefklimaat.

Bovenstaande figuur geeft deze ontwikkeling weer. Als we specifiek op Oss inzoomen dan zien we eenzelfde ontwikkeling:

OSS	Acceptabel	Afweegbaar	Slecht
Oss 2007 - vergunde situatie	34785	454	165
Oss 2011 - vergunde situatie	34872	417	114
Toe/afname	87	-37	-51
Verschil in %	0,25%	-8,15%	-30,91%

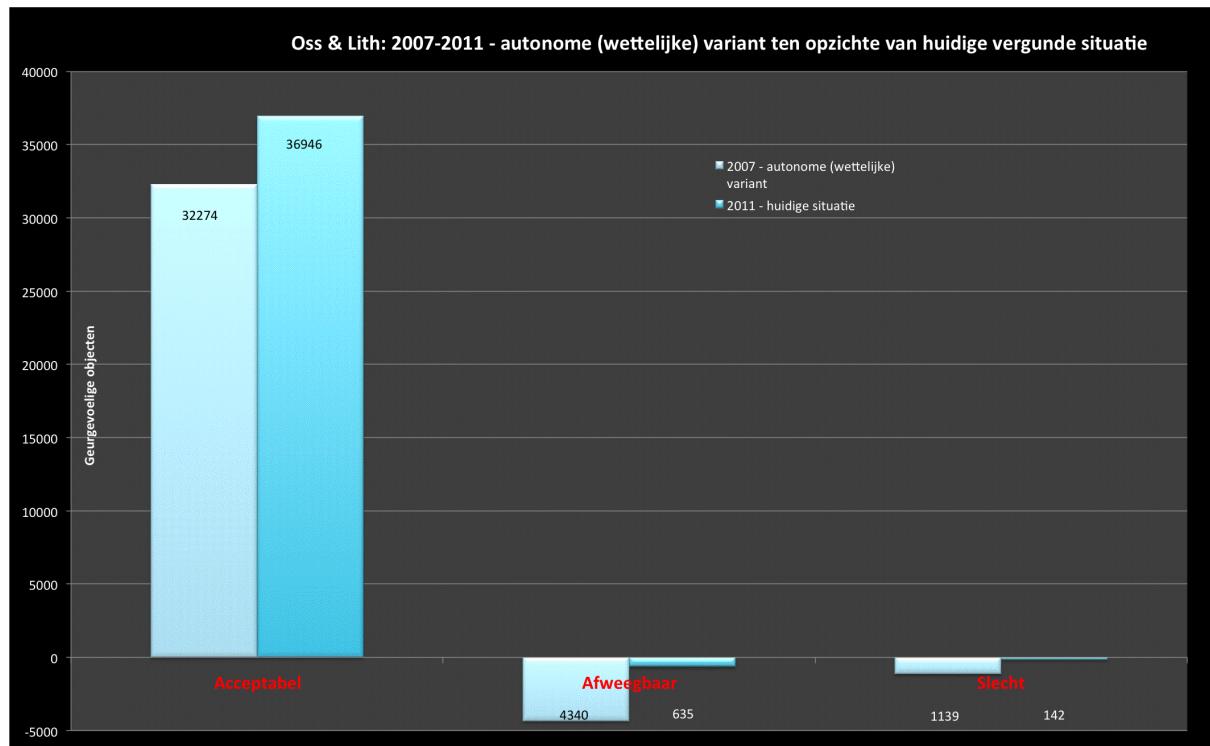
In Lith is een grotere afname van receptoren in een afweegbaar of slecht woon- en leefklimaat waargenomen. Met name in de kom van Lith en in Maren-Kessel heeft er een grote verbetering van het woon- en leefklimaat plaatsgevonden wat betreft het aspect geur.

LITH	Acceptabel	Afweegbaar	Slecht
Lith 2007 - vergunde situatie	1763	542	44
Lith 2011 - vergunde situatie	2074	218	28
Toe/afname	311	-324	-16
Verschil in %	17,64%	-59,78%	-36,36%

4.4 HUIDIGE SITUATIE VS. AUTONOME ONTWIKKELING

Wat is de huidige vergunde situatie vergeleken met de optie uit 2007 wanneer we geen gemeentelijk beleid hadden vastgesteld en de landelijke kaders hadden gevuld?

In 2007 heeft er al een afweging plaatsgevonden om niet de wettelijke normen (zie hoofdstuk 2) te hanteren, maar eigen gebiedsgericht beleid te ontwikkelen. De gegevens over de huidige vergunde situatie zijn afgezet tegen het in 2007 berekende scenario (autonome ontwikkeling). Over de gehele gemeente zien we dan de volgende ontwikkeling: een forse verbetering van het woon- en leefklimaat in de gemeente Oss en Lith.

Naast het inzetten van gemeentelijk gebiedsgericht beleid zijn ook andere ontwikkelingen in de veehouderij de oorzaak van deze verbetering. Bovenstaande grafiek geeft een gemeente breed beeld

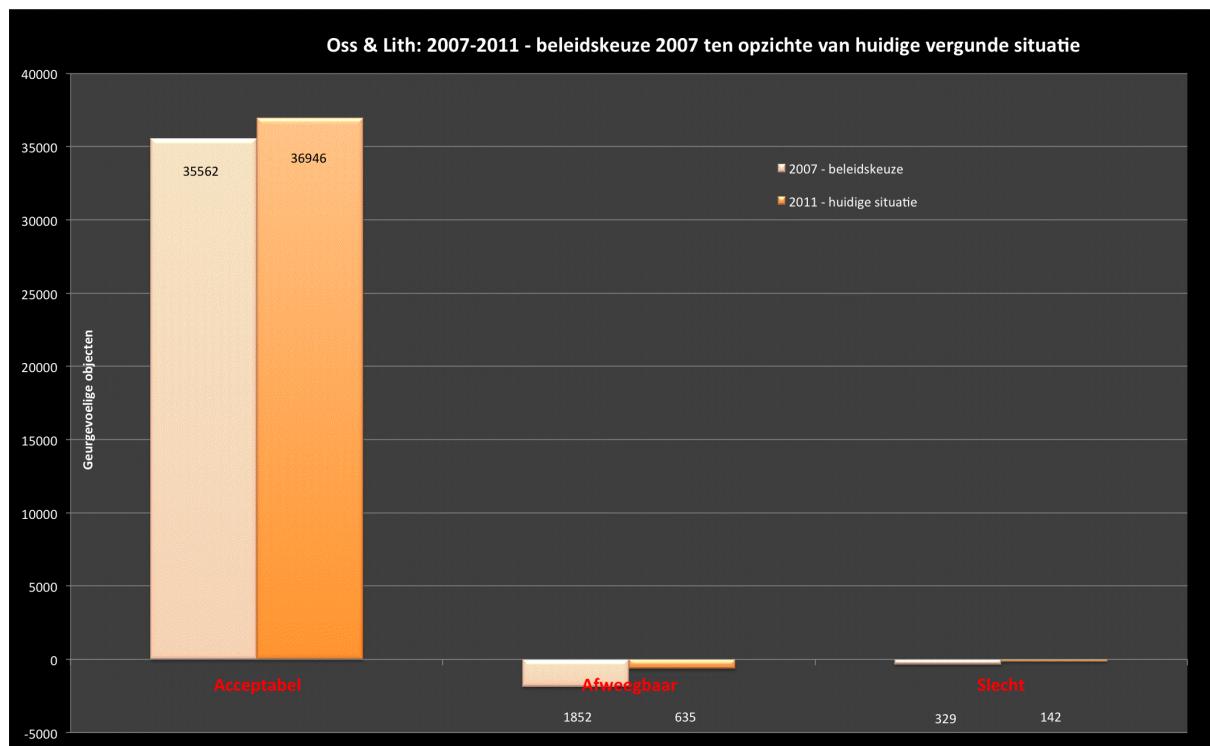
weer. Geconcludeerd kan worden dat een gemeentelijk beleid wat aansluit op de aard van het grondgebied meer sturing geeft op de geurontwikkeling op kwetsbare plaatsen dan het toepassen van de wettelijke normen. Wat dat betreft ondersteunen deze gegevens de berekeningen uit 2007.

OSS	Acceptabel	Afweegbaar	Slecht
Oss 2007 - Autonomo	31574	3316	514
Oss 2011 - feitelijke situatie	34872	417	114
Toe/afname	3298	-2899	-400
Verschil in %	10,45%	-87,42%	-77,82%
LITH	Acceptabel	Afweegbaar	Slecht
Lith 2007 - autonoom	700	1024	625
Lith 2011 - feitelijke situatie	2074	218	28
Toe/afname	1374	-806	-597
Verschil in %	196,29%	-78,71%	-95,52%

4.5 HUIDIGE SITUATIE VS. BELEIDSOPTIE

Wat is de huidige situatie vergeleken met de gekozen beleidsoptie?

Zoals in hoofdstuk 3 beschreven hebben beide gemeenten een normenset gehanteerd die op dat moment het best passend was voor het grondgebied. Met deze beleidskeuzen werd geprobeerd om een evenwicht tussen verschillende belangen te bereiken. Als we de (in 2007) berekende beleidskeuze naast de huidige situatie leggen dan zien we dat in beide gemeenten ten opzichte van de beleidskeuze nog een kleine verbetering van het woon- en leefklimaat op het gebied van geur heeft plaatsgevonden:

Opnieuw inzoomend op de beide gemeenten zien we deze ontwikkeling nader gespecificeerd. Geconcludeerd kan worden dat het aantal geurgehinderden in een slecht en afweegbaar woon- en leefklimaat meer is verminderd dan is berekend bij de beleidskeuze in 2007. Deze 'extra' verbetering

ten opzichte van de berekende beleidskeuze is waarschijnlijk toe te schrijven aan ontwikkelingen binnen de veehouderijsector.

VARIANT 2007-2011	Acceptabel	Afweegbaar	Slecht
Oss 2007 - VoorkeursVariant	33854	1265	285
Oss 2011 - feitelijke situatie	34872	417	114
Toe/afname	1018	-848	-171
Verschil in %	3,01%	-67,04%	-60%
VARIANT 2007-2011	Acceptabel	Afweegbaar	Slecht
Lith 2007 - variant 6	1718	587	44
Lith 2011 - feitelijke situatie	2074	218	28
Toe/afname	356	-369	-16
Verschil in %	20,72%	-62,86%	-36,36%

4.6 HUIDIGE SITUATIE PER KERN

Per kern is gekeken hoe de achtergrondbelasting zicht ten opzichte van 2007 heeft ontwikkeld. Dit is gedaan door per grid (handmatig) de kaarten van 2007 met de huidige situatie te vergelijken.

Onderstaande tabel geeft per kern (of een gedeelte daarvan) weer of er sprake is van een toename, een gelijkblijvend niveau of een afname van de achtergrondbelasting.

Kern	Ontwikkeling	Kern	Ontwikkeling
't Wild	Afname	Lithoijen	Afname
Berghem Noord	Afname	Macharen	Toename*
Berghem Piekenhoef	Afname	Maren-Kessel	Afname
Demen	Gelijk	Megen	Gelijk
Deursen-Dennenburg	Toename*	Neerloon	Afname
Dieden	Gelijk	Oijen	Afname
Haren Zuid-Oost	Afname	Oss Noord-West	Gelijk
Haren-Noord	Gelijk	Oss Oijense Zij Noord	Afname
Herpen-Wilgendaal	Afname	Oss-West	Gelijk
Herpen-Zuid	Gelijk	Overlangel	Afname
Huisseling	Gelijk	Ravenstein	Gelijk
Lith	Afname	Teeffelen	Afname

In Macharen en in Deursen-Dennenburg laat een kleine toename zien van de achtergrondbelasting.

Dit is als volgt te verklaren:

Macharen: Toe te schrijven aan het bedrijf aan de Hoogoordstraat 10; deze inrichting was in 2007 ten onrechte niet meegenomen in de berekening. (253 vleeskalveren is 9.007 Odour units). In de praktijk is hier sprake van een gelijk gebleven achtergrondbelasting.

Deursen-Dennenburg: De vergunde geuremissie op Deursen-Dennenburg is niet gewijzigd ten opzichte van 2007. De visuele toename is toe te schrijven aan het gebruik van een nieuwe versie van het programma V-stacks (versie 2010). In de praktijk is hier sprake van een gelijk gebleven achtergrondbelasting.

5. MILIEUBELEVINGSONDERZOEK

5.1 DEELRAPPORT INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

In 2009 heeft de GGD Bureau Gezondheid, Milieu en Veiligheid in opdracht van de Gemeente Oss een milieubelevingsonderzoek uitgevoerd als onderdeel van de vierjaarlijkse volwassenenmonitor. Hierbij is de intensieve veehouderij explicet onderzocht.

Onderzocht is hoe vaak bepaalde geur waargenomen wordt. Het valt op dat met name wegverkeer (18%), openhaarden/allesbranders (16% en buren (13%) veroorzakers zijn van regelmatige (minimaal 1 keer per week) geurwaarnemingen in de gemeente Oss. Verder valt op dat significant meer respondenten uit de dorpskernen dan uit de stad aangeven regelmatig (minimaal 1x per week) geur waar te nemen van intensieve veehouderij (11% versus 3%).

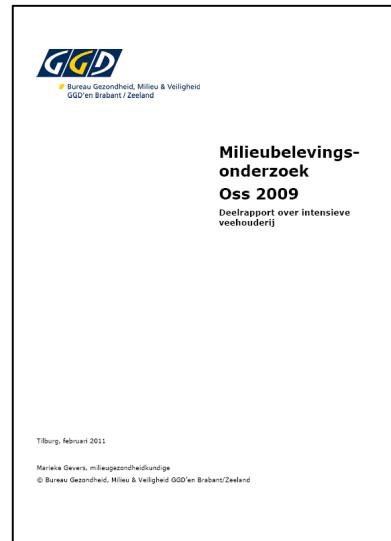
In dit milieubelevingsonderzoek is gevraagd in welke mate men gehinderd is door geur van de verschillende milieufactoren in de woonomgeving. In totaal ervaart 10% van de respondenten ernstige geurhinder door minimaal één van de onderzochte bronnen. Hierin verschilt de stad Oss en de dorpskernen niet significant van elkaar.

Respondenten blijken voornamelijk ernstige geurhinder te ervaren door wegverkeer en openhaarden/allesbranders (allebei 3%), gevolgd door de industrie, de intensieve veehouderij, buren en riolering (allemaal 2%). Het blijkt dat de inwoners van de stad Oss, ten opzichte van de inwoners van de dorpskernen, significant vaker ernstige geurhinder rapporteren van buren (3% versus 1%), maar juist significant minder vaak van intensieve veehouderij (1% versus 3%).

De bewoners van Oss is gevraagd hoe vaak men ramen sluit of gesloten houdt vanwege overlast door verschillende milieufactoren. Hierin valt op dat significant méér respondenten uit de dorpskernen dan uit de stad aangeven regelmatig (minimaal 1x per week) hun ramen te sluiten vanwege geur van intensieve veehouderijen (4% versus 0,3%)

Vervolgens is onderzocht wat de ervaren invloed is van milieufactoren op de eigen gezondheid en veiligheid. Men is het meest bezorgd over gezondheidsklachten door luchtverontreiniging (25%) gevolgd door geur en geluid (21%). In totaal is 21% van de respondenten minimaal enigszins bezorgd om intensieve veehouderij. Aan hen is vervolgens gevraagd welk type veehouderijbedrijven zij het meest bezorgd zijn. Hieruit blijkt dat respondenten vooral bezorgd zijn over bedrijven met varkens (8%), gevolgd door bedrijven met geiten (6%), kippen/kuikens (4%) en rundvee (2%). Respondenten uit de dorpskernen blijken significant vaker bezorgd te zijn over geiten (13% versus 3%) en rundvee (5% versus 1%) dan respondenten uit de stad Oss.

Aan de inwoners van Oss is gevraagd hoe vaak men in het afgelopen jaar gezondheidsklachten heeft gehad die men in verband brengt met een milieufactor in hun buurt. Geur komt op een derde plek en wordt in de dorpskernen door significant meer mensen in verband gebracht met gezondheidsklachten dan in de stad Oss (4% versus 0,9%)

5.2 KLACHTREGISTRATIE

Onderzocht is hoeveel klachten over agrarische geur zijn ingediend bij de Balie Bouwen, Milieu en Leefomgeving van de gemeente Oss van 2008 tot eind 2011. Het totaal aantal klachten bedraagt 15 waarvan er 6 terug te herleiden zijn naar het uitrijden van mest. (Mest uitrijden valt buiten de reikwijdte van het geurbeleid op grond van de Wgv). Het aantal door burgers gerapporteerde klachten is zeer laag, ook in vergelijking met de gegevens uit het milieubelevingsonderzoek. Opvallend omdat in het milieubelevingsonderzoek de bezorgdheid over gezondheidsklachten door geur 21% bedraagt.

6. DORPSRADEN

In september 2011 is in het kader van de evaluatie elke dorpsraad bezocht om betrokken burgers aan de voorkant van het proces de mogelijkheid te geven uitspraken te doen over de mate van ervaren geurhinder in de woonomgeving, de ontwikkelingen in de intensieve veehouderijsector en aanbevelingen mee te geven voor het nieuwe beleid.

Het gaat hierbij uitdrukkelijk over ervaringen en opmerkingen van de aanwezige burgers.

Hierbij zijn alle dorpsraden geraadpleegd. De wijkraden in Oss zijn in deze fase niet geraadpleegd. Dit vanwege de beschikbare tijd en logistieke overwegingen.

6.1 DORPSRAAD RAVENSTEIN

Op 30 augustus 2011 is het vigerende geurbeleid besproken in de openbare Dorpsraadvergadering.

Enkele opmerkingen:

“De stad Ravenstein heeft historisch geen verbondenheid met de agrarische sector. De redenering over de beschermingsniveaus (gerelateerd aan de mate van verbondenheid met de agrarische sector) zou niet moeten gelden voor de stad Ravenstein.” (Bevolkingsdichtheid speelt ook een rol)

“Burgers die in kleine kerken zijn gaan wonen moeten niet klagen over geuroverlast, dat is een eigen keuze geweest om daar te gaan wonen” (er kan daar meer geur verwacht worden)

“De burgers worden af en toe teveel beschermd tegen geurhinder”

“De burgers uit de stad Ravenstein ervaren geen overlast van boerengeur.”

“In het Dorpengebied zijn veel meer klachten over industriële geur dan agrarische. Jammer dat geuruitstoot van industriële bedrijven en nevenactiviteiten als mest uitrijden en mestvergisting niet meegewogen kunnen worden.”

“Een duidelijk beleid waarin precies beschreven staat over welke geuren het gaat”

6.2. DORPSRAAD LITH

Op 1 september 2011 is het vigerende geurbeleid besproken in de openbare Dorpsraadvergadering:

Enkele opmerkingen:

“Er wordt wel eens hinderlijke geur waargenomen”

“Het valt wel mee met de hinderlijke geur: de ondernemers hebben al veel maatregelen genomen om de hinderlijke geur te beperken. De ondernemers moeten niet steeds opnieuw met kosten opgezadeld worden. Wonen in het buitengebied is inherent aan mogelijke agrarische geur. Regelgeving moet niet te ver doorslaan.”

“Geurhinder wordt waargenomen rondom 't Wild, omgeving Platerstraat en omgeving Waterzuiveringsinstallatie.”

“Het huidige beleid is niet ten nadele voor de ondernemers en burgers van Lith.”

“Het gebied heeft een grote verbondenheid met de agrarische sector.”

“Burgers worden afdoende beschermd tegen geurhinder.”

6.3 DORPSRAAD HERPEN

Op 6 september 2011 is het vigerende geurbeleid besproken in de openbare Dorpsraadvergadering.

Enkele opmerkingen:

“De kippenboerderij, varkenshouderij en het landbouwbedrijf in de Koolwijk zorgen samen voor een hinderlijke geur.”

“De laatste periode neemt de stank in Neerloon toe. Waarschijnlijk heeft dat te maken met de uitbreiding van stallen.”

“Burgers worden niet afdoende beschermd tegen geurhinder en andere risico’s vanuit de veehouderij. Op dit ogenblik zijn de bedrijven tot een maximum gegroeid wat te merken is aan de toegenomen geur.”

“De gebieden zijn te klein voor de grote agrarische bedrijven.”

“Van de A50 wordt meer geurhinder ondervonden dan van de dichtbij gelegen agrarische bedrijven.”

“Uit bittere noodzaak breiden bedrijven zich uit. Het zou jammer zijn als deze bedrijven verdwijnen.”

“De burgers ervaren dat bedrijven te groot worden.”

“De grenzen van grootschaligheid zijn bereikt, ook ten gevolge van de Q-koorts”

6.4 DORPSRAAD BERGHEM

Op 8 september 2011 is het vigerende geurbeleid besproken in de openbare Dorpsraadvergadering.

Enkele opmerkingen:

“Er wordt geur waargenomen vanuit de CHV kant, dat is industriële geur.”

“Er is een grote verbondenheid met de agrarische sector: dit weekend wordt de varkenshouderij in het licht gezet.”

“De agrarische sector is aan het terugtrekken, een duidelijk beeld in vergelijking met tien jaar geleden.”

“bescherming van burgers tegen geurhinder is niet altijd voldoende geweest.”

“We hebben meer last van industriële geur.”

“Als je de Broekstraat inrijdt, dan stinkt het al.”

“Uitbreiden van agrarische bedrijven mag, dan komen er in elk geval geen appartementen.”

6.5 DORPSRAAD MEGEN, HAREN, MACHAREN

Op 12 september 2011 is het vigerende geurbeleid besproken in de openbare Dorpsraadvergadering.

Enkele opmerkingen:

“Soms wordt er een enorme stank waargenomen.; luchtwassers zijn hier mogelijk debet aan. De handhaving van het in werking hebben van deze apparaten moet goed door de gemeente worden gedaan.”

“Geur is inherent aan het wonen buitenaf, aan het wonen in een dorp.”

“Het is raar dat er gebouwd wordt in Megen-Zuid en dat er daarom de norm wordt aangepast.”

“Men heeft nooit ervaren dat men beschermd werd tegen geurhinder.”

“Niet teveel ‘geforceerde afwijkingen’ (ruimtelijke plannen → normafwijkingen)

“In het nieuwe beleid moet er sneller besloten kunnen worden.”

“Stel de normen zo vast dat de gezondheid van de burgers niet in het geding is.”

“Probeer zo objectief mogelijke parameters te maken in het beleid, want geur is subjectief.”

6.6 CONCLUSIES DORPSRADEN

Gerealiseerd moet worden dat de bovenstaande uitspraken in de dorpsraadvergaderingen niet een representatief beeld geeft voor alle inwoners van het dorpsraadgebied. De opmerkingen worden uitgesproken door de dorpsraadleden en de op de vergadering aanwezige inwoners.

Globaal kan echter wel gesteld worden dat de burgers van de gemeente Oss vinden dat de veehouderijsector hoort bij het wonen en leven in de gemeente. Er zijn echter wel zorgen bij uitbreidingen in en direct rondom kernen ten gevolge van mogelijke gezondheidsrisico's zoals Q-koorts. De dorpsraden vinden dat de veehouderijsector levensvatbaar moet blijven maar rekenschap moet houden met de omgeving waar zij zich in bevinden. De aanwezigen vinden dat men in een kleine kern meer geur mag verwachten dan in een grotere kern of stad.

In vrijwel elke dorpsraad wordt naast agrarische geur ook de hinder afkomstig van industriële inrichtingen aangehaald. Op grond van de dorpsraadvergaderingen kan men de conclusie trekken dat de hinder afkomstig van industriële inrichtingen meerleeft dan de agrarische geurhinder. Uit het Milieubelevingsonderzoek 2009 blijkt dat er geen significant verschil is in de mate van hinderbeleving tussen deze twee aspecten.

Op basis van de reacties uit de dorpsraden mag worden aangenomen dat de huidige systematiek van gebiedstypering en normering door de dorpsraden verdedigbaar wordt geacht. De dorpsraad Lith spreekt haar zorg uit over de verschillende aanpak in Lith ten opzichte van Oss.

7. INTERNE GEBRUIKERS

7.1 OPZET ENQUETE

Er is een enquête gehouden onder de interne gebruikers van de geurverordeningen. Onder de gebruikers worden verstaan: de medewerkers van de afdelingen SROL, SSO, SLWE, PBWM, PH, PV en Vastgoed.

De vragen gingen in op de ervaringen in het gebruik en toepassingen van de instrumenten op grond van inhoud en bruikbaarheid. Ook is gevraagd welke verbeterpunten meegevlogen moeten worden in het nieuwe beleid. Door de omvang van de doelgroep en de respons zijn de resultaten enkel kwalitatief te interpreteren.

7.2 RESULTATEN

7.2.1 Geurnormering

De gebiedsgerichte geurnormering in Oss wordt door meer dan de helft van de respondenten als goed passend ervaren. Enkele citaten:

- *“er is een goede balans tussen agrarisch ondernemen in het buitengebied en een aanvaardbaar woonmilieu voor de kerken of stad”*
- *“Er is sprake van verschillende woonmilieus die verschillende normen rechtvaardigen. Zo kan bijvoorbeeld in kleine kerken meer agrarische geur zijn omdat daar van oudsher al sprake van is en ook omdat de bedrijven die de geur produceren op zich ook bijdragen aan het karakter en de kwaliteit van het gebied.”*
- *“Verschil tussen stad (stedelijke norm) en dorp is te groot”*

Over de gebiedsgerichte geurnormering in Lith wordt overwegend neutraal geantwoord:

- *“In Lith zijn van oorsprong veel agrarische bedrijven, deze hebben ook recht op bescherming.”*
- *“Ook in de voormalige gemeente Lith is sprake van verschillende woonmilieus, buitengebied, kleine kerken als 't Wild en een wat grotere kern als Lith.”*
- *“Behoudt van mogelijkheden en tracht beperkingen te beperken.”*

7.2.2 Vaste afstanden

Over de halvering van de vaste afstanden wordt wisselend gereageerd. Zowel in Oss als voor Lith.

Terwijl in Oss overwegend positief wordt gereageerd, neigt dit in Lith naar de negatieve kant.

Het halveren van de afstanden is in eerste instantie bedoeld voor het mogelijk maken van een gewenste ruimtelijke ontwikkeling, daarmee wordt de feitelijke hinder niet beïnvloed. De mogelijkheden voor herbestemming worden wel vergroot. Enkele malen wordt de scheefheid tussen de Wgv en het Besluit Landbouw aangehaald als beperkende factor voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Enkele citaten over de vaste afstanden:

- *“Het haalt het slot van sommige plaatsen waardoor ruimtelijke ontwikkelingen die bijdragen aan de leefbaarheid weer mogelijk worden. Zo lang er niemand 'gedwongen' wordt om op die kortere afstanden te gaan wonen is het een vrijwillige keuze. Wanneer op kortere afstanden alleen goedkope sociale huur gerealiseerd zou worden zou dat bijvoorbeeld een andere situatie zijn, maar in de regel is sprake van duurdere woningen waar mensen zelf bewust voor kiezen.”*

- “het halveren van de afstand lijkt winst voor de feitelijke ontwikkeling van de woningbouw maar de feitelijke overlast voor de burgers kan daardoor wel erger worden.”
- “Mee eens, binnen deze gebieden moeten er mogelijkheden zijn voor herbestemming.”
- Lith: “Er zouden, net als voor Oss, ook gebieden aangewezen moeten worden waar de halvering geldt. En de halvering zou ook voor (voormalige) agrarische bedrijfswoningen moeten gelden.”

7.2.3 Werkbaarheid

Over de werkbaarheid van het Osse en Lithse geurbeleid wordt aangegeven dat het beleid “*ingewikkeld*” is, maar dat het “*begrijpelijk is opgesteld*”. Aangegeven wordt dat er “*uitsluitend mee te werken is na een peperduur advies van het RMB*”

7.2.4 Kaartmateriaal

Over de inhoudelijke informatie en het detailniveau die het kaartmateriaal weergeeft wordt overwegend aangegeven dat dit voldoende is. Toch worden er enkele verbeterpunten opgemerkt:

- “*De straatnamen en huisnummers zijn niet weergegeven*”
- “*Er wordt geen zekerheid geboden over de precieze grootte van veel contouren*”
- “*De geurcontouren kunnen gedetailleerder/duidelijker*”
- “*De pdf-versies hebben niet altijd de gewenste resolutie, bij inzoomen wordt het gauw korrelig.*”
- “*Het kaartmateriaal moet beter toegankelijk worden.*”
- “*Zou mooi zijn als de kaarten helemaal geïntegreerd kunnen worden in Flexiweb of ruimtelijkeplannen-oss.nl*”

7.2.5 Ruimtelijke ordening

Op de vraag of geur een rol speelt bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt door vrijwel alle respondenten aangegeven dat dit regelmatig een rol speelt. Veel van de respondenten sommen de projecten op waarbij geur overduidelijk een rol heeft gespeeld: Megen-Zuid, Groenstraat Haren, Marsna Casella etc.

7.2.6 Verbeterpunten

Naast de technische verbeterpunten zoals genoemd onder 8.2.4 zijn er diverse inhoudelijke verbeterpunten genoemd. Hieronder volgt een opsomming:

- “*Alles gelijk trekken (alles op dezelfde wijze benaderen in Oss en Lith) en aandacht geurnorm voor recreatiegebieden als de Lithse Ham en Herperduin.*”
- “*Er moet eenduidigheid komen en een begrijpelijke afstemming met landelijke wetgeving.*”
- “*Het zou fijn zijn voor de ruimtelijke ordening als direct duidelijk is of een ruimtelijke ontwikkeling wordt belemmerd door een geurcontour of niet zonder berekeningen van het RMB.*”
- “*De kernen in Lith moeten meer ruimte krijgen.*”
- “*Beleid met betrekking tot de vraag wat wel en niet geurgevoelig is.*”

8. AGRARISCHE SECTOR

8.1 EVALUATIE ZLTO

Op 22 juni 2011 heeft er een evaluatiegesprek plaatsgevonden met het bestuur van de ZLTO.

De belangrijkste ervaringen van het ZLTO met de huidige verordeningen in de gemeente Oss/Lith:

- ZLTO heeft de indruk dat de ontwikkelmogelijkheden van veehouderijen beperkter zijn dan voor de Wgv;
- De wijze waarop de Osse verordening is opgesteld (aard van het gebied bepalen → groeimodel → normstelling) is billijk. Dit geldt ook voor de normen;
- ZLTO denkt dat met name door marktwerking de geurbelasting op het gebied is verminderd ten opzichte van 2007.

Als aanbeveling geeft het ZLTO de volgende punten aan:

- het groeimodel van 750 zeugen gesloten zoals dat in Oss is toegepast is geen realistisch groeimodel. Vanwege marktwerking en bijvoorbeeld het Besluit Ammoniakemissie Huisvesting Veehouderij zal deze collectieve groei niet behaald gaan worden. De ZLTO heeft de voorkeur voor een groeimodel zoals dat in Lith is toegepast: per gebiedstype kijken hoeveel percentuele groei dan wel krimp verwacht wordt. Het Lithse groeimodel is destijds overeengekomen na overleg met het adviesbureau, Gemeente Lith en ZLTO. Dit naar tevredenheid van ZLTO.
- ZLTO geeft aan dat rekening gehouden moet worden met belangrijke data die spelen rondom de bedrijfsontwikkelplannen (BOP's) 1 juli 2012 is zo'n belangrijke datum. Wanneer er na deze datum geen maatregelen zijn uitgevoerd betekent dit dat het bedrijf beëindigd zal worden. Dit heeft invloed op de geuremissie.
- ZLTO pleit voor een gelijke balans in normstelling: ruimtelijke plannen mogen niet per definitie zwaarder wegen dan die van de individuele ondernemer. Niet meten met 2 maten.
- ZLTO is van mening dat het regelmatig (jaarlijks of halfjaarlijks) updaten van de geurverordening wenselijk is. Zo is er altijd een actueel overzicht van de geurbelasting en groeimogelijkheden.

8.2 ENQUÊTE ADVIESBUREAUS

In juli 2011 zijn 7 grote adviesbureaus benaderd die regelmatig, in opdracht van een veehouderij via een vergunningsaanvraag in aanraking komen met de geurverordeningen van Oss en Lith.

De bureaus zijn telefonisch benaderd, de vragen zijn vervolgens per mail naar het adviesbureau gestuurd en er is een afspraak gemaakt na een week om terug te bellen om de vragen door te spreken. Doel van deze enquête is om de ervaringen (inhoudelijk en procesmatig) en verbeterpunten van deze gebruikersgroep te inventariseren. Het betreft dus kwalitatieve en subjectieve ervaringen van het adviesbureau afzonderlijk. De bereidheid om de vragen te beantwoorden en de gemeente telefonisch daarover te woord te staan was groot. In veel gevallen waren de antwoorden vooraf met andere collega's binnen het bureau afgestemd.

De adviesbureaus geven allemaal aan dat de geurverordening geen twistpunt is. Het is een vastgesteld document en nemen deze zoals deze is. Men is te spreken over de duidelijke gebiedstypering van de verordening van Oss. Ook zijn er een aantal ervaringen en verbeterpunten omtrent de inhoud, het kaartmateriaal en diens digitale ontsluiting aangegeven in de gesprekken. Hieronder volgt een korte weergave van de aangegeven ervaringen van de adviesbureaus.

8.2.1 Inhoudelijke punten

- De gebiedstypen zijn goed benoemd en begrensd op de kaart in de bijlage (Oss)
- De normering van de kerken zijn streng en hebben hun invloed ver in het buitengebied op de uitbreidingsmogelijkheden van veehouderijen, dit geldt zowel voor Oss als Lith;
- Oss maakt onderscheid tussen grote en kleine dorpskerken. Lith niet. Dit zou wel wenselijk zijn.
- Er wordt geen onderscheid gemaakt in verschillende typen extensivering gebied.
- De omschrijving van artikel 4 en 5 van de Verordening Geurhinder en Veehouderij Oss 2008 mag duidelijker.
- Het bijhouden en beschikbaar stellen van een lijst met daarop de niet-geurgevoelige burgerwoningen (RvR/BIO-woningen/VAB's)

8.2.2 Kaartmateriaal

- Lokalisatie is niet mogelijk vanwege het ontbreken van de plaats- en straatnamen op het kaartmateriaal
- Kleurschakering ligt dicht bij elkaar, dat is foutgevoelig.

8.2.3 Digitale ontsluiting

- Kaarten zijn moeilijk te vinden: ervoor zorgen dat de geurverordening ook vindbaar is via de zoekfunctie van oss.nl
- Ontsluiting in andere formaten: .shp (Shapefile) om ook kadastrale kaarten eronder te kunnen leggen (lokalisatie middels plaats/straatnamen)
- Kaartmateriaal via ruimtelijkplannen.nl beschikbaar.

9. BRABANTSE MILIEU FEDERATIE

Datum overleg: 6 april 2012

Aanwezig: Geert Verstegen (BMF), Wim Verbruggen (BMF), Merijn Broeders (gemeente Oss) en Henk Ullensbroeck (ARCADIS)

Samenvatting visie BMF

De BMF is eerder betrokken geweest bij het opstellen van de gemeentelijke geurverordening en zal vanuit die betrokkenheid ook inbreng leveren bij de evaluatie en de integratie van de geurgebiedsvisies. De BMF vindt het goed dat de ontwikkelingen en ervaringen worden geëvalueerd. Aandachtspunt hierbij is wel dat er in de geurgebiedsvisies uit 2008 gebruik is gemaakt van een indeling van de geurbelasting in drie categorieën (acceptabel – afweegbaar – slecht), die te grof is en onvoldoende recht doet aan het feit dat er ook binnen de gebruikte classificaties “acceptabel” of “afweegbaar” sprake kan zijn van ernstige geurhinder die hoger is dan wenselijk. Zie bijvoorbeeld de advisering van de GGD en VROM richtlijn hierover. Het is begrijpelijk dat deze indeling ook is gehanteerd in de evaluatie over de periode 2008 -2012, maar bij de integratie van de geurgebiedsvisies zal een meer gedifferentieerde methodiek moeten worden gehanteerd.

Bij die integratie is het van belang om vooraf goed te formuleren wat de doelen en gewenste ontwikkelingen zijn (milieu, veehouderij, andere ruimtelijke ontwikkelingen), om van daaruit de inzet van het instrumentarium die de Wgv biedt in te zetten om die doelen te bereiken en de gewenste ontwikkelingen te faciliteren. Het gaat daarbij dus niet alleen om geurhinder uit stallen, maar ook bijvoorbeeld om de gewenste ontwikkeling van de veehouderij en de ontwikkeling van het buitengebied. De Wgv biedt daarvoor een effectief instrumentarium.

Daar waar in het verleden de nadruk vooral lag op het onderzoeken en vergelijken van normen die van belang zijn voor de vergunningverlening (de zogenaamde voorgrondnormen), dient er ook aandacht te worden besteed aan het vastleggen van streefwaarden c.q. maximum waarden m.b.t. de totale geurbelasting uit stallen (de zogenaamde achtergrondbelasting). Zodat dergelijke streef- en toetswaarden ook gebruikt kunnen worden in de ruimtelijke ordening, zoals het beoordelen van initiatieven en het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen. De BMF kan zich goed vinden in de aanpak om bij de integratie van de geurgebiedsvisies de raad explicet keuzen voor te leggen t.a.v. het vastleggen van dergelijke streef- en toetswaarden, naast het vaststellen van een nieuwe set van normen m.b.t. de voorgrondbelasting.

Tenslotte is het van belang uit te gaan van een kwalitatief goede set met betrekking tot de aanwezigheid en omvang van de veehouderijen, woningen en andere kwetsbare objecten. Ten opzichte van de situatie in 2008 zijn hierbij belangrijke verbeteringen te bereiken.

Vervolg

Door Merijn Broeders is toegelicht hoe er de afgelopen tijd gewerkt is aan een update en verbetering van de gegevens, o.a. op basis van dossieronderzoek en een koppeling van gegevens van vergunningen aan gegevens uit de bestemmingsplannen buitengebied. Ook geeft Merijn een toelichting op de planning. Naar verwachting zal de concept gebiedsvisie / verordening net voor de zomervakantie 2012 door het college van B&W worden vrijgegeven voor inspraak en wordt de verordening in het najaar

van 2012 ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Henk Ullensbroeck heeft toegelicht dat er ook een relatie ligt met het actualiseren van het bestemmingsplan buitengebied Lith en het uit te voeren milieuonderzoek (planMER) daarbij.

10. CONCLUSIE & AANBEVELINGEN

10.1 GEURSITUATIE 2011 VS. 2007

Het woon- en leefklimaat heeft sinds 2007 een ontwikkeling doorgemaakt waarbij het aantal geurgehinderden in een slecht of afweegbaar woon- en leefklimaat is afgangen. Hiermee voldoet het huidige geurbeleid van beide gemeenten aan de doelstelling om nieuwe geurgehinderden zoveel als mogelijk te voorkomen. Naast het ingezette beleid zijn er van tal van andere ontwikkelingen die een dergelijke ontwikkeling van de veehouderijsector mede veroorzaken.

ZLTO geeft aan dat deze vermindering van geuruitstoot ook toe te schrijven is aan marktwerking en dat de geuremissie naar verwachting door nieuwe maatregelen en marktwerking nog verder af zal nemen. (zie hoofdstuk 8).

10.2 SYSTEMATIEK

Gesteld kan worden dat de eenduidige wijze van gebiedstypering en uitgangspunten waarmee de gemeente Oss de huidige verordening heeft opgesteld de voorkeur heeft. Het uitgangspunt dat een grotere kern aan minder geur kan worden blootgesteld dan een kleinere kern waar de verwevenheid met de agrarische sector groter is en de concentratie van burgers lager is, is te handhaven.

ZLTO, de adviesbureaus, de dorpsraden en de interne gebruikers vinden de wijze waarop de normering tot stand is gekomen billijk en uitlegbaar. Dat de ene partij minder strenge of juist strengere normen wenst is het logische gevolg van de afweging die gemaakt is tussen deze belangen. Het wettelijk kader en het beleid blijft ingewikkeld en wordt ook zo ervaren. Verdergaande eenduidigheid en transparantie waar mogelijk is dan ook wenselijk.

Het heeft de voorkeur om in de integratie uit te gaan van een normscenario waarbij het gehele gemeentelijk grondgebied gebiedsgericht en gelijk wordt benaderd.

Bedrijventerreinen en recreatieve gebieden

Bij het opstellen van het nieuwe beleid wordt aanbevolen om aandacht te hebben voor de normering van recreatieve gebieden en bedrijventerreinen. Moet er voor deze gebieden (met hun specifieke geurvoelige objecten) aparte normen worden vastgesteld?

Groeimodel

Een andere aanbeveling heeft betrekking op het groeimodel: het heeft de voorkeur uit te gaan van een realistischer groeimodel zoals dat in Lith is gebruikt. In de veehouderijsector zijn tal van ontwikkelingen gaande die de groei dan wel krimp tot gevolg hebben. Het uitgaan van een fictief worst-case scenario (zoals nu in Oss) is daarom ook niet meer houdbaar. Dit is immers een scenario waarvan men kan onderbouwen dat dit niet bewaarheid kan worden.

Vaste afstanden

In het beleid van Oss en Lith worden voor dieren zonder geuremissiefactor de vaste afstanden voor verschillende gebieden gehalveerd. Bij de integratie van het beleid moet opnieuw een standpunt ingenomen worden of dat deze halvering nog steeds nodig en wenselijk is. Daarbij moet rekening

gehouden worden dat inmiddels de beleidslijn BIO-gebieden is ingetrokken. Binnen deze gebieden zijn de vaste afstanden gehalveerd in Oss gehalveerd.

Reconstructieplannen

De meest recente ontwikkeling is het voornemen van de provincie om de Reconstructieplannen in te trekken om de Verordening Ruimte te handhaven. De zonering die in de geurverordening gebruikt wordt is rechtstreeks afkomstig van de provinciale zonering uit de Reconstructieplannen. In de integratie moet onderzocht worden welke gevolgen deze ontwikkeling heeft voor de geurverordening.

10.3 VEEHOUDERIJ & BURGERS

Naar aanleiding van de raadpleging van de dorpsraden en het deelrapport Intensieve Veehouderij van het Milieubelevingsonderzoek kan worden geconcludeerd dat agrarische activiteiten horen bij het leven en werken in de gemeente Oss, in de dorpskernen meer dan in de stad Oss.

Een klein percentage van de burgers ervaart ernstige hinder ten gevolge van agrarische geur. Echter ongeveer een vijfde deel van de burgers is bezorgd over gezondheidsklachten die het gevolg zijn van geur en de intensieve veehouderij.

Voorzichtig kan worden gesteld dat meer intensieve veehouderij op korte afstand van de kernen in de regel niet wenselijk is, maar dat de veehouderijsector niet onnodig beperkt dient te worden. De levensvatbaarheid van de bedrijven en het toepassen van moderne duurzame technieken die de overlast en risico's beperken zijn aandachtspunten om de veehouderij in Oss duurzaam te behouden. Over de huidige balans tussen bescherming van de burger en het niet onnodig beperken van de veehouderij wordt overwegend neutraal geantwoord. Afstemming met aanpalende regelgeving en beleid dient zoveel mogelijk te worden gezocht.

10.4 RUIMTELijke ONTWIKKELINGEN

Sinds 2008 is er op het gebied van de omgekeerde werking jurisprudentie ontstaan over het beoordelen van het woon- en leefklimaat. Voor het bepalen van het woon- en leefklimaat is ook de achtergrondconcentratie (cumulatie van bronnen) van belang. Vanuit de ruimtelijke ordening is behoefte aan snel inzicht of een geprojecteerd plan op basis van geur haalbaar is.

In het huidige beleid zijn voor diverse inbreidingslocaties andere normen vastgelegd. Door jurisprudentie (onder andere zaak Laarbeek) lijken er meer mogelijkheden om gewenste inbreidingsplannen te realiseren zonder aangepaste norm vast te stellen mits er een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse is. Onderzocht moet worden of de zaak Laarbeek voldoende ruimte biedt om gewenste inbreidingsplannen te realiseren terwijl de geldende norm voor deze kern gehandhaafd blijft.

Sinds 2008 is de vraag of een object nu wel of niet geurgevoelig is regelmatig bediscussieerd. Aan de definitie 'geurgevoelig object' ligt inmiddels meer jurisprudentie ten grondslag en is er meer duidelijkheid welke ruimte er is met betrekking tot het betitelen van een object als geurgevoelig. Ondanks het ontstaan van meer jurisprudentie is er nog regelmatig discussie over de vraag of een

object nu wel of niet geurgevoelig is. In de integratie van de geurgebiedsvisies kan onderzocht worden hoe deze jurisprudentie en een heldere vertaling daarvan in het beleid een plaats kan krijgen.

10.5 ACTUALISATIE

Het gebruikte kaartmateriaal is aan veroudering onderhevig. De huidige kaarten dateren van 2008 en zijn door mutaties niet meer representatief voor de huidige situatie. Hierdoor zijn er kostbare individuele geuronderzoeken nodig per vergunningsaanvraag of ruimtelijk ontwikkelplan.

Een verzoek vanuit zowel de agrarische sector (adviesbureaus en ZLTO) als de interne gebruikers is om de kaart regelmatig te updaten.

De aanbeveling vanuit deze evaluatie is om te onderzoeken of het regelmatig updaten van het kaartmateriaal een verbetering van de werkbaarheid met zich mee brengt en zorgt voor een vermindering van de kosten voor individuele geuronderzoeken.

10.6 BRUIKBAARHEID EN (DIGITALE) ONTSLUITING

Uit de evaluatie worden tal van aanbevelingen gegeven voor het beter ontsluiten van de beschikbare informatie en verbeteringen ten behoeve van de bruikbaarheid.

Het is goed om tijdens het integreren van het beleid én daarna, oog te hebben voor deze aanbevelingen om het beleid ook zo effectief mogelijk toe te kunnen passen.

10.7 AGRARISCH/INDUSTRIEEL/PARTICULIER GEURBELEID?

Het onderscheid tussen agrarische geurhinder, industriële geurhinder en geurhinder ten gevolge van particulieren (open haarden/allesbranders) is voor burgers in de woon- en leefomgeving vaak moeilijk te maken. Meer dan eens wordt gevraagd of er geen integraal geurbeleid vanuit de gemeente kan worden opgesteld. Hoewel wenselijk, is dit helaas niet mogelijk vanwege de verschillende wettelijke kaders (Wgv/NeR etc.) en de daarbij horende methodieken. Hierop hebben we als gemeente geen invloed.

10.8 VOORSTEL DOELSTELLINGEN

De doelstellingen van de gemeente Lith en Oss wijken slechts in formulering van elkaar af. Inhoudelijk worden dezelfde doelen nagestreefd. Op basis van deze evaluatie en de huidige doelstellingen worden onderstaande doelstellingen voorgesteld. Samen met de aandachts- en verbeterpunten dienen deze doelstellingen als basis voor het te integreren beleid.

1. BURGER & MILIEU:

“Het geurbeleid streeft naar het handhaven van het huidige niveau van agrarische geur, het voorkomen van nieuwe situaties van ernstige geurhinder en waar mogelijk een afname van het aantal geurgehinderden”.

2. VEEHOUDERIJ:

“Het geurbeleid beperkt de veehouderijen niet onnodig en stimuleert de toepassing van de best beschikbare technieken”.

3. RUIMTELIJKE ORDENING:

“Het geurbeleid maakt gewenste en concrete woningbouwplannen mogelijk, mits er een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse geldt”.

4. INTEGRAAL BELEID:

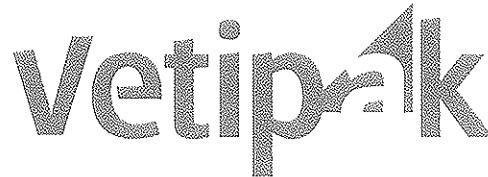
“Het geurbeleid betrekt en sluit zoveel als mogelijk aan bij bestaand beleid en regelgeving”.

BIJLAGE 12 Inspraakreacties en advies GGD

GEMEENTE OSS	
Codena:	1.023.51
Corr.nr.	468856
Datum	3 OKT 2012
Verblijfpt.	Sluwe
Bestuurder	VS:30
Kopie	T R S 1 2 3 4 5 4P

Vetipak B.V.
Mehirweg 15
5342 LS Oss
Tel.: +31 (0)412 45 5815
Fax.: +31 (0)412 45 69 71

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Oss
T.a.v. M. Broeders
Postbus 5
5340 BA OSS

Oss, 3 oktober 2012

Onderwerp: Zienswijzen concept-verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013

Geacht college,

Onze zienswijzen hebben betrekking op de concept-verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013 en de agrarische geurgebiedsvisie 2013 die tot en met 3 oktober 2012 ter inzage liggen.

Algemeen

Vetipak Oss heeft haar hoofdkantoor sinds 2011 gevestigd op bedrijventerrein Vorstengrafdonk. Geuroverlast heeft directe gevolgen voor onze bedrijfsvoering. Vetipak Oss verpakt diverse voedingsmiddelen in diverse verpakkingsmaterialen. Voedingsmiddelen en met name de producten met chocolade zijn erg gevoelig voor geur. Ook kartonnen verpakkingsmiddelen kunnen geur overnemen. Door geuroverlast bestaat de kans dat wij de productie moeten stilleggen. Daarnaast maken wij ons zorgen over de impact van de aanwezigheid van geur op onze klanten. Ook onze klanten zijn zich bewust van het feit dat voedingsmiddelen en verpakkingsmateriaal geur kan overnemen. Wij verwachten dan ook dat geuroverlast een negatieve invloed heeft op de besluitvorming van onze klanten en zijn bang dat ze hierdoor vaker kiezen voor de concurrent. Dit is de reden dat Vetipak Oss alle ontwikkelingen op gebied van geur op haar industrieterrein volgt en de reden van deze zienswize.

Gemeente Oss heeft aangegeven dat haar college op 14 augustus heeft ingestemd met de concept-geurgebiedsvisie 2013 en de bijbehorende concept-verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013 en concept-beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder gemeente Oss 2013. De concept-verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013 en de agrarische geurgebiedsvisie 2013 zijn door Vetipak Oss B.V. bekeken en we willen daar de volgende kanttekeningen bij plaatsen.

In paragraaf 5.3.5. van de geurbeleidsvisie 2013 is het volgende opgenomen:

Voor bedrijventerreinen geldt de norm van 8,0 Ou, in overweging nemende dat:

- de hoogste norm voor permanente bewoning 6,0 Ou bedraagt (woonkern met IV);
- er minder permanent verblijf op een bedrijventerrein plaatsvindt;
- de normaanpassing alleen geldt voor bedrijventerrein Het Wargaren (3,0 wordt 8,0 Ou) en Maasstraat West (6,0 wordt 8,0 Ou).

Vetipak

Vetipak B.V.
Menhirweg 15
5342 LS Oss
Tel.: +31 (0)412 45 5815
Fax.: +31 (0)412 45 69 71

Vervolgens wordt voor het industrieterrein Vorstengrafdonk waar Vetipak Oss B.V. gevestigd is aangegeven dat gekozen moet worden voor een hogere norm namelijk minimaal 12,0 Ou. Daarbij wordt onder andere aangegeven dat

- de feitelijke geurbelasting voor de aanwezige bedrijven op het bedrijventerrein op het huidige niveau blijft;
- de bestaande ontwikkelingsmogelijkheden op het bedrijventerrein Vorstengrafdonk behouden blijft, zowel voor de bestaande bedrijven als voor de zogenaamde geprojecteerde bedrijvigheid;

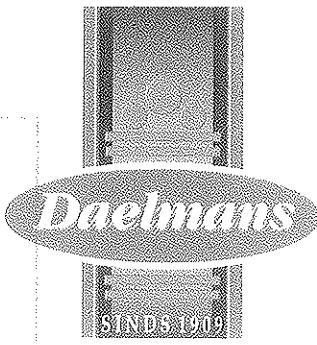
Ons bezwaar is gebaseerd op de volgende punten:

1. Gezien de gevoeligheid voor geur van onze activiteiten maken wij ons zorgen over de toename van de norm van 8,0 Ou naar **minimaal** 12 Ou.
2. Tevens vragen wij ons af wat **minimaal** 12 Ou betekent voor de toekomst. Dit biedt ruimte voor het vaststellen van een nog hogere norm.
3. Daarnaast vinden wij dat de voorliggende documenten te weinig inzicht geeft of onze bedrijfsvoering voldoende beschermd wordt tegen geuroverlast zoals aangegeven in paragraaf 5.3.5 van de agrarische geurbeleidsvisie Oss 2013. Wij verzoeken de gemeente Oss dan ook bij de vaststelling van de beleidsvisie en de verordening rekening te houden met de bescherming van de bedrijfsvoering van Vetipak Oss B.V. Door verruiming van de norm kan ons bedrijf namelijk in de toekomst beperkt worden in haar bedrijfsvoering.
4. Ook ontbreekt bij ons het inzicht over hoe toetsing plaatsvindt of voldaan wordt aan de normering. Graag wensen wij dan duidelijkheid hoe dit wordt getoetst en gehandhaafd.

Met vriendelijke groet,
Vetipak Oss

A.A.M. van de Ven
Directeur

Daelmans
 Daelmans
 1.823.51
 462226
 03-10-2017
 slwe
 4P1

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oss
 T.a.v. de heer M. Broeders
 Postbus 5
 5340 BA OSS

Datum 1 oktober 2012
 Ons kenmerk
 Uw kenmerk
 Contactpersoon G. Pullens
 Betroft Zienswijzen concept-verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013

Geacht college,

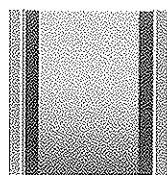
Hierbij doen wij u onze zienswijzen toekomen in het kader van de "Concept-verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013". Ons bedrijf Visser Stroopwafels B.V. is gelegen aan de Hunebedstraat 1 te Oss (industrieeruin Vorstengrafdonk). Ons bedrijf is producent van voedingsmiddelen en in dat kader gevoelig voor geuroverlast door derden. Het belang voor Visser Stroopwafels B.V. is dan ook zeer groot. Indien in de praktijk blijkt dat onze producten worden aangetast, hebben onze klanten het recht om de afname van onze producten te staken met als gevolg dat wij onze productie moeten stilleggen. Daarnaast is het van essentieel belang dat onze medewerkers tegen geuroverlast worden beschermd. De voorliggende documenten geven naar onze mening te weinig inzicht of onze bedrijfsvoering voldoende beschermd wordt tegen geuroverlast in relatie tot de uitgangspunten van Agrarische geurbeleidsvisie Oss 2013 en bijhorende verordening.

In paragraaf 5.3.5. van de Agrarische geurbeleidsvisie Oss 2013 is ten aanzien van industrieeruin Vorstengrafdonk het volgende opgenomen:

"Voor bedrijventerreinen geldt de norm van 8,0 Ou, ..."

"Voor Vorstengrafdonk zal voor het behoud van de ontwikkelmogelijkheden van het bedrijventerrein gekozen moeten worden voor een hogere norm (minimaal 12,0 Ou)"

Wij zijn van mening dat dit een significante verhoging is van de norm en daarmee een significante vermindering van het beschermingsniveau van Visser Stroopwafels B.V. en haar medewerkers. Tevens zijn wij van mening dat bij het vaststellen van de norm geen rekening is gehouden met de geurgevoeligheid van de bedrijven op Vorstengrafdonk in het algemeen en Visser Stroopwafels B.V. in het bijzonder. Op dit moment vindt er ook geen enkele onderbouwing plaats waarom een verhoging noodzakelijk is en waarom ons bedrijf en het industrieeruin minder bescherming behoeft. Het verbaast ons dat gezien de thans lopende discussie rond de vestiging van AFB wederom de belangen van reeds aanwezige bedrijven buiten beschouwing worden gelaten en daardoor worden aangetast. Daarnaast geeft het uitgangspunt "minimaal 12,0 Ou" geen rechtszekerheid, maar is dit een vrijbrief om de norm onbeperkt te verhogen. Waarschijnlijk dient hierbij de term "maximaal" te worden gehanteerd. Tevens is de eenheid, waarbij geurnormering is vastgelegd, niet vastgesteld. Is dit bijvoorbeeld Ou per m³?

Wij wensen dan ook dat de Beleidsvisie en de verordening zodanig wordt vastgesteld dat bescherming van de bedrijfsvoering van Visser Stroopwafels B.V. is gewaarborgd c.q. niet wordt aangetast.

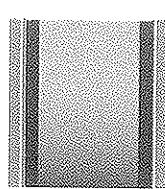
Daarnaast ontbreekt bij ons het inzicht over hoe toetsing plaatsvindt of voldaan wordt aan de normering. Graag wensen wij duidelijkheid hoe dit wordt getoetst en gehandhaafd.

Vanzelfsprekend zijn wij bereid om met u in een persoonlijk onderhoud over het bovenstaande van gedachten te wisselen.

Hoogachtend,
Visser Stroopwafels B.V.

Th. P. de With
Algemeen directeur

Geachte heer M. Broeders,

Via deze weg willen wij onze bezorgdheid uitspreken over de huidige plannen m.b.t. de nieuwe geurverordening in de gemeente Oss.
Na ons informatieve gesprek met u op 20 september j.l. zijn er bij ons zorgen gerezen. In het voorgestelde geurbeleid zijn dusdanige veranderingen opgenomen die van grote invloed kunnen zijn voor het dorp Lithoijen.

De plannen om de maximale voorgrond belasting te verhogen van 2OU naar 6OU in Lithoijen kan namelijk grote gevolgen hebben voor de leefbaarheid van ons dorp. Ook de verhoging van de maximale achtergrond belasting van 10 OU naar 13 OU is hier debet aan. Deze wijzigingen in het geurbeleid maken het namelijk mogelijk voor veel bedrijven om behoorlijk te groeien.
Waarvan een aantal in de nabijheid van de kern van ons dorp.

Nu willen wij benadrukken dat we een gezonde bedrijfsvoering van de diverse bedrijven niet onnodig in de weg willen staan. Maar ook in de huidige situatie is er behoorlijke groeiruimte voor de meeste bedrijven aanwezig. Het lijkt ons ook op dit vlak dan niet nodig grote wijzigingen t.o.v. het huidige geldende beleid te maken.

Verder zijn wij bezorgd dat met het verhogen van de maximale toegestane voorgrond belasting, de gemeente zijn sturingsmogelijkheid t.a.v. de achtergrond belasting, en daarmee ook die op de eventuele geuroverlast kwijt raakt. Wat ons een onwenselijke situatie lijkt.

Ook vinden we het opmerkelijk dat ten aanzien van Lithoijen blijkbaar een ander standpunt wordt ingenomen dan bijvoorbeeld in Maren-Kessel, Lith, Oijen of Macharen. Dorpen die op veel punten overeenkomsten vertonen met Lithoijen. Het argument dat de voorgestelde veranderingen de gewenste uniformiteit brengt in het totale geurplan lijkt daarmee namelijk geen stand te houden.

Wij hopen dan ook dat naar aanleiding van ons gesprek én deze mail er nog eens heel zorgvuldig naar het voorgestelde plan wordt gekeken en waar nodig bijgesteld wordt. Zodat Lithoijen toch een prettig dorp blijft om een bedrijf uit te voeren alsmede om er in te leven en te wonen.

Hoogachtend,

De Kernraad Lithoijen

Aan het College van B&W van de gemeente Oss,
t.a.v. Merijn Broeders

Aangaande inspraak conceptverordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013

Reactie opgesteld door:

P.B.A.J. Melief
Lithoijensedijk 23
5396 NC Lithoijen

Geacht college,

U heeft ter inzage gelegd de concept-verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013 en de agrarische geurgebiedsvisie 2013. Als inwoner van de kern Lithoijen ben ik naar aanleiding van deze rapporten tot een verontrustende conclusie gekomen.

Verontrustend is dat de kern Lithoijen qua toegestane hoeveelheid Odeur-units (Ou) een gigantische sprong maakt van 2, zoals het tot nu toe geweest is, naar 6. Dat is een verdrievoudiging. Dit betekent een enorme toename van de geur (stank-)belasting op ons dorp. Die toename kan alleen ontstaan, als de agrarische bedrijven (varkens, geiten) rond ons dorp de mogelijkheid hebben/krijgen enorm te gaan uitbreiden.

Die uitbreiding gaat dan gepaard met nog andere zaken die het leefmilieu aantasten. Op het gebied van de volksgezondheid met name : fijnstof, Q-koorts (wat betreft geitenbedrijven). Kortom, voor de inwoners van ons dorp een forse aantasting van het leefklimaat. Aangezien het hier om de geurbelasting gaat zal ik daar verder op doorgaan(me echter wel bewust zijnde van de gepaard gaande risico's van uitbreiding dus!).

Tot zover mijn verontrusting. De vraag komt dan op wat de argumenten zijn voor deze verdrievoudiging van het aantal Ou's. Hoe komt men tot deze verhoging? Wat zijn de gevolgen voor agrariërs en burgers. Zijn alle partijen in deze gehoord , met name de direct betrokkenen (waaronder zeker de burgers in betreffende gebieden te rekenen zijn !)? En tenslotte, is er wel de noodzaak voor de agrariërs om uit te breiden? Die hebben natuurlijk een bedrijf te runnen , dat moet levensvatbaar zijn, dat gun ik ze op zich van harte, maar zij bevinden zich nu eenmaal in een maatschappelijke context waar ze rekening mee moeten houden.

Om te beginnen de vraag of alle partijen gehoord zijn. U schrijft dat vooroverleg heeft plaatsgevonden met alle belanghebbenden. Dat kan wel zijn, maar nergens blijkt, dat de mening van de inwoners van de kernen is gepeild. Zijn dat geen belanghebbenden dan? Mijns inziens zijn het de meest direct betrokkenen. Het gaat ONS leefmilieu aan. Ik als inwoner van Lithoijen voel me hier totaal niet serieus genomen . Daarom zullen zowel kern- als dorpsraad gevraagd worden zich over deze kwestie te buigen.

Hoe komt men tot deze verordening? De reden ligt in het feit dat de gemeenten Oss en Lith zijn samengevoegd en er nu binnen deze samengevoegde gemeenten twee geurverordeningen waren. De wettelijke plicht was om deze samen te voegen. Dat op basis van een z.g. "eenduidige gebiedstypering", zoals die in de verordening van Oss te vinden was. Hoe eenduidig pakt dat eigenlijk uit? Te lezen valt dat Lithoijen een kern met intensieve veehouderij zou zijn; dat in tegenstelling tot andere kernen, zoals bijvoorbeeld Oijen en Maren-Kessel. Daarvoor is dan een ingewikkeld systeem van classificaties gebruikt. Alhoewel, ingewikkeld? Het LIJKT ingewikkeld, omdat bij goede bestudering er vanuit verschillende bronnen verschillende zaken worden genomen om tot de gewenste classificatie te komen. Wilde men zo graag toewerken naar de classificatie van Lithoijen als dorp met intensieve veehouderij? En zo ja, waarom, met welk doel? U begrijpt dat dit mij niet lekker zit.

Vanuit het gezonde "boeren"-verstand, en al lang ingezetene te zijn van de gemeente Lith, weet ik wel waar welke bedrijven liggen en kan ik volstrekt niet volgen, waarom bijvoorbeeld Oijen qua intensieve veehouderij van zo'n ander kaliber zou zijn dan Lithoijen.

Is het niet zo, dat het doel van de samenvoeging van de geurnota's was om te streven naar het HANDHAVEN van het huidige niveau van agrarische geur, het voorkomen van nieuwe situaties van ernstige geurhinder en waar mogelijk een afname van het aantal geurgehinderden ? (zoals in de aanzet tot deze samenvoeging door de raad is geformuleerd). Welnu, dit kan dan zo zijn, maar geldt zeker niet voor Lithoijen. Vanwaar die uitzonderingspositie ten opzichte van bijv. Ooijen en Maren-Kessel?

Wat zijn de gevolgen voor de inwoners? Meer geur (stank) dus, maar dat is niet het enige . Waar meer geuruitstoot is, komt dat van een groter bedrijf. Dat wil zeggen: ook meer fijnstof en ziektekiemen. Dat laatste noem ik omdat dichtbij de kom van Lithoijen een bedrijf ligt wat op geiten wil overgaan en dat met de uitgebreidere geurnormen veel meer kans krijgt om fors uit te breiden, met alle mogelijke risico,s voor de gezondheid van de meest nabije inwoners van Lithoijen (ik denk hierbij aan Q-koorts en fijnstof bijvoorbeeld). Kortom, deze forse uitbreiding van de geurnorm geeft bedrijven de ruimte om gigantisch uit te breiden met alle voornoemde gevolgen voor de inwoners van Lithoijen van dien.

Hoe groot is de noodzaak voor het geven van extra uitbreidingsruimte aan de agrarische bedrijven rond Lithoijen? Deze vraag kan alleen beantwoord worden, als bekend is hoe groot met het huidige geurnorm de uitbreidingsruimte is. Daaromtrent heb ik navraag gedaan en dan blijkt dat bij de huidige geurnorm 2 die ruimte al zeer aanzienlijk is. Binnen de geurnorm 2 kunnen de bedrijven bijvoorbeeld langs de Weisestraat en Tiendweg uitbreiden met soms wel 6000 mestvarkens of meer dan 2000 fokzeugen etc. Ik gun de agrarier echt een levensvatbaar bedrijf, maar als dat met deze uitbreidingsruimte niet meer levensvatbaar is, dan weet ik het ook niet meer.

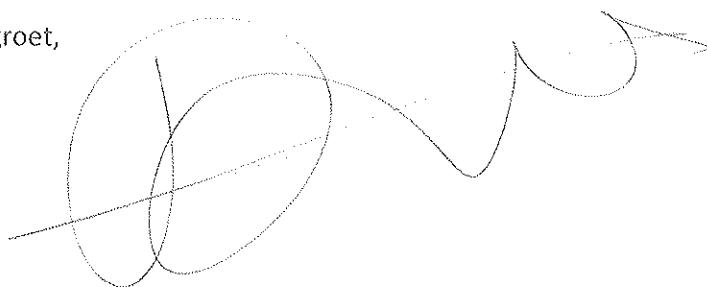
Kortom, de vraag bij mij als verontruste inwoner van Lithoijen is opgekomen, hoe zorgvuldig deze rapporten zijn opgesteld. De meest direct belanghebbenden, de burgers, zijn niet gehoord, althans, daar is geen melding van gemaakt en is niet meegenomen in de argumentaties. Er lijkt gegoocheld te zijn met classificaties. De noodzaak voor de agrariërs lijkt te ontbreken. De vergelijking met anderen kernen in Lith pakt op raadselachtige wijze vreemd uit voor Lithoijen. Het lijkt erop dat op Lithoijen de geurnorm 6 MOET komen. Voor mij is de vraag waarom dat zo is.

Ik woon en leef tot nu toe naar tevredenheid in Lithoijen. Weliswaar is er af en toe geuroverlast, maar dat hoort erbij als je in deze kleine kern woont. Wat dat betreft is er goed te leven met norm 2 of 3. Maar ineens van 2 naar 6, dat heeft om bovenvermelde redenen een onaanvaardbare verslechtering van het leefklimaat tot gevolg. Dat is mijn grote verontrusting.

Graag uw heroverweging omtrent de geurnorm 6 op ons dorp Lithoijen.

Met vriendelijke groet,

Pieter Melief

Aan: **het College van B&W van de gemeente Oss,
t.a.v. Merijn Broeders.**

Van: **Frans van Kilsdonk,
Molenweg 30,
5396 NA Lithoijen.**

GEMEENTE OSS									
Codennr:	16.823.51								
Corr.nr.	468415								
Datum	27 SEP 2012								
Verblijfpl.	Swe								
Bestuurder									
Kopie	R	S	1	2	3	4	5	6	7

Betreft: *Inspraak concept-verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013*

Datum: 27 september 2012

Geacht college,

Graag maak ik gebruik van de mogelijkheid om zienswijzen aan u kenbaar te maken t.a.v. de concept-verordening geurhinder en veehouderij gemeente Oss 2013 en de agrarische geurgebiedsvisie 2013 welke u tot 3 oktober 2012 voor inspraak ter inzage hebt liggen.

Ik wil beginnen met de conclusie van mijn zienswijzen en zal vervolgens puntsgewijs de argumenten noemen die naar mijn mening de onderbouwing vormen van deze conclusie.

Ik vind het onverantwoord t.a.v. de inwoners van Lithoijen om de geurnorm voor de kern Lithoijen te verhogen van 2 Ou naar 6 Ou omdat de onderbouwing voor deze drastische verhoging niet acceptabel is, de noodzaak van deze verhoging ontbreekt en de gevaren én de risico's voor het woon – en leefklimaat van de inwoners van Lithoijen groot zijn én onderbelicht blijven. Mijn kritiek richt zich zowel op de inhoud van deze concept-verordening als op het proces waarmee deze concept-verordening tot stand is gekomen.

1. De evaluatienota ter voorbereiding van de integratie van de beide geurverordeningen uit 2008 is onvolledig. Bovendien worden er conclusies getrokken zonder een goede afweging te maken van voor- en tegenargumenten. Zo is de mening van de inwoners van de kerken, ook zij zijn direct betrokken, nergens te vinden in dit rapport, terwijl u op pagina 30 van de gebiedsvisie schrijft dat vooroverleg heeft plaatsgevonden met alle belanghebbenden. Verder wordt gesteld dat "de eenduidige wijze van gebiedstypering en uitgangspunten waarmee de gemeente Oss de huidige verordening heeft opgesteld de voorkeur heeft". En dus wil men bij "de integratie van de beide verordeningen uitgaan van een normscenario waarbij het gehele gemeentelijk grondgebied gebiedsgericht en gelijk wordt benaderd".

Ik wil hier het volgende op zeggen:

- a. Er is absoluut geen sprake van een "eenduidige wijze van gebiedstypering". Het neigt eerder naar natte-vinger-werk. Om Lithoijen een kern met intensieve veehouderij te noemen, in tegenstelling tot andere kerkdorpen in de voormalige gemeente Lith, is naar mijn mening op geen enkele manier geloofwaardig te maken. U verwijst hierbij naar de classificaties uit de Milo-handreiking en gaat vervolgens deze classificaties naar believen aanpassen (zie pagina 27).

De Milo-handreiking kent o.a. de volgende classificaties:

- woonkern met enig IV van beperkte omvang, normen voorgrond 2 en achtergrond 5 en
- woonkern met veel IV van beperkte omvang, normen voorgrond 5 en achtergrond 10.

In uw voorstel agrarische geurgebiedsvisie verandert u het Milo-classificatiesysteem in woonkernen mét IV en woonkernen zonder IV. Dit heeft niets meer te maken met de Milo-handreiking. Milo wil nl. een handreiking geven hoe om te gaan met plattelandskernen waarin sprake is van kleine intensieve veehouderijen. "Op basis van de afweging met andere belangen" past u vervolgens ook nog de waarden uit deze handreiking aan. Op deze manier is alles passend te maken. Welke concrete onderbouwing blijft er uiteindelijk over? Overigens wil ik hier melden dat in de kern van Lithoijen geen intensieve veehouderijen te vinden zijn.

- b. Het uitgangspunt om het gehele gemeentelijke grondgebied "gebiedsgericht en gelijk" te behandelen lijkt vanzelfsprekend, maar is tot stand gekomen zonder een goede afweging te maken van voor – en tegenargumenten. Zo gaat dit uitgangspunt volkomen voorbij aan de verschillen die in de afgelopen jaren zijn gerealiseerd door de beide geurverordeningen. Zowel burgers als agrariërs in en rond Lithoijen kennen tot nu toe een uitgangssituatie van geurnorm 2. Ook voor die tijd was de geurbelasting beperkt tot geurnorm 3, alleen toen anders verwoord in andere wetgeving. "Gelijke behandeling" is een lastig begrip en op zich al niet bepaald eenduidig.
2. Er is absoluut geen noodzaak om tot deze drastische verhoging over te gaan. Agrarische bedrijven rond Lithoijen hebben in de huidige verordening ruim voldoende mogelijkheden om uit te breiden. Ik verwijst hierbij naar de kaart van bijlage 3 die een indicatie geeft van de milieuruimte t.a.v. geurhinder die de bedrijven nog hebben in de huidige situatie. Op een afstand van ongeveer 200 m van de kern van Lithoijen begint het gebied van 10.000 -25.000 Ou; de Tiendweg ligt al in het gebied van 50.000 tot 100.000 Ou, om in zuidelijke richting verder op te lopen tot meer dan 200.000 Ou. Bij een uitbreidingsruimte van bijv. 50.000 Ou praat je over uitbreiden met 1400 vleesstieren of 3000 mestvarkens of 2600 melkgeiten of 1000 fokzeugen. Over uitbreidingsruimte gesproken !
3. Op pagina 28 zie ik het voorstel streef- en toetswaarden achtergrondbelasting ontwerp geurverordening 2013. Voor bebouwde kommen wordt een achtergrondbelasting van 10 Ou of meer als onvoldoende bestempeld. D.w.z. een niet aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dit is op 31 mei 2012 besproken in de opinierende raadscommissie en vervolgens als uitgangspunt gebruikt. Ditzelfde uitgangspunt werd ook gehanteerd in de oude geurverordeningen. Omdat Lithoijen plotseling wordt gekwalificeerd als zijnde "kern mét IV" mag de achtergrondbelasting aldaar oplopen tot 13 Ou en mogen de inwoners van dit dorp vanaf nu wonen in een klimaat dat tot nu toe gezien werd als een niet aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

4. Welke gevolgen heeft de verhoging van de geurnorm tot 6 Ou voor Lithoijen?

Ik verwijst hierbij graag naar de kaart van bijlage 6 "Extra uitbreidingsruimte in de nieuwe verordening t.o.v. de oude".

In Lithoijen is sprake van een bijzondere situatie omdat twee veehouderijen zijn gelegen op relatief korte afstand van de kern (250 tot 300 m).

In de nieuwe geurverordening krijgen deze bedrijven elk een extra uitbreidingsruimte van 25.000 – 50.000 Ou. Wat dat betekent in dierenaantallen staat hierboven onder punt 2. Deze verordening maakt de weg vrij voor twee megabedrijven met intensieve veehouderij vlak bij de kern van Lithoijen en ook op korte afstand van uitbreidingsplan Lith-oost.

5. De onderbouwing van gebiedsvisies als deze berust altijd op aannames, o.a.

uitbreidingsscenario's. Men kiest voor een beperkt groeiscenario omdat men stelt dat dat groeiscenario realistisch is. Dat kan over een groot aantal bedrijven gezien best zo zijn. Maar op het niveau van individuele bedrijven valt geen groeiscenario te voorspellen. Met het scenario van beperkte groei en de keuze voor 6 Ou als maximale voorgrondbelasting blijft de verwachte achtergrondbelasting (beperkt groeiscenario) nog onder het maximaal toelaatbare dat men nu voor Lithoijen stelt op 13 Ou. Ik wil er met klem op wijzen dat dit grote risico's met zich meebrengt. Immers bij het afgeven van milieuvergunningen kan niet getoetst worden op achtergrondbelasting. Elk bedrijf mag individueel uitbreiden tot een belasting van 6 Ou op de kern, hoe dit cumulatief ook uitpakt. Het risico, dat inwoners van Lithoijen straks moeten wonen in een onaanvaardbaar woon – en leefklimaat, mag niet onderschat worden.

Het bedrijfsplan van individuele agrarische ondernemers is nu eenmaal niet afgestemd op het hier gehanteerde groeiscenario.

6. Bovenstaande punten geven aan dat het voorgestelde geurbeleid t.a.v. Lithoijen niet in overeenstemming is met de doelen die zijn geformuleerd en die vervolgens door de raadscommissie in een informele vergadering zijn onderschreven.

Doelestellin 1. luidt nl. als volgt:

"Het geurbeleid streeft naar het handhaven van het huidige niveau van agrarische geur, het voorkomen van nieuwe situaties van ernstige geurhinder en waar mogelijk een afname van het aantal geurgehinderden."

Samenvattend zeg ik dat tegen de geformuleerde doelstellingen in, de geursituatie in Lithoijen ernstig zal verslechteren en er reële risico's zijn dat delen van Lithoijen te maken krijgen met een niet aanvaardbaar woon – en leefklimaat. Een aanleiding of noodzaak voor deze verslechtering die alleen Lithoijen treft, is er mijns inziens niet. De beide verordeningen hadden ook onveranderd samengevoegd kunnen worden. Verder wil ik nog kwijt dat als het overleg met de Dorpsraden tot doel had om de inwoners van de kernen te betrekken in deze ingewikkelde en technische materie, dit overleg op een zeer ineffectieve wijze heeft plaatsgevonden.

Ik spreek de verwachting uit dat deze zienswijzen voor u aanleiding zullen zijn om het voorstel in heroverweging te nemen.

Met vriendelijke groet,
Frans van Kilsdonk

Oss, 2-10-2012.

Gemeente Oss
t.a.v. College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 5
5340 BA Oss

Betreft: zienswijze op concept verordening geurhinder veehouderij
gemeente Oss 2013.

Geachte College van Burgemeester en Wethouders.

Inleiding:

Onlangs heeft de gemeente Oss haar geurvisie gepresenteerd en ter inzake gelegd.

Basis van de visie is om voor alle betrokken partijen (landbouw, burgers, gemeente) een optimale mix van belangen te verkrijgen. Hierbij dient een overheidsinstantie zich te baseren op feiten, niet op soms individuele emoties. Ten opzichte van de vorige geurverordening is bij de evaluatie daarvan gebleken dat de het aantal geurgehinderden is afgangen. Deels door maatregelen die de veehouderij heeft genomen, deels door de autonome ontwikkeling die de veehouderij meemaakt (afname aantal bedrijven).

Toelichting:

Reeds eerder heeft ZLTO tijdens het gemeentelijk overleg de ontwikkeling van de veehouderij geschatst. Hierin is een duidelijke afname van het aantal agrarische bedrijven voor de komende jaren voorzien.

Dit past binnen de visie van de gemeente Oss die een transitie van de landbouw voorziet en nastreeft.

De overblijvende bedrijven zullen zich aan de wijzigende houderij-eisen en maatschappelijke wensen dienen aan te passen. Realisatie hiervan noopt agrarische bedrijven te groeien tot een optimale productie-eenheid binnen de randvoorwaarden van o.a. de verordening ruimte e.a.

De eerste resultaten van de bevindingen van de gezondheidsraad geven aan dat de ontwikkeling van de veehouderijbedrijven beter is voor de omgeving. Ontwikkeling dient dus mogelijk te blijven voor de overblijvende landbouw-ondernemers.

Aan de andere kant dient het geurbeleid de leefbaarheid van de kleine kerken te stimuleren. Woningbouw en in- en uitbreiding van woningbouw moeten mogelijk te blijven om de leefbaarheid in stand te houden.

De dorpsjeugd is de groep die hiervoor zorgt. Zij zijn lokaal gebonden en hebben er vaak veel voor over om in 'hun' dorp te kunnen blijven wonen. Vernieuwing en uitbreiding van wooneenheden is daarvoor noodzakelijk.

Dat kleine kernen meer geur mogen beleven dan een stadskern is evident. Inwoners zijn dit gewend of kiezen hiervoor. Zij krijgen daar het woongenot en de buitenbeleving voor terug.

Hierbij dient in onze ogen iedere kern gelijk behandeld te worden. Er kan geen verschil gemaakt worden tussen geurbeleving tussen de ene burger en de andere.

Het verzoek c.q bezwaar:

1. In het nieuwe geurbepaleid worden verschillende geurnormen voor de kleine kernen gehanteerd. Behandel deze kernen gelijk, geef de veehouderij i.v.m. de transitiebeweging enige gepaste groeiruimte en behoud de leefbaarheid van de kleine kern.
Een geurnorm lager dan 6 oudeureenheden past derhalve niet.
2. In gebieden waar concrete uitbreidingsplannen bestaan, maar die niet binnen 5 jaar voorzien zijn, zoals Oss West, hanteert de gemeente een norm van 6 oudeureunits. Voor plannen die concreet voorzienbaar zijn heeft de ZLTO Oss er begrip voor dat de norm wat naar beneden gebracht. Echter gezien de ontwikkeling op de woningmarkt en de toekomstige demografische ontwikkelingen is het denkbaar dat deze concrete plannen niet binnen 10 jaar gerealiseerd gaan worden.
ZLTO Oss vindt dat de transitie van de veehouderijbedrijven door deze, op redelijke termijn niet in zicht zijnde realisatie van geplande woningbouw, in Oss West belemmert wordt.
De geurnorm dient op 14 oudeureenheden te blijven staan.

Namens ZLTO afdeling Oss

Gijsbert van Loon

Postadres:
Nieuwstraat 10, 5396PL, Lithoijen
E-mail:
info@dorpsraadlith.nl

www.dorpsraadlith.nl

Betreft: Advies Dorpsraad Lith Geurbeleid

Datum: 1 oktober 2012

T.a.v. dhr. M. Broeders

Geachte Heer Broeders,

In het afgelopen jaar heeft de Dorpsraad Lith enkele malen met u gesproken over het aanpassen van de verordening Geurbeleid in de gemeente Oss i.h.k.v. de samenvoeging van de voormalige gemeenten Oss en Lith.

De Dorpsraad Lith heeft het proces om te komen tot die verordening met belangstelling gevuld. Op 17 september jl. hebt u ons toegelicht hoe de hele procedure is verlopen en de totstandkoming is gerealiseerd. Vragen die wij hieromtrent hadden zijn helder en duidelijk beantwoord.

U meldde dat een adviesnota (na overleg met ZLTO, DR, burgers, adviesbureaus, e.d.) is opgesteld. Die is in de commissie besproken. In die adviesnota wordt gesproken over differentiatie in de benadering van de kernen uit de voormalige gemeente Lith. Dit heeft te maken met de grootte van de kern en ook met de verhouding van bebouwing en agrarische activiteiten in/om de kern.

De raadscommissie heeft uitgesproken dat de geurverordening niet beperkend mag zijn t.o.v. de huidige agrarische sector.

Hierna is een ontwerpverordening opgesteld. In ons werkgebied betekent dit:

Oijen en Lith: karakter van overwegend wonen. Huidige regelgeving blijft.

Maren-Kessel: niet soepeler t.o.v. de agrarische sector.

Lithoijen en Teeffelen, 't Wild: soepeler norm is mogelijk voor de agrarische sector, bij nieuwe aanvraag bebouwing en i.h.k.v. aanpassing bedrijf. En dat nog onder alle andere regelgeving.

Wij hebben als Dorpsraad Lith geconstateerd dat er procedureel door de gemeente goed is omgegaan met ieders belangen en dat DR en inwoners voldoende en op tijd zijn geïnformeerd. Als Dorpsraad hebben wij het proces van het tot stand komen van deze ontwerpverordening goed kunnen volgen. Wij hebben onze bijdrage kunnen leveren door bewoners op een aantal momenten en via diverse kanalen te wijzen op de procesgang die gaande was om tot deze ontwerpverordening te komen. Wij hebben kunnen meedenken en kritische vragen kunnen stellen.

Als Dorpsraad gaan wij uiteindelijk niet over de inhoud. Reacties / zienswijzen laten wij dan ook graag over aan individuele (of groepen) burgers/belanghebbenden of kernraden.

Onder dankzegging voor de door u genomen moeite om onze Dorpsraad telkens te informeren, laat ik u namens ons gremium weten dat wij positief advies uitbrengen t.a.v. de conceptverordening geurbeleid.

Succes bij de verwerking van reacties en de implementatie van de verordening.

Namens de Dorpsraad Lith,

Henri Arts

Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid
GGD'en Brabant / Zeeland

Gemeente Oss
t.a.v. mevrouw M. Vossen
Hoofd Afdeling Leefomgeving, Wonen, Economie
Postbus 5
5340 BA OSS

Kenmerk: Z-12007196 UIT-12013634
Behandeld door: L.M.J. Geelen
Onderwerp: Beleidsadvies geurgebiedsvisie

Datum: 12 oktober 2012
E-mail: l.geelen@ggd-bureaugmv.nl

Geachte mevrouw Vossen,

Op 14 augustus 2012 heeft het college van de gemeente Oss de geurgebiedsvisie en de daaruit volgende geurverordening in concept vastgesteld en ter inzage gelegd. Op 13 december 2012 zullen deze ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden. Het voorgenomen beleid voorziet in een aantal wijzigingen in de normstelling en vaste afstanden en stelt toetswaarden voor ten behoeve van de beoordeling van het woon- en leefklimaat. De gemeente vraagt de GGD een beleidsadvies te geven over het voorgenomen geurbeleid met betrekking tot eventuele gezondheidseffecten. Zij wil dit advies graag als een paragraaf toevoegen aan de geurgebiedsvisie.

Hieronder volgt het advies inclusief bijlage dat in zijn geheel aan de geurgebiedsvisie en geurverordening kan worden toegevoegd. Het bestaat uit een korte algemene beschrijving van de relatie tussen geur en gezondheidseffecten zoals hinder, verstoring en andere (stressgerelateerde) gezondheidseffecten. Hierop volgt een beschouwing van de GGD over de geurgebiedsvisie en geurverordening (versie Definitief, d.d. 3 augustus 2012). Tot slot beschrijft de bijlage de relatie geur en gezondheid meer uitgebreid.

Ik hoop u met dit beleidsadvies van dienst te zijn geweest. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met ... via telefoonnummer 0900 - 368 68 68.

Met vriendelijke groet,

E. Franssen
Manager
Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid

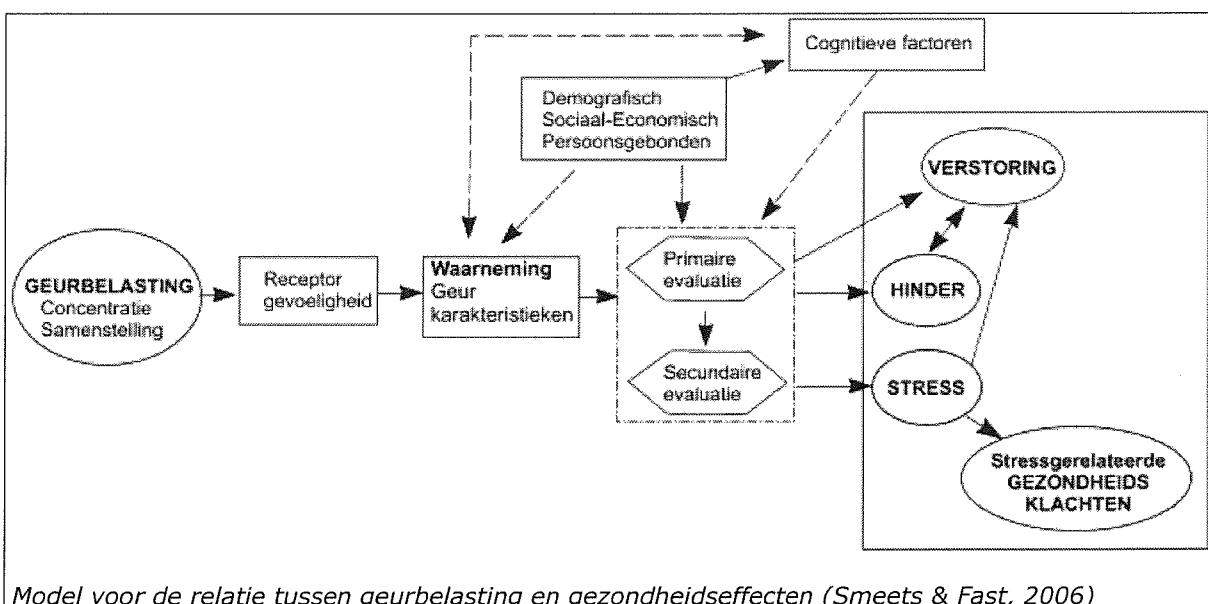
Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid
Postbus 3024
5003 DA Tilburg
Telefoon: 0900 - 368 68 68
Telefax: (073) 613 83 52
milieu@ggd-bureaugmv.nl

Gezondheidsparagraaf geurgebiedsvisie Gemeente Oss

Geur en gezondheid

Geur kan verschillende gezondheidseffecten oproepen bij de mens: (ernstige) hinder, verstoring van gedrag en activiteiten en stressgerelateerde somatische gezondheidsklachten. Het meest voorkomende en beschreven gezondheidseffect van geur is (ernstige) hinder. De beoordeling van geur is subjectief en individueel bepaald. Hoe hinderlijk mensen een geur vinden hangt ondermeer af van de aangenaamheid, de duur, frequentie en intensiteit van de geur. Ook de gewenning, het tijdstip en de vermindbaarheid van de blootstelling spelen hierbij een belangrijke rol. Uiteraard beïnvloeden ook persoonsgebonden eigenschappen de ervaren hinder. Of de hinder ook tot gezondheidsklachten leidt, is persoonsgebonden en afhankelijk van de persoonlijke 'stressverwerking' ofwel 'coping'. In de bijlage wordt aan de hand van het onderstaande model beschreven hoe een geur kan leiden tot gezondheidseffecten zoals hinder, verstoring en andere (stressgerelateerde) gezondheidseffecten.

Model voor de relatie tussen geurbelasting en gezondheidseffecten (Smeets & Fast, 2006)

Beschouwing GGD-Bureau GMV van de geurgebiedsvisie en geurverordening (d.d. 3 augustus 2012)

Proces

- De gemeente heeft nadrukkelijk de inbreng gevraagd van gebruikers en belanghebbende partijen bij het opstellen van een nieuwe geurverordening. Het proces is uitgebreid beschreven in deze geurgebiedsvisie en de 4 doelstellingen zijn helder verwoord. De GGD wil de gemeente hiermee complimenteren.
- Op basis van het proces zoals het beschreven is in deze geurgebiedsvisie verwacht de GGD dat belanghebbenden zich betrokken voelen bij het proces. Dit leidt hopelijk ook tot gevoel van verantwoordelijkheid bij partijen voor de gemaakte keuzes.
- De onderbouwing van gemaakte keuzes voor ieder deelgebied staat explicet benoemd in deze geurgebiedsvisie. Hiermee maakt de gemeente duidelijk welke geurbelasting zij acceptabel acht voor ieder gebied.

Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid

Postbus 3024

5003 DA Tilburg

Telefoon: 0900 - 368 68 68

Telefax: (073) 613 83 52

milieu@ggd-bureaugmv.nl

Hogere normen in kernen met verwevenheid met agrarische sector

- De gemeente heeft gekozen om een geurnorm van 6 OU/m³ vast te stellen voor de dorpskernen die grote verwevenheid hebben met agrarische sector ('t Wild, Lithoijen, Teeffelen, Haren, Dieden, Demen, Deursen-Dennenburg, Huijseling, Neerloon, Overlangel). Voor de meeste kernen betekent dit geen verandering, maar voor 't Wild, Teeffelen en Lithoijen betekent dit een verruiming van de norm van 2 naar 6 OU/m³. Uit literatuur blijkt dat bewoners die een band hebben met geurbronnen minder hinder/verstoring ondervinden. Uitgaande van de aanname dat deze inwoners van deze kernen een band hebben met de aanwezige agrarische bedrijven, *hoeft* een hogere geurnorm niet bezwaarlijk te zijn mits deze hogere norm tot stand is gekomen na overleg met (vertegenwoordigers van) deze woonkernen. Echter, discussie over angst voor gezondheidseffecten kan deze relatie onder druk zetten, waardoor hinder/verstoring kan toenemen. Bovendien hoeft deze aanname bij nieuwe bewoners niet op te gaan. Daarom acht de GGD het belangrijk om bij verkoop de potentiële kopers (schriftelijk) hierop te attenderen, bijvoorbeeld via de makelaars.
- Een mogelijk risico bij de overwegingen om de normen voor voorgrondbelasting in de kernen 't Wild, Lithoyen, Teeffelen te verhogen, is dat de daadwerkelijke impact in de praktijk (cumulatief) van de keuze voor een hogere geaccepteerde voorgrondbelasting lastig ingeschat kan worden door de verschillende belanghebbenden.
- In plangebieden wordt in de voorgestelde verordening in beginsel gekozen voor de geurnorm die geldt in de kern waar het deel van uitmaakt. Dit betekent een strengere norm dan voorheen voor de meeste plangebieden. Wanneer dit echter gevolgen had voor de geplande ontwikkelingen, is gekozen voor (beperkte) versoepeeling van de voorgrondnorm. Bij deze hogere norm wordt dan ook een hoger hinderniveau verwacht en door de gemeente geaccepteerd dan in de rest van de kern. Daarom acht de GGD het belangrijk om bij verkoop de potentiële kopers (schriftelijk) hierop te attenderen, bijvoorbeeld via de makelaars.
- Op bedrijventerreinen is gekozen voor een norm van 8 Ou met oog op beperkte verblijfsduur. Voor Vorstengrafdonk wordt deze norm versoept (i.g. 12 Ou) om ontwikkelingsmogelijkheden voor bedrijven op het bedrijventerrein te behouden. Bij deze hogere norm wordt dan ook een hoger hinderniveau geaccepteerd dan op de rest van de bedrijventerreinen. Daarom acht de GGD het belangrijk om bij ontwikkeling de potentiële gebruikers (schriftelijk) hierop te attenderen.

Halvering afstanden

- De gemeente heeft ervoor gekozen om de vaste afstanden te halveren voor bedrijven, uitgezonderd bedrijven met omvang groter dan 200 stuks melkvee (en 140 stuks jongvee). De GGD acht het belangrijk dat bij halvering van afstanden, in de bedrijven wel gestreefd wordt naar de toepassing van geurarme maatregelen.

Beleidsregel "ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder 2013" t.b.v. inspraak

- De gemeente heeft expliciet in haar beleidsregel vastgelegd dat de achtergrondconcentratie ofwel cumulatieve geurbelasting meegewogen moet worden om te bepalen of een ruimtelijke ontwikkeling door kan gaan. De gemeente geeft aan dat toetsen op de achtergrondbelasting in vergunningverlening op dit punt geen wettelijke grondslag kent in de Wgv. Echter, door de beleidsregel op te nemen in gemeentelijk beleid, kunnen dergelijke toetsen wel uitgevoerd worden bij het nemen van planlogische besluiten op grond van de Wro. Met deze beleidsregel kan dus verslechtering van de geurbelasting voorkómen worden in geval van een reeds overbelaste situatie. De GGD juicht dit dan ook toe.
- De GGD vindt het positief dat streef- en toetswaarden zijn vastgelegd in de geurgebiedsvisie en geurverordening. Hiervoor zijn de classificaties "goed" (lager dan streefwaarde) en "voldoende" (tussen streef- en toetswaarde) en "onvoldoende" (hoger dan toetswaarde) beschreven. Deze classificaties komen overeen met de voorheen gebruikte termen "acceptabel", "afweegbaar" en "slecht".

Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid

Postbus 3024

5003 DA Tilburg

Telefoon: 0900 - 368 68 68

Telefax: (073) 613 83 52

milieu@ggd-bureaugmv.nl

- De uitleg beschrijft dat er voor ontwikkelingen bij een "goede" en "voldoende" geurbelasting geen belemmeringen zijn voor ontwikkelingen. Voor ontwikkelingen bij een geurbelasting boven de toetswaarde is in beginsel geen sprake 'aanvaardbaar woon- en leefklimaat' waardoor deze ontwikkelingen niet kunnen doorgaan, tenzij andere overwegingen grond geven om gemotiveerd hiervan af te wijken.
Zoals aangegeven in bijlage 6 van de Wgv, dienen de geschatte geurhinderpercentages met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Daarom adviseert de GGD aan gemeente om dan bij deze afweging van motivaties ook belanghebbenden te betrekken. Aspecten die daarbij onderzocht kunnen worden zijn de mate waarin in betreffende situatie daadwerkelijk al hinder wordt ervaren door omwonenden, maar ook wat de band en attitude is van omwonenden ten opzichte van de intensieve veehouderij.
- De streefwaarde voor achtergrondbelasting zijn gelegd op een geurbelasting waarbij 12% gehinderden te verwachten zijn in de bebouwde kom (overeenkomstig met niet-concentratiegebieden) en in het buitengebied (overeenkomstig met concentratiegebied). De streefwaarde komt overeen met het beschermingsniveau zoals in het verleden in het Nationaal Milieubeleidsplan is vastgesteld als doel voor 2000 voor industriële geurbronnen. Voor 2010 werd daaraan toegevoegd dat er geen ernstige hinder meer mag optreden door industriële bronnen. Als toetswaarde accepteert de gemeente een hoger hinderniveau om aan andere belangen tegemoet te komen, zoals ontwikkelmogelijkheden van kernen.

Andere gezondheidsrisico's dan geur

- Geurbelasting is geen indicator voor andere risico's, zoals zoönosen en endotoxinen. Om deze risico's te kunnen beoordelen is vooralsnog geen eenduidig toetsingskader vorhanden. De Gezondheidsraad is gevraagd om een beoordelingskader op te stellen over gezondheidsrisico's voor de bevolking van blootstelling aan verschillende micro-organismen en endotoxinen afkomstig uit de veehouderij. In afwachting van het advies van de Gezondheidsraad heeft de GGD een aantal aanbevelingen geformuleerd om overbelaste situaties in de toekomst te voorkomen.
- De GGD ondersteunt het standpunt om terughoudend om te gaan met bouw van woningen op korte afstand van blijvende veehouderijen in afwachting van te hanteren beoordelingskaders.
- De GGD adviseert om uitbreiding, omschakeling, nieuwbouw binnen bestaand bouwblok of vergroting bouwblok van intensieve veehouderijbedrijven die gelegen zijn op een afstand van minder dan 250 meter van een woning, alleen toe te staan wanneer deze niet leidt tot milieuhygiënische belemmeringen en wanneer deze voor de gezondheid van omwonenden aanvaardbaar is. Daarvoor dient de invloed op gezondheid beoordeeld te worden in aanvulling op de milieuwetgeving voor fijn stof en geurbelasting. Wij adviseren dat deze beoordeling uitgevoerd dient te worden door GGD of andere ter zake kundige instantie.
Voor deze gezondheidkundige beoordeling is bij het opstellen van deze GES nog geen direct bruikbaar instrument of beoordelingskader vorhanden. Momenteel zijn er echter diverse initiatieven om een beoordelingskader op te stellen. De GGD zelf vervult hier een trekkersrol in. Mogelijk kan deze beoordeling onderdeel vormen van de duurzame locatie-toets.
- Bij uitbreiding, omschakeling, nieuwbouw binnen bestaand bouwblok of vergroting bouwblok van intensieve veehouderijbedrijven die gelegen zijn op een afstand van minder dan 250 meter van een woning, maatregelen getroffen dienen te worden om de blootstelling op leefniveau zo veel mogelijk te beperken. Voorbeelden zijn het zo gunstig mogelijk plaatsen van emissiepunten ten opzichte van omliggende woningen door maximale afstand te betrachten of het verhogen van schoorsteenhoogte van emissiepunten.
- De GGD wil benadrukken dat bezorgdheid over andere gezondheidsrisico's kan leiden tot eerder optreden van geurhinder. Communicatie over hoe andere gezondheidsrisico's zoveel mogelijk beperkt worden door gemeente (en bedrijven) kan mogelijk ook geurhinder voorkomen.

Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid

Postbus 3024

5003 DA Tilburg

Telefoon: 0900 - 368 68 68

Telefax: (073) 613 83 52

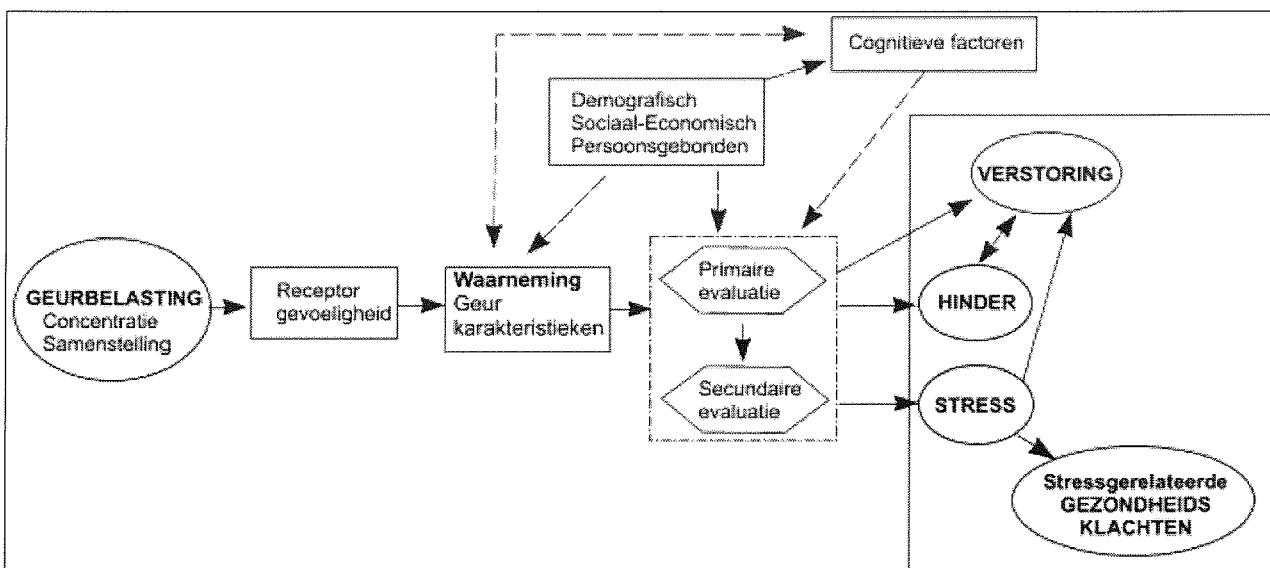
milieu@ggd-bureaugmv.nl

Bijlage

Relatie geur en gezondheid (naar Smeets & Fast, 2006^j)

Geur kan verschillende effecten oproepen bij de mens, die als nadelig voor de gezondheid worden beschouwd. Bij de relatie tussen geur en gezondheid zijn vele biologische, psychologische en sociale factoren betrokken. Allereerst is de geurconcentratie van invloed op het optreden van gezondheidseffecten. Ook andere karakteristieken van de geur kunnen van invloed zijn. Daarnaast zijn demografische, sociaal-economische, persoonsgebonden en cognitieve factoren in meer of mindere mate van invloed op de mate van optreden van gezondheidseffecten. Sommige van deze factoren zijn onderling van elkaar afhankelijk. Het volgende model beschrijft de relatie tussen de geurbelasting en gezondheidseffecten.

Model voor de relatie tussen geurbelasting en gezondheidseffecten

Uitleg model

In dit model leidt de geurbelasting tot een waarneming bij omwonenden. De waarneming verloopt via de receptoren in het reukepitheel. Volgend op de stimulatie van de receptoren ontstaat waarneming van de frequentie, de intensiteit, de hedonische waarde en de kwaliteit (bijvoorbeeld 'oplosmiddelachtig') van de geur. In deze waarneming kunnen zich individuele verschillen voordoen, die gerelateerd zijn aan demografische (geslacht, leeftijd), sociaal-economische en persoonsgebonden factoren. De pijl vanuit deze factoren naar de waarneming kent één richting.

Onder cognitieve factoren wordt verstaan de wijze waarop mensen informatie selecteren en verwerken. Voorbeelden hiervan zijn de attitude ten opzichte van de geurbron (bijvoorbeeld angst of boosheid) en de verwachtingen over de geurbelasting in de toekomst. Bij cognitieve factoren wijzen de pijlen in twee richtingen, namelijk van en naar waarneming. De invloed is dus wederkerig. Mensen, die geloven dat geur slecht is voor de gezondheid, letten meer op geuren in hun omgeving of zijn eerder gealarmeerd door onprettige geuren, zodat zij deze als intenser waarnemen. Omgekeerd, kan dit geloof ook weer beïnvloed worden door gedane waarnemingen.

Door mensen wordt de waarneming van de geur in twee stappen geëvalueerd. Bij de primaire evaluatie wordt ingeschat of de geur potentieel bedreigend is. Wordt de geur als onaangenaam of de situatie als potentieel bedreigend beschouwd dan leidt dit tot hinder. De hinder is het gezondheidseffect, het is psychologisch van aard, maar er hoeven geen andere effecten te zijn. Bij de secundaire evaluatie van de waarneming van de geur, beoordeelt het individu of het met die potentieel bedreigende situatie goed overweg kan (coping). Geeft de uitkomst van deze evaluatie aan, dat het individu hiermee onvoldoende mee om kan gaan, dan zal er stress worden ervaren met de daaraan gerelateerde fysiologische effecten. De hinder gaat dan vergezeld van stressgerelateerde lichamelijke gezondheidseffecten. Voor de demografische, sociaal-economische, persoonsgebonden en cognitieve factoren geldt, dat zij naast de waarneming ook het proces van evaluatie van deze waarneming kunnen beïnvloeden.

De evaluatie van de geur kan ook leiden tot hinder, verstoring van gedrag of activiteiten en stress. Iemand die hinder ervaart maar geen stress kan niettemin verstoring van activiteiten of gedrag vertonen. De relatie tussen hinder en verstoring is wederkerig: als iemand gehinderd is kan dit leiden tot verstoring en andersom. Stress kan eveneens leiden tot verstoring.

Gezondheidseffecten door geur

De belangrijkste en meest voorkomende gezondheidseffecten van geur zijn hinder en verstoring van activiteiten en gedrag. Stressgerelateerde gezondheidseffecten kunnen ook optreden.

Hinder

Onder hinder wordt verstaan:

"Hinder is een gevoel van ongenoegen dat optreedt wanneer een milieufactor wordt waargenomen of wanneer de waarneming iemands gedrag of activiteiten negatief beïnvloedt of wanneer door de waarneming iemand vermoedt, dat deze milieufactor een negatieve invloed heeft."

Verstoring van activiteiten en gedrag

In de literatuur wordende volgende uitingen genoemd van verstoring als gevolg van geur:

- Slechte ventilatie: ramen sluiten, niet kunnen luchten
- Niet graag buiten zijn: in de tuin, op het balkon, tijdens het barbecuen of tijdens het wandelen
- Niet graag thuis zijn
- Niet graag familie/vrienden/bezoek uitnodigen of familie/vrienden komen niet graag op bezoek
- Slaap: problemen met inslapen, tussentijds wakker worden
- Was niet buiten drogen
- Vertrouwde of aangename geuren niet meer kunnen ruiken
- Verstoort het lezen en denken en vrije tijd bezigheden
- Minder diep ademhalen
- Ontevreden met eigen huis
- Spanning in het gezin
- Indienen van klachten

Andere (stressgerelateerde) gezondheidseffecten

In de literatuur worden verschillende (stressgerelateerde) gezondheidsklachten ten gevolge van geur genoemd, zoals slaapklachten, hoofdpijn, duizeligheid, vermoeidheid, misselijk, luchtwegklachten.

Factoren van invloed op het ontstaan van hinder, verstoring of andere (stressgerelateerde) gezondheidseffecten

Geurkarakteristieken, demografische, sociaal-economische, persoonsgebonden en cognitieve factoren kunnen een grote invloed hebben op de relatie tussen geurbelasting en gezondheidseffecten. Dit heeft als gevolg, dat een algemene dosis-effectrelatie lokaal alleen te gebruiken is voor een indicatie van het optreden van ernstige hinder in de omgeving van een geurbron. Vooral de volgende kenmerken kunnen lokaal leiden tot meer hinder dan volgens de algemene dosis-effectrelatie berekend zou worden:

- Lage hedonische waarde (onaangename geur)
- Hogere frequentie van optreden geur
- Probleemgerichte copingstijl
- Geen band met de veroorzaker
- Negatieve attitude ten opzichte van de bron of overheid
- Verwachting dat de geur zal toenemen
- Bezorgd, angst voor gezondheidseffecten

---

¹ Monique Smeets & Tilly Fast, 2006. Dosis effect relatie geur, effecten van geur. Document: IP-DER-06-40. OpdenKamp Adviesgroep BV. Den Haag.

Colofon

AGRARISCHE GEURGEBIEDSVISIE OSS 2013

OPDRACHTGEVER:

Gemeente Oss

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

drs. H.P.T. Ullenbroeck

GECONTROLEERD DOOR:

M. Broeders (gemeente Oss)

VRIJGEGEVEN DOOR:

drs. H.P.T. Ullenbroeck

25 oktober 2012

076717344:0.3

ARCADIS NEDERLAND BV

Utopialaan 40-48

Postbus 1018

5200 BA 's-Hertogenbosch

Tel 073 6809 211

Fax 073 6144 606

www.arcadis.nl

Handelsregister 9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.